

Årsregnskap og årsberetning 2020

Innholdsfortegnelse

Del I Årsberetning

Innholdsfortegnelse	1
Kommentarer til årsregnskapet	3
Status omstilling.....	25
Driftsregnskap	29
Demografi, sysselsetting og utdanning	35
Styring og kontroll – etisk standard	40
Vedtaksoppfølging	42
Organisasjon og medarbeidere	43
Bærekraftig omstilling i Rana kommune.....	51
Sosial bærekraft og folkehelse i Rana	52
Samfunnssikkerhet og beredskap 2020	54
Planstatus i forhold til Planstrategi 2020-2023	55
Miljøstatus Rana.....	56

Del II Årsregnskap

Hovedoversikter	61
Avdelingsregnskap	71
Detaljert investeringsregnskap	75
Noter	78

Del I

Årsberetning

Kommentarer til årsregnskapet

Årsregnskapet i Rana kommune ble avsluttet med et mindreforbruk på 56,6 mill. kr. Resultatet skyldes blant annet god økonomisk styring på drifta, lavere lønnsoppgjør og flere tilleggsbevilgninger mot slutten av året. Driftsmarginene er gode, og flere økonomiske indikatorer viser positive tall. Langsiktig og bærekraftig økonomistyring gir resultat og styrker kommunens mål om å være en god tjenesteyter og aktiv samfunnsaktør.

Koronapandemien har ført til en rekke endrede forutsetninger i 2020. Skatteinntektene ble lavere og rammetilskuddet høyere. Kommunen har økte kostnader og reduserte inntekter på enkelte driftsområder som følge av smitteverntiltak, men også reduserte utgifter på andre områder, som for eksempel reise- og kurskostnader. Regnskapet viser også lavere rentekostnader og renteinntekter som følge av lav styringsrente, som et tiltak fra Norges bank for å dempe de økonomiske effektene av koronautbruddet på den nasjonale økonomien. Koronapandemien og de usikkerhetene dette medførte økonomisk sett, førte til at kommunen i 2020 satte på bremsene når det gjelder generell pengebruk. Økt koronarelatert drift har ført til lavere normal drift på andre områder, noe som også kan forskyve kostnader frem i tid. Lønns- og prisveksten ble lavere og kommunesektoren har fått kompensasjon i form av økt rammetilskudd, ekstra skjønnsmidler og redusert arbeidsgiveravgift.

Finansområdet gir et samlet positivt bidrag i forhold til regulert budsjett på 10,1 mill. kr.

Sektorene leverer et mindreforbruk på 46 mill. kr. Korrigert for overskuddsmidler fra 2019 på 5,7 mill. kr blir overskuddet på tjenestene om lag 40 mill. kr. Økonomistyringen og budsjettdisiplinen oppleves som god.

Brutto driftsresultat (BDR) var 5 prosent mot 3,9 prosent i 2019. Resultatgraden uttrykker soliditet i driften. Kontroll på ressursbruk og driftsutgifter, er den viktigste forutsetningen for god kommunal økonomisk styring. Netto driftsresultat (NDR) er også godt, med 6,8 prosent, mot 4,9 prosent i 2019. Høy NDR har klar sammenheng med høy BDR. Driftsmarginene åpner for effektivering av den budsjetterte driftsoverføringen til investeringer på 11,6 mill. Kr. Egenkapitalfinansieringen av investeringer er ca. 45 mill. kr lavere i 2020 enn i 2019.

Rana kommunes disposisjonsfond er i 2020 økt med 101,6 mill. kr og utgjør 22,3 prosent av driftsinntektene i 2020. Økningen i fondet kommer godt med til kommunens bidrag til realisering av ny flyplass. Videre bør det planlegges for å opprettholde bærekrafts balansen i årene fremover, der planlagte låneopptak og investeringer vil skape et bærekrafts avvik. Dette kan for eksempel gjøres ved å øke egenkapitalfinansieringen av investeringer for å bremse størrelsen på låneopptakene.

Årsregnskapet for 2020 viser balanse i forhold til handlingsregelen for økonomisk bærekraft. Lånegjelda har passert øvre grense, noe som gir høyere risiko. De øvrige måltallene i bærekraftmodellen har god måloppnåelse og gir totalt sett et bilde av en solid kommuneøkonomi.

Rana kommune har i 2020 videreført arbeidet for å styrke økonomien og etablere gode tjenester tilpasset de økonomiske rammene. Kommunen skal levere gode velferdstjenester, samtidig som det er viktig å ha økonomi til å være samfunnsbygger. Årets resultat gir økt vekstkraft og er et godt fundament for å lykkes med fremtidige utfordringer, og fortsette arbeidet med drifts- og strukturtilpasninger.

Om årsregnskapet og årsberetningen

I årsberetningen gjennomgås kommunens årsregnskap. I tillegg beskrives internkontrolltiltak, organisasjon og medarbeidere, sosial bærekraft og planstatus i forhold til planstrategi, klima og miljø, samfunnssikkerhet og beredskap. Arbeidet med avslutning av årsregnskapet for 2020 har fulgt faste aktiviteter og rutiner i samarbeid med kommunens revisjonsselskap Deloitte.

I 2020 er det også utarbeidet konsernregnskap som består av Rana kommune og Mo i Rana Havn KF.

Kommunens årsregnskap og skjema med tjenesteproduksjonsdata for KOSTRA ble sendt SSB innen fristen 22.2, og konsernregnskapet ble innsendt den 24.2.2021. Dette er også overlevert revisjonen med noter og dokumentasjon. Årsregnskapet med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon innen fristen 31.3, samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Driftsregnskap

Driftsregnskapet for 2020 viser et mindreforbruk på 56,6 mill. kr.

Regnskapsresultatet består av et positivt resultat fra finans på 10,1 mill. kr og et mindreforbruk fra kommunens drift på 46,5 mill. kr. Alle sektorene har mindreforbruk. Resultatet på finans har mange komponenter som slår både positivt og negativt ut. Avsatte kompensasjonsmidler knyttet til pandemien som ikke er fordelt på sektorene, utgjør 14,5 mill. kr av det positive avviket på finans. Korrigert for dette, har finansområdet et negativt resultat på 4,4 mill. kr.

Netto driftsresultat (NDR) viser hva kommunen sitter igjen med etter at drifta, renter og avdrag er betalt og er den delen av overskuddet som er disponibelt til fremtidige investeringer og avsetninger. Rana kommune hadde som mål i 2020 å ha et NDR på 3 prosent av driftsinntektene for å møte fremtidige utfordringer i kommunen. I 2020 ble NDR 6,8 prosent av driftsinntektene.

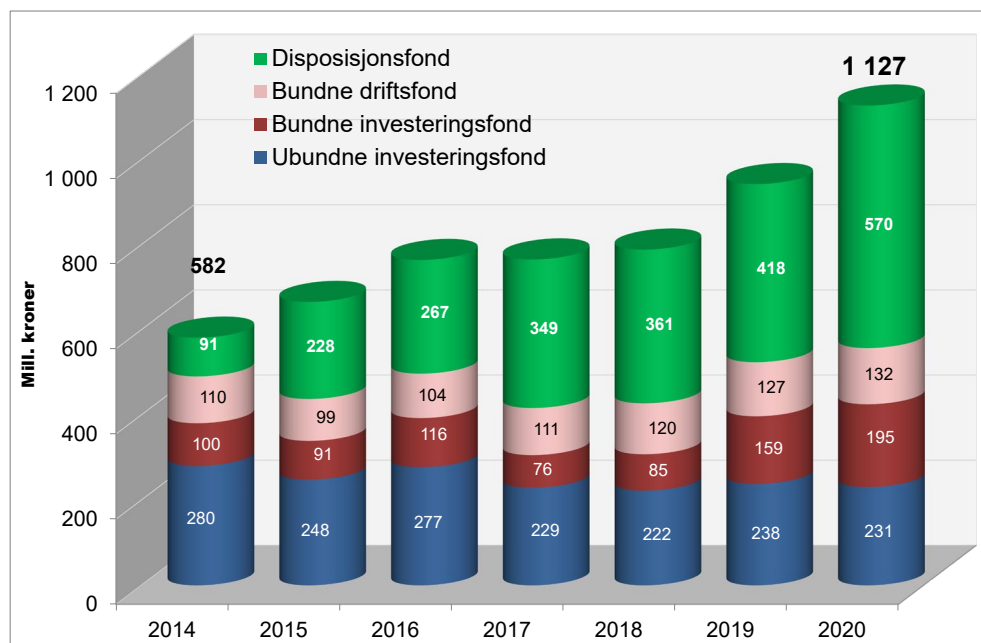
Resultatet for 2020 gir grunnlag for å styrke de kommunale reservene og fortsette innretningen av midler til egenkapital på investeringer for å holde gjeldsgraden lavest mulig med de kjente satsningene kommunen har foran seg.

Fondsbeholdning

Kommunens totale fondsbeholdning økte fra 942,7 mill. kr til 1 127,3 mill. kr, en økning på 184,5 mill. kr målt i 2020 kroner. Disposisjonsfondet og bundne investeringsfond økte mest, med henholdsvis 151,2 mill. kr (36 prosent) og 35,5 mill. kr (22 prosent). Bundne driftsfond økte med 5,1

mill. kr og er i hovedsak knyttet til avsetning av ubrukte prosjektmidler. Ubundne investeringsfond ble redusert med 7,3 mill. kr. Note 11 viser detaljert bruk og avsetning av alle fond.

Figur 1. Utvikling fondsmidler i 2020 kroner

Handlingsregel for bærekraft

Rana kommunes handlingsregler for økonomisk bærekraft vises i tabellen under, med mål for budsjett 2020 og indikatorer for regnskap 2020.

Tabell 1. Handlingsregel for bærekraft 2020

	Mål bærekraft	Regnskap 2020
Netto driftsresultat	3,0 %	6,8 %
Disposisjonsfond	8,0 %	24,7 %
Netto lånegjeld	75,0 %	82,9 %

Modellen for økonomisk bærekraft setter krav til langsiktighet i den økonomiske styringen av kommunen. Handlefrihet og ivaretagelse av generasjonsprinsippet er bærende elementer i modellen. Kommuneøkonomien skal kunne håndtere uforutsette hendelser uten at det får konsekvenser for tjenestetilbudet.

Gjeldsnivået er over måltallet og vil stige ytterligere sett i lys av vedtatt investeringsprogram og etterslepet kommunen har på vedlikehold av realkapitalen. Bærekraftavviket som økende gjeldsnivå representerer er bekymringsfullt, og stiller krav til at kommunen planlegger for gjenopprettelse av økonomisk bærekraftig gjeldsbalanse.

Disposisjonsfondet er langt over måltallet i bærekraftmodellen på 8,0 prosent av driftsinntektene. Vedtatt disponering av 450 mill. kr til flyplass, vil tappe disposisjonsfondet. I en periode fremover vil

det dermed være behov for å bygge opp fondet, noe som gjør at kommunen ikke har rom for å bidra med egenkapital til investeringer. Dette vil i en periode øke gjeldsgraden.

Per 31.12.2020 har Rana kommune et disposisjonsfond inkludert mindreforbruk i 2020, på 569,7 mill. kr, tilsvarende 24,7 prosent av driftsinntektene. Disposisjonsfondet har økt med 158,2 mill. kr i 2020, som tilskrives 101,6 mill. kr i budsjetterte avsetninger, samt mindreforbruk på 56,6 mill. kr

Kommentarer til hovedoversikten

Hovedoversikten viser avvik mellom budsjett og regnskap på hovedpostnivå. Dette har i noen grad sammenheng med at endringer som skjer i løpet av året, ikke i tilstrekkelig grad fanges opp og budsjett reguleres i sektorene. Det har også sammenheng med prinsippet om rammestyring, som retter sektorenes fokus mot nettoforbruket. Kommunestyret vedtar budsjettet på netto nivå. Det er denne rammen sektorene styres etter og måles mot. Når budsjetttrammene og budsjettpremissene for rammeområdene er satt i budsjettvedtaket, må budsjettet detaljeres, slik at det gir presis styringsinformasjon. Gjennom operasjonaliseringen med budsjett på laveste nivå (sted, art og funksjon) blir bruttotallene endret. Det vil derfor alltid være avvik mellom hovedoversikten fra budsjettvedtaket og hovedoversikten, slik den fremstår etter at operasjonaliseringen er gjort.

Tabell 2. Hovedoversikt drift

(Tall i 1000 kroner)	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019	Avvik 2020
Sum driftsinntekter	2 303 358	2 292 804	2 197 973	2 257 539	10 554
Sum driftsutgifter	2 187 066	2 232 870	2 132 766	2 169 188	-45 804
Brutto driftsresultat	116 292	59 934	65 207	88 350	56 358
Netto finansutgifter	-63 403	-62 008	-88 588	-59 149	-1 395
Motpost avskrivninger	103 230	70 507	70 507	80 550	32 723
Netto driftsresultat	156 119	68 433	47 126	109 752	87 686
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	-11 572	-10 800	-49 631	-56 014	-772
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-7 224	4 670	-7 339	-10 707	-11 894
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-158 222	-83 202	9 844	-66 661	-75 020
Bruk av tidligere års mindreforbruk	20 899	20 899	0	44 530	0
Sum disponeringer	-156 119	-68 433	-47 126	-88 852	-87 686
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	-	-	20 899	0

Kommunens driftsinntekter var 2 303,4 mill. kr mot regulert budsjett på 2 292,8 mill. kr, 10,6 mill. kr høyere enn regulert budsjett. De største positive avvikene skyldes økte refusjoner fra staten og økt refusjon sykelønn.

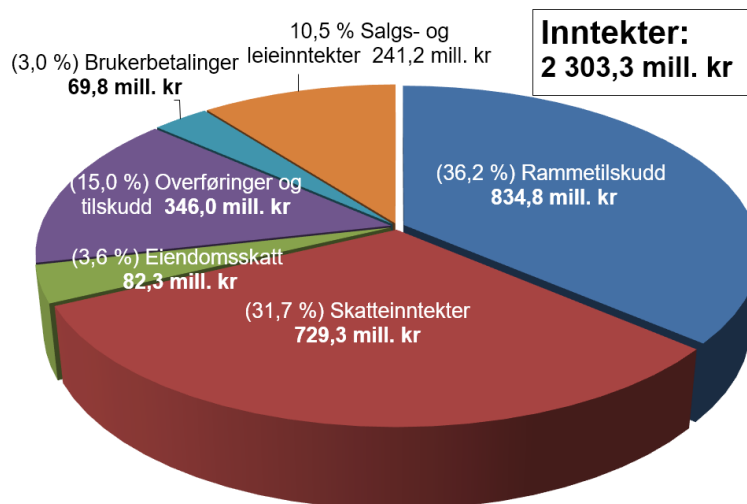
Kommunens driftsutgifter var 2 187,1 mill. kr mot regulert budsjett på 2 232,9 mill. kr, 45,8 mill. kr lavere enn regulert budsjett. Avviket knyttet i hovedsak til at sektorene hadde et lavere forbruk enn budsjett og leverte et overskudd på 46,0 mill. kr i 2020.

Brutto driftsresultat ble på 116,3 mill. kr mot regulert budsjett på 59,9 mill. kr. Brutto driftsresultat ble 56,4 mill. kr høyere enn budsjettet.

Lønnsutgiftene ble på 1 154,4 mill. kr mot regulert budsjett på 1 162,8 mill. kr, 8,4 mill. kr lavere enn regulert budsjett.

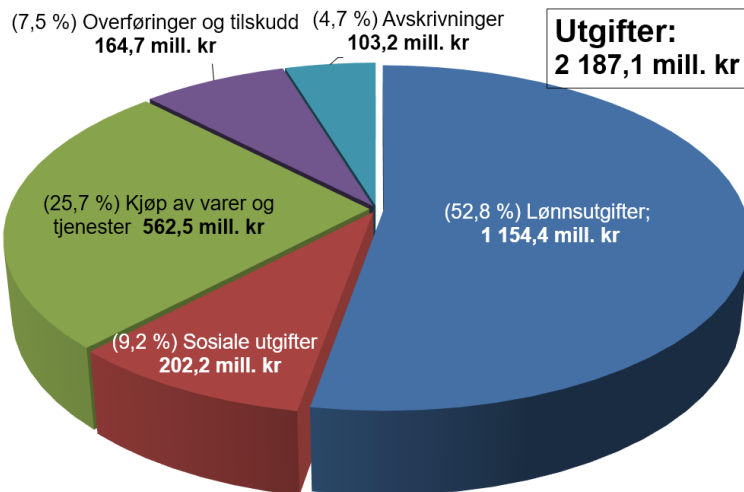
Kjøp av varer og tjenester var på 562,5 mill. kr, som ble i henhold til regulert budsjett på 562,7 mill. kr.

Figur 2. Fordeling inntekter og utgifter

Inntekter	2020	2019	Endring	
Rammetilskudd	834,8	765,2	69,6	9,1 %
Skatteinntekter	729,3	725,8	3,5	0,5 %
Eiendomsskatt	82,3	90,8	-8,5	-9,3 %
Overføringer og tilskudd	346,0	349,1	-3,1	-0,9 %
Brukerbetalinger	69,8	69,8	0,0	0,1 %
Salgs- og leieinntekter	241,2	256,9	-15,7	-6,1 %
Sum inntekter	2 303,4	2 257,5	45,8	2,0 %

Utgifter	2020	2019	Endring	
Lønnsutgifter	1 154,4	1 154,8	-0,3	0,0 %
Sosiale utgifter	202,2	225,0	-22,8	-10,1 %
Kjøp av varer og tjenester	562,5	539,6	22,9	4,2 %
Overføringer og tilskudd	164,7	169,2	-4,5	-2,7 %
Avskrivninger	103,2	80,6	22,7	28,2 %
Sum utgifter	2 187,1	2 169,2	17,9	0,8 %

Overføringer og tilskudd til andre ble på 164,7 mill. kr, 57,9 mill. kr lavere enn regulert budsjett på 222,6 mill. kr. Det er flere årsaker til avviket: vedtatte investeringstilskudd til private idrettsanlegg ble ikke utbetalt fullt ut, som følge av forskyvning i fremdrift, overføringer fra staten knyttet til kompensasjon for koronarelaterte kostnader og inntektstap er ikke fullt ut fordelt på sektorene, økonomisk sosialhjelp ble vesentlig lavere enn budsjettet.

Netto finansutgifter ble på 63,4 mill. kr mot regulert budsjett på 62,0 mill. kr, et avvik på 1,4 mill. kr.

Netto driftsresultat ble på 156,1 mill. kr mot regulert budsjett på 68,4 mill. kr, et avvik på 87,7 mill. kr.

Etter disponeringer av netto driftsresultat som egenkapital til investeringer, bruk og avsetninger til fond, ble årets regnskapsmessige mindreforbruk på 56,6 mill. kr.

Rammetilskudd og inntekts- og formuesskatt

Inntektene økte fra 1 488,3 mill. kr til 1 521,3 mill. kr, en økning på 73,1 mill. kr fra 2019. Dette var 11,6 mill. kr lavere enn regulert budsjett, og er knyttet til lavere inntektsutjevning enn forventet.

Inntekts og formuesskatten økte fra 683,1 mill. kr til 686,6 mill. kr, en økning på 3,5 mill. kr fra 2019 og 3,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett.

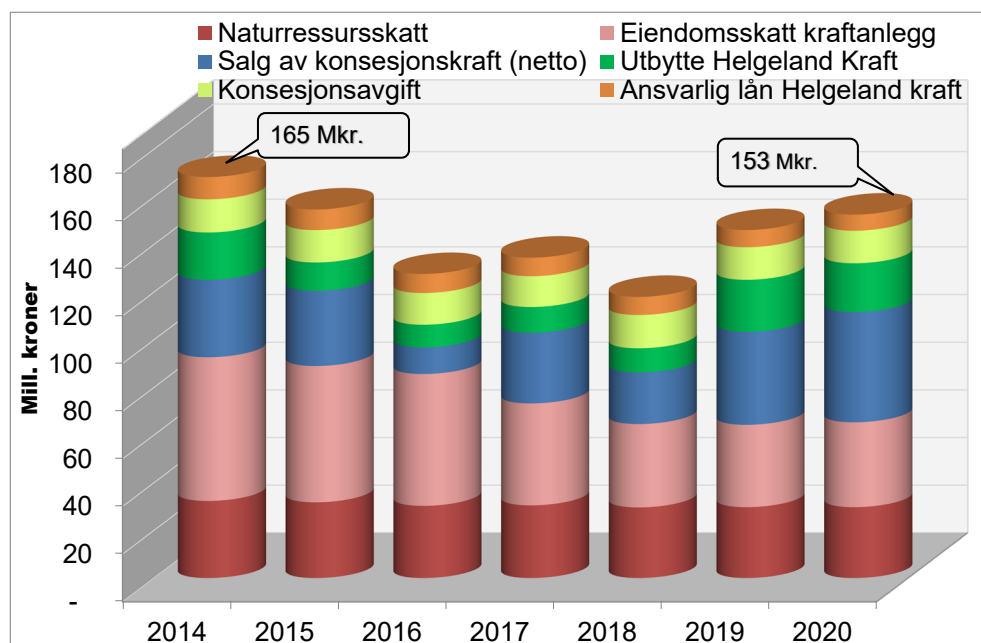
Samlet rammetilskudd økte fra 765,2 mill. kr til 834,8 mill. kr. Herav utgjorde inntektsutjevningen 81,8 mill. kr i 2019 og 64,5 mill. kr i 2020, en reduksjon på 17,3 mill. kr og 14,5 mill. kr lavere enn regulert budsjett.

Eiendomsskatt

Inntekter fra eiendomsskatt ble redusert fra 90,8 mill. kr til 82,3 mill. kr, en reduksjon på 8,5 mill. kr. Dette er knyttet til lavere eiendomsskatt på boliger, som følge av at stortinget vedtok en reduksjonsfaktor på 30 prosent på alt av boliger og fritidseiendommer fra 2020, uavhengig av hvordan de var taksert. Samlet eiendomsskatt ble 1,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett.

Inntekter fra kraftverk

Figur 3. Kraftrelaterte inntekter i 2020 kroner

<i>(Alle tall i mill. kroner)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum inntekter (2020 kroner)	168,4	154,7	127,6	134,5	118,1	146,1	152,6
Endring fra 2014		-13,6	-40,7	-33,8	-50,3	-22,3	-15,8

Rana kommune har kunnet tillatt seg et høyere driftsnivå enn sammenlignbare kommuner. Dette er i stor grad knyttet til inntekter fra kraft. Disse inntektene er eiendomsskatt fra kraftverk, salg av konsesjonskraft, naturressursskatt, konsesjonsavgift samt renter og utbytte fra eierskap.

Prisjustert til 2020 kroner, har verdien av disse inntektene sunket med 15,8 mill. kr siden 2014, selv etter frigivelse av fastpriskontraktene på konsesjonskraften fra og med 2013. I 2019 og 2020 var utbyttet fra Helgeland Kraft over det dobbelte av det det var i årene 2015 -2018.

Det er et vesentlig press både fra kraftbransjen og sentrale myndigheter på det fremtidige inntektsnivået og kommunenes mulighet til å disponere disse inntektene selv.

Naturressursskatt

Kommunen mottok 29,3 mill. kr i naturressursskatt i 2020, det samme som i 2019. Skatten pålegges det enkelte kraftverk og beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av de siste sju års produksjon, og utbetales med 1,1 øre/kWh til kommunene. Naturressursskatten inngår i inntektssystemet.

Eiendomsskatt fra kraftanlegg

Av kommunens totale inntekter fra eiendomsskatt på 82,3 mill. kr, utgjorde skatten fra kraftanleggene 34,0 mill. kr, en økning på 1,0 mill. kr fra 33 mill. kr i 2019.

Inntekter fra salg av konsesjonskraft

Rana kommune har siden fastpriskontraktene opphørte den 31.12.2012 solgt sine rettigheter til uttak av konsesjonskraft på fastpriskontrakter i markedet. Kommunen kan ta ut 184,8 GWh, eller 184 875 700 KWh i konsesjonskraft. Eiere av større vannkraftverk plikter å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen. For konsesjoner gitt før 10. april 1959 fastsetter partene selv prisen, basert på en selvkostberegning for det aktuelle kraftverket. For konsesjoner gitt etter 10. april 1959 gjelder "OED-prisen", en pris fastsatt av Olje- og energidepartementet, og er basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Plikten til å avstå konsesjonskraft gjelder kraftverk som benytter vann regulert etter vassdragsreguleringsloven eller industrikonsesjonsloven. Konsesjonene i Rana kommune er alle gitt etter 10. april 1959.

For 2020 ble kraften solgt for 37,83 øre/KWh og gav kommunen en inntekt på 69,9 mill. kr. Med en OED-pris på 11,27 øre/KWh, samt innmating og energiavgift for kraften, ble netto inntekt 45,5 mill. kr i 2020.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgifter er kompensasjon for påførte skader i distriktene hvor den utnyttede vannressursen befinner seg. Kraftverkseieren betaler en årlig avgift til kommunene som er berørt av utbyggingen. Avgiftssatsen er fastsatt i konsesjonsvilkårene. Avgiftssatsen blir indeksjustert automatisk ved første årsskifte 5 år etter at konsesjonen er gitt og deretter hvert 5. år. Konsesjonsavgiftene skal og tas opp til ny deling hvert 10. år. Det er NVE som regner ut mengde og fordeling. Mengden blir regnet ut i naturhesterkrefter, og er lik grunnlaget for utregning av konsesjonskraft. Rana mottok 13,4 mill. kr i konsesjonsavgift fra Statkraft, Helgeland Kraft og Mo Industripark i 2020. Dette er samme beløp som i 2019. Inntekten avsettes til næringsfondet.

Utbytte fra Helgeland Kraft AS

Rana kommune mottok 20,2 mill. kr i utbytte på sin eierandel i Helgeland Kraft AS i 2020, 1,3 mill. kr mindre enn i 2019. I tillegg mottok kommunen renter og avdrag på ansvarlig lån til selskapet med 6,7 mill. kr. Renter og avdrag fra ansvarlige lån til kraftselskapet inntektsføres i investeringsregnskapet og avsettes til investeringsfond. 100 mill. kr av disse inntektene er gjennom tidligere vedtak i kommunestyret reservert til bygging av ny flyplass. Restlån per 31.12.2020 er 36,2 mill. kr.

Totalt hadde Rana kommune 149 mill. kr i inntekter fra kraft i 2019, noe som er 6,3 mill. kr mindre enn i 2019. Nivået på inntektene varierer, men har vært nedadgående. Utbytte fra Helgeland kraft har variert og vært nede i 8,6 mill. kr i 2016, men har vært på over 20,0 mill. kr i 2019 og 2020. Også salg av konsesjonskraft varierer, fra 10,1 mill. kr i 2016 til 45,5 mill. kr i 2020. Den største årsaken til lavere kraftrelaterte inntekter over tid, skyldes redusert eiendomsskatt fra kraftanlegg, som er redusert fra 51,9 mill. kr i 2014 til 34 mill. kr i 2020.

Utlån til Stakobygget AS

Kommunen mottok 8,3 mill. kr i renter og avdrag fra utlån til Stakobygget AS. Rentene på 3,4 mill. kr inntektsføres i driftsregnskapet, mens mottatte avdrag på 4,9 mill. kr inntektsføres i investeringsregnskapet og avsettes til fond. Mottatte avdrag avsettes til bundet fond og kan bare benyttes til å finansiere nedbetaling av kommunens innlån.

Lån og tilskudd

Startlån, landbrukslån og sosiale lån administreres av Lindorff etter inngått forvaltningsavtale.

Startlån

Fra og med 2020 ble Husbanktilskuddet innlemmet i rammetilskuddet. Det ble utbetalt 45 000 kr i tilskudd i 2020. Kommunen betalte 9,9 mill. kr i renter på opptatte lån i Husbanken og mottok 11,8 mill. kr i renter på utlånte midler og renter på midler i bank.

I investeringsregnskapet føres utlån av startlån. Det ble lånt ut 80,8 mill. kr i 2020 mot 77,2 mill. kr i 2019. Tap på utlån var totalt 0,8 mill. kr i 2020. Kommunen mottok 47,6 mill. kr i avdrag i 2019 fra låntakerne mot 36 mill. kr i 2019. Mottatte avdrag fra låntakerne kan bare finansiere avdrag på lån

eller nye utlån. Avdragsutgiftene til Husbanken var 14,6 mill. kr i 2020. Avsatte mottatte avdrag formidlings lån utgjør 47 mill. kr i 2020.

Utlån fra landbruksfondet

Det ble utbetalt 0,5 mill. kr i lån fra landbruksfondet i 2020. I 2019 var det utlån på 1 mill. kr. Det er inntektsført 1 mill. kr i mottatte avdrag og 0,2 mill. kr i renteinntekter fra utlån. Alle inn- og utbetalinger avsettes og finansieres til/fra fondet. Landbruksfondet økte med 0,6 mill. kr i 2020 og var på 7,5 mill. kr per 31.12.2020.

Sosiale lån

I 2020 ble det utbetalt 0,6 mill. kr i sosiale lån, det samme som i 2019. Lånene utgiftsføres fortløpende i driftsregnskapet til NAV-kommune.

Pensjon og sosiale utgifter

De sosiale utgiftene består av pensjon, kollektive forsikringer og arbeidsgiveravgift. De sosiale utgiftene ble redusert fra 225,0 mill. kr til 202,2 mill. kr, en reduksjon på 22,8 mill. kr. Dette var 12,0 mill. kr lavere enn budsjettet. Redusert arbeidsgiveravgift i to måneder som følge av pandemien, og lavere pensjonskostnader enn forventet, er årsaken til lavere utgifter i 2020.

Det ble brukt 39,2 mill. kr av kommunens premiefond i pensjonsordningen for å delfinansiere premieinnbetalingene i 2020. Premiefondet er bygd opp ved at de årlige premieinnbetalingene i pensjonsordningen har vært høyere enn årlig kostnad. Den årlige kostnaden som skal dekke kommunens pensjonsforpliktelser per 31.12 beregnes av pensjonsleverandørene. Kommunens likviditet påvirkes positivt, ved at premiefondet brukes til å finansiere premieinnbetalingene. Totalt ble premiefondet tilført avkastning for 2020 på 32,8 mill. kr, slik at saldo ved utgangen av 2020 var på 262 mill. kr.

KLP har varslet om ekstraordinær tilbakeføring til premiefondet, som følge av at avkastningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Endring i reglene for offentlig tjenstepensjon er hovedårsaken til at det er frigjort betydelige midler fra oppsparte pensjonsreserver (premiereserver). Dette betyr at kommunens premiefond i KLP vil bli tilført ca. 114 mill. kr i løpet av 2.kvartal 2021 og vil nærme seg 380 mill. kr.

Midler på premiefondet kan bare benyttes til betaling av fremtidige pensjonspremier og kommunen vil vurdere økt bruk av premiefondet i 2021.

Realkapital

Det er viktig å bevare kommunens realkapital i et langsiktig perspektiv. Vedlikehold, asfaltering, salg av bygg, forvaltning og internhusleie er stikkord i denne sammenheng. Tilstanden på bygg og anlegg kan ikke alene håndteres med økninger i driftsbudsjettene. Vedlikeholdsetterslepet er såpass stort og kommet så langt, at mye må løses med investeringer.

Vedlikeholdsetterslepet på vei, bygg og anlegg – inklusiv oppgradering til dagens standard er betydelig.

Investeringene i skolebygg bidrar til en betydelig reduksjon i etterslepet på bygg. Når skoleinvesteringene er fullført, gjenstår et etterslep på ca. 1,3 mrd. kr. Det er da lagt til grunn 25 000 kr/m² i vedlikeholdsetterslep på øvrige bygg. I perspektivanalysen er det skissert et årlig beløp på 65 mill. kr fra og med 2025 for å ivareta renovering/-oppgradering av øvrige bygg i perioden frem til 2031. Dette utgjør 455 mill. kr, men vil ikke være nok til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på kommunale bygg og anlegg.

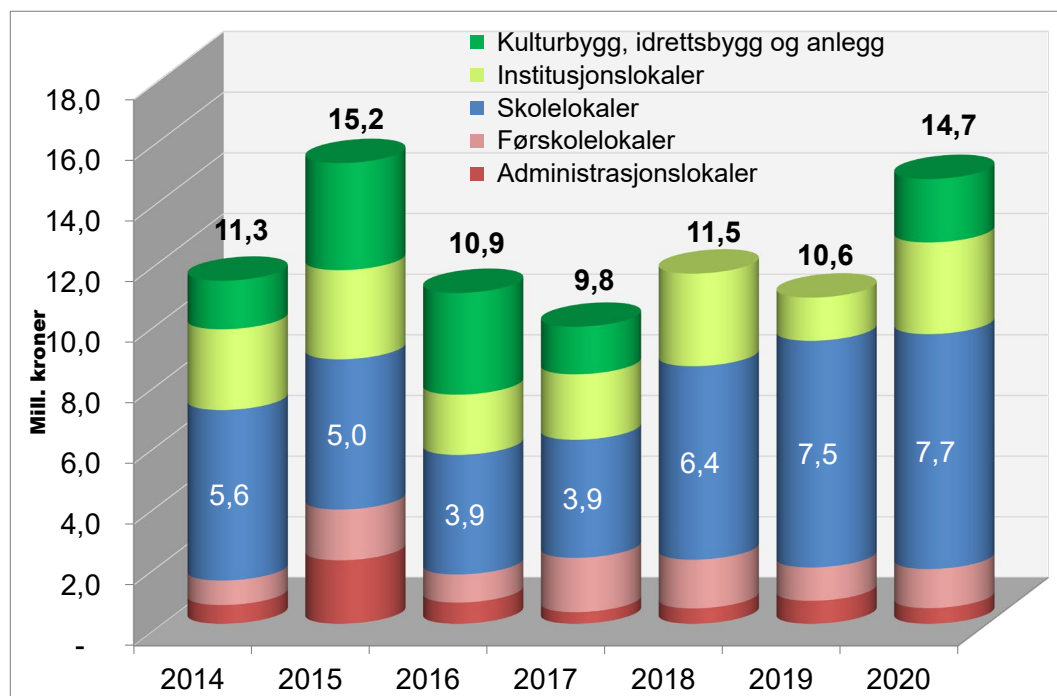
Vedlikeholdsetterslepet på vei er i Hovedplan vei (k.sak 21/18) beregnet til 167,7 mill. kr fordelt på 116,3 mill. kr driftsmidler og 51,4 mill. kr investeringsmidler.

Fra 2018-2020 er det gjennomført en økt satsing på vedlikehold av realkapital med en samlet økt bevilgning på 12,5 mill. kr.

Eiendomsforvaltning for utvalgte formålsbygg

Rana kommune har over år styrket den driftsmessige del av virksomheten ved hjelp av finansinntekter og forbruk av realkapital. For lite midler til vedlikehold medfører at realkapitalen forbrukes. Bygg og anlegg slites ned til et nivå som gjør dem lite egnede til bruken de er tiltenkt, og en total renovering blir nødvendig. Vedlikeholdte og tidsmessige bygninger og anlegg gir grunnlag for rasjonell drift og fornøyde brukere.

Figur 4. Netto vedlikeholdsutgifter formålsbygg i 2020 kroner

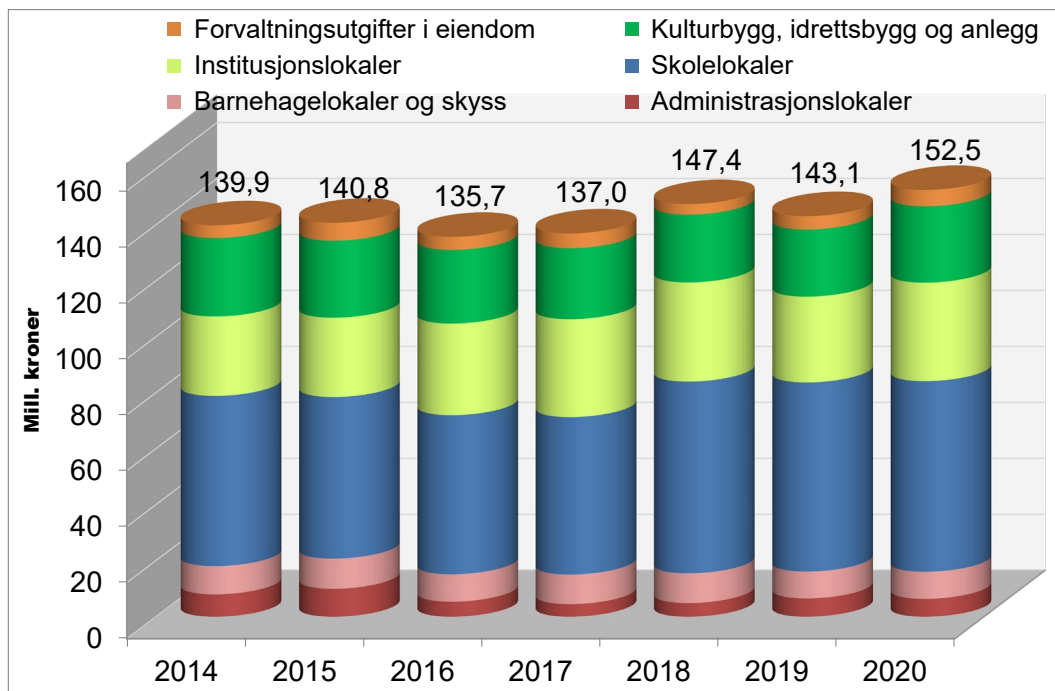

Eiendomsforvaltningen har de siste to årene hatt økt fokus og prioritering gjennom økte årlige bevilgninger. I 2018 ble det bevilget 7,5 mill. kr til styrking av realkapital bygg og veier, som økte til 10,0 mill. kr i 2019 og 12,5 mill. kr i 2020.

Figuren ovenfor viser kommunens direkte netto driftsutgifter til vedlikehold på formålsbyggene (kjøp av varer og tjenester fra eksterne). Avskrivninger eller lønnsutgifter med videre er ikke med i oversikten. I 2020 ble det brukt 14,7 mill. kr i direkte utgifter til vedlikehold av eide formålsbygg som er en økning på 4,1 mill. kr fra 2019.

I tillegg til budsjettstyrking på 2,5 mill. kr, fikk kommunen en særskilt engangsbevilgning fra staten på 11,8 mill. kr i forbindelse med koronapandemien. Bevilgningen var øremerket vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur. 7,3 mill. kr av bevilgningen ble brukt til formålet i 2020, mens 4,5 mill. kr er avsatt til fond, for disponering og slutføring av iverksatte prosjekt i 2021.

Figur 5. Netto driftsutgifter til formålsbygg i 2020 kroner

I 2020 brukte Rana 152,5 mill. kr i netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning på utvalgte kommunale eide- og leide formålsbygg. Dette er 9,4 mill. kr mer enn i 2019 og er knyttet til økte avskrivninger og økt vedlikehold av bygg.

Netto driftsutgifter på hovedpostnivå i 2020 kroner (2019 i parentes):

- Lønnsutgifter: 42,1 mill. kr (48,5 mill. kr)
- Energi: 14,2 mill. kr (17,8 mill. kr)
- Vedlikehold: 14,7 mill. kr (10,6 mill. kr)
- Husleie, forsikringer og kommunale avgifter: 17,9 mill. kr (18,2 mill. kr)

- Avskrivninger: 57,7 mill. kr (46,8 mill. kr)
- Øvrige kjøp av varer/tjenester: 9,8 mill. kr (11,2 mill. kr)
- Inntekter: -3,8 mill. kr (-9,9 mill. kr)

Inntektsreduksjonen er i hovedsak knyttet til at Moheia fritidspark og kinoen/samfunnshuset har vært stengt deler av året, samt hatt begrensninger som følge av pandemien.

Tabell 3. Areal på eide og leide formålsbygg per 31.12.2020

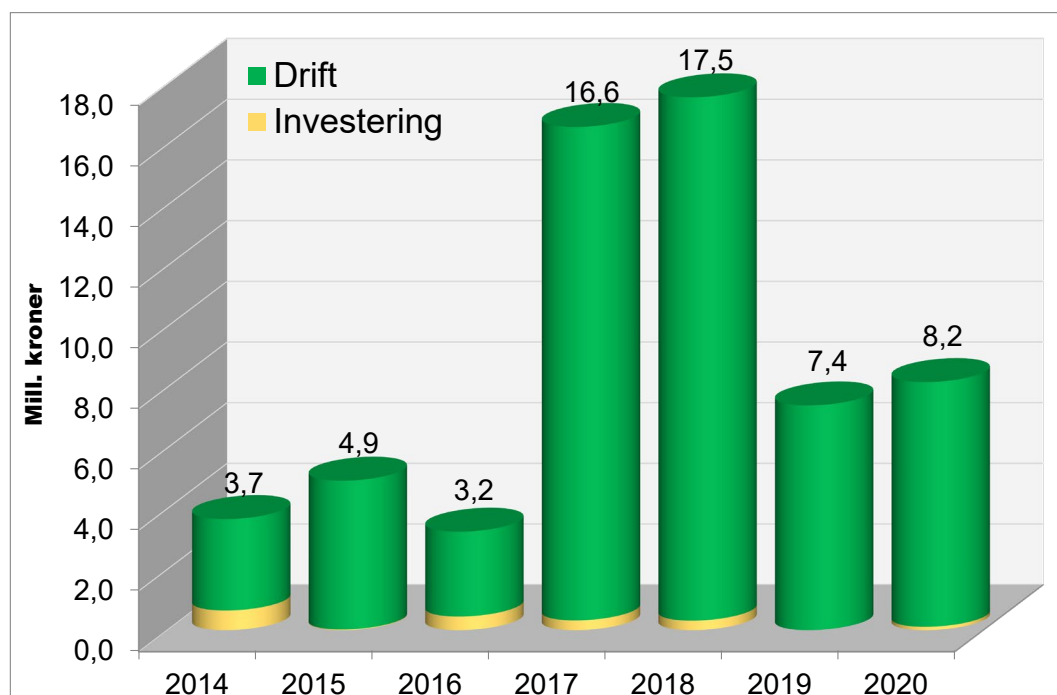
	Eid areal	Leid areal	Sum areal 2020	Endring fra 2019
Administrasjonslokaler	4 713	484	5 197	-
Førskolelokaler	6 219	-	6 219	-
Skolelokaler	53 621	1 260	54 881	-
Institusjonslokaler	24 059	905	24 964	-
Idrettsbygg	10 751	-	10 751	-
Kulturbygg	6 402	4 509	10 911	-
Sum formålsbygg	105 765	7 158	112 923	-

Samlet areal på eide og leide formålsbygg var uendret fra 2019 til 2020.

Veivedlikehold

Figuren under viser kommunens brutto utgifter til kjøp av tjenester fra Veidekke AS (Asfaltverket) til slitedekkelegging.

Figur 6. Brutto utgifter til slitedekkelegging i 2020 kroner

Totalt er det lagt slitedekke i kommunen for 61,5 mill. kr de siste sju årene, gjennomsnittlig 8,7 mill. kr per år. I hovedsak er det lagt nytt slitedekke på eksisterende kommunale veier og gangveier, mens det i svært liten grad er lagt nytt dekke på grusveier (investeringskostnad). Totalt ble det lagt slitedekke for 8,2 mill. kr i 2020 og 7,4 mill. kr i 2019 inkl. mva.

I 2017 vedtok kommunestyret en engangsbevilgning på 20 mill. kr til slitedekkelegging finansiert av tidligere mindreforbruk i tekniske tjenester, samt bruk av disposisjonsfond. Dette tilsvarer brutto kostnader på 25,0 mill. kr inkl. mva., som ble brukt i 2017 og 2018. I tillegg har kommunestyret vedtatt budsjettstyrking på 12,5 mill. kr til økt vedlikehold av bygg og anlegg. Av dette har administrasjonen prioritert 8,0 mill. kr til kommunale veier og resterende 4,5 mill. kr til bygg.

Investeringer

Det ble i 2020 investert i anleggsmidler for til sammen 295,3 mill. kr, mot 339,6 mill. kr i 2019. Det ble lånt ut 80,8 mill. kr, gjennom ordningen med startlån, mot 83,2 mill. kr i 2019. Det ble lånt ut 8,5 mill. kr for forskuttering av spillemidler. Avsetninger til ubundne investeringsfond utgjorde 15,2 mill. kr, og til bundne investeringsfond 55,7 mill. kr. Utgifter til kjøp av aksjer og andeler utgjorde 16 mill. kr, hvorav 10 mill. kr til aksjer i Freyr AS, og 6 mill. kr som kommunens egenkapitalinnskudd i pensjonsordningene – fellesordningen og sykepleierordningen i KLP.

Avdragsutgiftene utgiftsført i investeringsregnskapet utgjorde totalt 14,6 mill. kr. Dette er avdrag på innlån fra Husbanken. Avdrag blir finansiert av avsetninger av mottatte avdrag fra låntakere i ordningen. Ekstraordinære avdrag på øvrige innlån og avdrag på startlån i Husbanken utgiftsføres i investeringsregnskapet. Ordinære avdrag utgiftsføres i driftsregnskapet.

Det er regnskapsført 63,4 mill. kr i kapitalinntekter i investeringsregnskapet i 2020. Kommunen mottok refusjon av betalt merverdiavgift med 45,4 mill. kr. Andre refusjonsinntekter og tilskudd utgjorde 8 mill. kr, og salg av fast eiendom og øvrige driftsmidler 7,2 mill. kr. Renteinntekter inntektsført i investeringsregnskapet utgjorde 2,8 mill. kr i 2020.

Totalt finansieringsbehov etter fratrekk av inntektene i 2020 utgjorde totalt 421,9 mill. kr mot 460,2 mill. kr i 2019. Dette ble finansiert ved bruk av lånemidler med 315,8 mill. kr mot 305,7 mill. kr i 2019. Kommunen mottok 58,3 mill. kr i avdrag på utlån. Bortsett fra mottatte avdrag på ansvarlig lån i Helgeland Kraft AS (HK), er ikke avdragene kommunen mottar på utlån frie inntekter i investeringsregnskapet. Mottatte avdrag fra øvrige utlån kan bare benyttes til å nedbetale kommunens innlån. Kommunen mottok 6 mill. kr i avdrag på ansvarlig lån i HK, 4,9 mill. kr fra utlån til Stakobygget AS og 47 mill. kr fra utlån til Startlån.

Kommunen brukte fondsmidler til finansieringen med 36,1 mill. kr i 2020, fra henholdsvis ubundne investeringsfond med 18,5 mill. kr og bundne investeringsfond med 17,6 mill. kr. Det ble overført 11,6 mill. kr fra driften til finansieringen av investeringene i 2020 mot 56 mill. kr i 2019. Dette utgjorde 3,5 prosent av investeringene i aksjer og anleggsmidler mot 16,5 prosent i 2019.

Tabell 4. Hovedoversikt investeringer

Hovedoversikt investeringer	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019
Sum inntekter	63 477	102 387	94 658	139 309
Sum utgifter	295 296	528 376	734 405	339 623
Sum finansieringstransaksjoner	190 047	162 485	152 485	259 915
Finansieringsbehov	421 866	588 474	792 232	460 229
Sum finansiering	421 866	588 474	792 232	460 229
Udekket/udisponert	-	-	-	-

De største investeringene i 2020 var skoleinvesteringer med 151 mill. kr, hvorav ombyggingen av Gruben barneskole utgjorde 113,9 mill. kr og Båsmo barneskole 31,7 mill. kr. Investeringer innenfor helse og omsorg ble på 6,7 mill. kr. Investeringer i kommunale idrettsanlegg utgjorde 24,1 mill. kr, der renoveringen av Ranahallen utgjorde 10,9 mill. kr og nytt luftaggregat til Moheia bad ble 11,6 mill. kr. Innenfor vann og avløp ble det investert 36,9 mill. kr, og investeringer til øvrig infrastruktur var på 68,6 mill. kr. Her utgjorde Talvikparken og Nordlandsveien 23,1 mill. kr og kommunale veier 31,1 mill. kr. Utbyggingen av Storsandalveien utgjorde 4,9 mill. kr, gang- og sykkelvei Brennåsen 8,5 mill. kr og fortau Toranesgata 7,4 mill. kr. Det vises ellers til kommentarer til enkeltprosjekter nedenfor og detaljert investeringsregnskap i egen tabell.

Prosjekter innen skole, helse og omsorg

Omsorgsboliger Storforshei

Det er vedtatt bygging av omsorgsboliger med fire enheter på Storforshei med en ramme på 13,5 mill. kr. Husbanken har innvilget tilskudd på 6,0 mill. kr. Ifølge politisk vedtak sendes prosjektet ikke ut på anbud før alle de fire enhetene er solgt. Per 31.12.2020 er det inngått avtaler til to av enhetene. Det er søkt Husbanken om forlenget frist for oppstart til 30.4.2021.

Rana ungdomsskole avd. Moheia

Totalt budsjett for prosjektet er 159 mill. kr, som ble regulert inn i budsjett for 2019 og 2020. Av budsjettet er 30 mill. kr øremerket utendørs skoleområde, slik at budsjett for selve bygget er 129 mill. kr. De planlagte byggearbeidene ble ferdigstilt i januar 2020. Bygget fremstår etter renoveringen som funksjonelt. En del sluttarbeider er gjennomført i 2020, samt etablering av utvendig skjermtak over gangsone og inngang fasade vest B – fløy, og innvendig tak til merking av trapper i henhold til universell utforming. Forbruk i 2020 er 3,8 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2020 er 134,6 mill. kr.

Rana ungdomsskole avd. Mo u

Opprinnelig budsjett for ombygging av Rana ungdomsskole avd. Mo u var 30 mill. kr. Under prosjekteringen viste seg at det også var behov for å oppgradere skolen i tillegg til ombygging for å imøtekomme brukerbehov. Totalt budsjett regulert inn i budsjett for 2019 og 2020 er 55,2 mill. kr. I reguleringssaken ble ikke tilpassing for elever fra Gruben på 2,3 mill. kr i 2018 innarbeidet i

totalsummen og dette avviket er ikke rettet opp. Forbruk i 2020 er 0,6 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2020 er 56,9 mill. kr.

Totalsum for Rana ungdomsskole inklusive skolegård på 30 mill. kr. vil bli på 221,5 mill. kr.

Gruben barneskole - nybygg

Vedtatt totalramme for bygging av ny barneskole på Gruben er 272 mill. kr. Kontrakt med totalentreprenør ble signert i februar 2020. Arbeider på byggeplass pågår, og er i rute til planlagt overtakelse medio august 2021. Møblering og innflytting vil skje i løpet av høsten 2021, etter nærmere avtale med skole. Forbruk i 2020 er 113,9 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2020 er 128,8 mill. kr.

Båsmo barneskole – nybygg

Vedtatt total ramme for bygging av ny barneskole på Båsmo er 247,5 mill. kr. Rivning av eksisterende ungdomsskole startet i uke 32 - 2020. Arbeider har pågått hele høsten og totalt forbruk per 31.12.2020 er på kr 41,3 mill. kr.

Utskarpen skole

Under rehabiliteringen for noen år siden ble taket på teknisk rom ikke utbedret. Det har oppstått problemer med kondens og fuktskader. Utbedringsarbeider ble planlagt og utført sommeren 2020, med et budsjett på 1,0 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2020 er på 529 000 kr.

Investeringer i infrastruktur

Storsanddalsveien

Totalt budsjett for prosjektet er 21,5 mill. kr og omfatter bygging av ny vei mellom Storgata og E12 på Gruben. Det har påløpt ekstrakostnader til blant annet forurensinger i grunnen, ekstra geonett i vegen for stabilitet, støyvurdering og skjerming. I regnskapsrapport per 1. tertial ble det innmeldt at det vil bli et overforbruk, på grunn av påløpte ekstrakostnader. Budsjettrammen ble vedtatt økt med 2,8 mill. kr til totalt 24,3 mill. kr. Sluttoppgjør for prosjektet gjenstår ved årsskiftet. Forbruk i 2020 er 4,9 mill. kr og totalt påløpt per 31.12.2020 er 22,9 mill. kr.

Moheiakvartalet, Nordlandstorget og Talvikparken

Prosjektet hadde en budsjettert totalkostnad på 14 mill. kr i 2019. Etter anbudsrunde viste at det kun var rom for Nordlandsveien nedre del innenfor budsjett. Det meste av disse anleggsarbeidene ble ferdigstilt i 2019, mens grøntanlegg og sluttarrondering er gjennomført i 2020. Det er tatt inn nødvendige utbedringer og etterarbeider i Moheiakvartalet og Talvikparken i prosjektet, og det er bevilget 25,5 mill. kr i budsjettet for 2020. Totalt budsjett er på 39,5 mill. kr. Forbruk i 2020 er 23,1 mill. kr.

Gang- og sykkelvei Brennåsen del 2

Prosjektet omfatter bygging av 1,1 km gang og sykkelveg med fortau, og oppgradering av eksisterende veg langs Brennåsveien fra Hallveien til Granåsen. Totalt budsjett er på 62 mill. kr. I tillegg inngår graving og legging av 1 km vann- og avløpsledninger. Anlegget vil pågå fra april 2020 og ut oktober 2021. Ny hovedvannledning dekkes over selvkost vann, mens tilrettelegging for tilknytning av vann- og avløp til fremtidig boligfelt Brennåsen dekkes over tomtefond. Det er bevilget 33,1 mill. kr til prosjektet i budsjett 2020. Forbruk i 2020 8,5 mill. kr og totalt påløpt per 31.12.2020 er 10,8 mill. kr.

Sjøfronten

Det ble avdekket behov for å utbedre det elektriske anlegget da nedgravde koblingsbokser ikke fungerer som de skal. I tillegg er det lagt gummidekke på lekeplassen, satt opp informasjonstavle og montert ekstra sittebenker på havmannplassen. Det ble bevilget 1,1 mill. kr i budsjettet for 2020, finansiert av restmidler fra tidligere års bevilgninger til prosjektet. Utbedringene og oppgraderingen er utført i 2020 innenfor budsjett.

Oppgradering Ranahallen

Budsjettet for oppgradering av tak, garderober og diverse ENØK-arbeider i Ranahallen var 62 mill. kr. Disse arbeidene ble ferdigstilt ved årsskiftet 2018/2019. Sommeren 2019 ble det montert heis til speakerbu, samt diverse utbedringer av tribuner og nytt rekkverk. Dekket i hallen skulle også rehabiliteres sommeren 2019, men tilbudskonkurransen ble avlyst da det kun var en tilbyder til prosjektet. Disse arbeidene ble utført sommeren 2020. Opprinnelig budsjett var på 76,6 mill. kr, men ble i rapport for 1. tertial 2020 økt med 1,5 mill. kr til 78,1 mill. kr. Totalt forbruk på prosjektet per 31.12.2020 er 77,3 mill. kr. Prosjektet blir slutført i løpet av våren 2021.

Nytt luftaggregat på Moheia bad.

Ventilasjonsaggregater og avfuktingsanlegg på Moheia bad var i en svært dårlig tilstand. Det ble derfor bevilget 13,8 mill. kr i budsjett 2020 til utskifting av anleggene. Arbeidet med prosjektet ble startet opp i begynnelsen av juni og avsluttet i november 2020. Noe etterarbeider vil bli utført vinter/vår 2021. Forbruk per 31.12.2020 er på 11,7 mill. kr.

Fortau Toranesgata

Det er bygd nytt fortau og eksisterende veg er oppgradert fra Nordlandsveien til Mo ungdomsskole. I prosjektet inngikk utskifting av eksisterende vann- og avløpsledninger samt riving og bygging av boder. Kommunen har mottatt tilskudd på 2,5 mill. kr i fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler. Anlegget startet i mars og ble avsluttet i november 2020. Totalt budsjett er på 14 mill. kr. Forbruk i 2020 var 7,4 mill. kr. Totalt påløpt 9 mill. kr. Det gjenstår sluttoppgjør, merknader og grunnnerverv på til sammen ca. 4 mill. kr.

Rana brannstasjon – ny ventilasjon

Etter pålegg fra Arbeidstilsynet måtte det installeres nytt ventilasjonsanlegg på Rana brannstasjon. Etter gjennomført anbudskonkurranse ble prosjektbudsjettet regulert opp fra opprinnelig 6 til 10 mill. kr. Arbeidene ble startet opp i august 2019 og ble avsluttet våren 2020. Totale påløpte kostnader per 31.12.2020 er 7,5 mill. kr, men noen tilleggskostnader vil påløpe ved ettårsbefaring.

Ny vei Brennstadmoen

Prosjektet omfatter oppbygging av vei etter ras med totalt budsjett på 4,3 mill. kr. Veien ble oppfylt høsten 2020. Asfaltering og arrondering gjennomføres våren 2021. Forbruk i 2020 er 0,4 mill. kr.

Ny vei Røvassdalen

Prosjektet omfatter bygging av ny vei og erosjonssikring av elvekant etter at veien raste ut i januar 2020. Totalt budsjett er på 4,3 mill. kr. Prosjektet startet i desember og avsluttes i januar 2021. Prosjektet har fått skjønnsmidler til forebygging flomskader fra Statsforvalteren. Forbruk i 2020 er 1,9 mill. kr.

Hovedplaner vann og avløp

Det var budsjettert med til sammen 80 mill. kr (46 + 34) i vedtatt budsjett for 2020 for prosjekter på vann- og avløpsområdet. Påløpte utgifter i 2020 per 31.12 på prosjekter innfor vannområdet er 15,5 mill. kr, mens det for avløpsprosjekter er påløpt utgifter på 21,3 mill. kr.

Vannledning Langneset – Åga

Prosjektet er delt inn i flere etapper med et totalt budsjett på 85 mill. kr.

Første etappe ble gjennomført i 2014 og omfattet rehabilitering av vann og avløp i Langneset. Total kostnad for første etappe ble 15,1 mill. kr.

Andre etappe, ny vannledning fra Langneset til Åga ble gjennomført i 2018. Total kostnad ble 33,7 mill. kr.

Tredje etappe ble utført i 2019 og 2020 og omfatter bygging av trykkøkningspumpestasjon, fordelingssentral og vannledninger fra Nygata og videre opp til fordelingssentralen i Åga. I tillegg ble rehabilitering av VA i Nygata-Bjerkalléen gjennomført. Anlegget ble satt i drift etter testing høsten 2020, og Åga-Hauknes er nå forsynt med vann fra Mo vannverk og Akersvatnet. Total kostnad for tredje etappe ble 32,3 mill. kr.

Forbruk i 2020 ble 14,1 mill. kr og totalt forbruk per 31.12.2020 er 81,1 mill. kr.

P27.1 Rehab. VA Møllerveien del 1 og 2

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 380 meter. Totalt budsjett for prosjektet er 14,3 mill. kr. Forbruk i 2020 er 3,1 mill. kr. Totalt forbruk er 11,2 mill. kr.

P28 Rehab. VA Sankthansveien og Grannesveien

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 90 meter. Totalt budsjett er på 9 mill. kr. Prosjektet ferdigstilles sommeren 2021. Forbruk i 2020 er 3,4 mill. kr.

P22 Rehab VA Gruben Lilleåsen

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 340 meter. Totalt budsjett er på 7,5 mill. kr. Arbeidet med prosjektet ble startet høsten 2019 avsluttet våren 2020. Påløpte utgifter i 2019 ble i hovedsak dekket over driftsbudsjettet. Forbruk i 2020 er 2,5 mill. kr.

Rehab. VA Skellefteåveien, Lilleåsen vest og Vasaveien

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 1 020 meter. Totalt budsjett er på 35 mill. kr. Prosjektet startet våren 2020 og vil pågå til høsten 2021. Forbruk i 2020 er 3,6 mill. kr.

Rehab VA Svalbardgata øst og vest

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 420 meter. Totalt budsjett er på 17 mill. kr. Arbeidet med prosjektet ble startet i 2020 med prosjektering og vil pågå i 2021. Forbruk i 2020 er tatt over driftsbudsjettet.

Rehab VA Storgata øst og Svenskveien øst

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 700 meter. Totalt budsjett er på 28 mill. kr. Arbeidet med prosjektet startet i 2020 med prosjektering og anlegget vil pågå i 2022. Forbruk i 2020 er tatt over driftsbudsjettet.

Rehab VA AP10 til Sportsalleen og Engveien

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 506 meter. Totalt budsjett er på 20,2 mill. kr. Arbeidet med prosjektet startet i 2020 med prosjektering og anlegget vil pågå i 2021 og 2022. Forbruk i 2020 er tatt over driftsbudsjettet.

Rehab VA Petter Dass gt

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger, ca. 85 meter. Totalt budsjett er på 3,4 mill. kr. Arbeidet med prosjektet startet i 2020 med prosjektering og anlegget vil pågå i 2021. Forbruk i 2020 er kr. 0,5 mill. kr.

Rørfornyning 2020

Prosjektet omfatter fornying av vann og avløpsrør, ca. 680 meter vannrør, utskifting av tre vannkummer og armatur, og 1 520 meter avløpsrør. Totalt budsjett er på 7,5 mill. kr. Det er et overforbruk på prosjektet grunnet uforutsette problemer. Forbruk i 2020 er 8,4 mill. kr.

Balansen

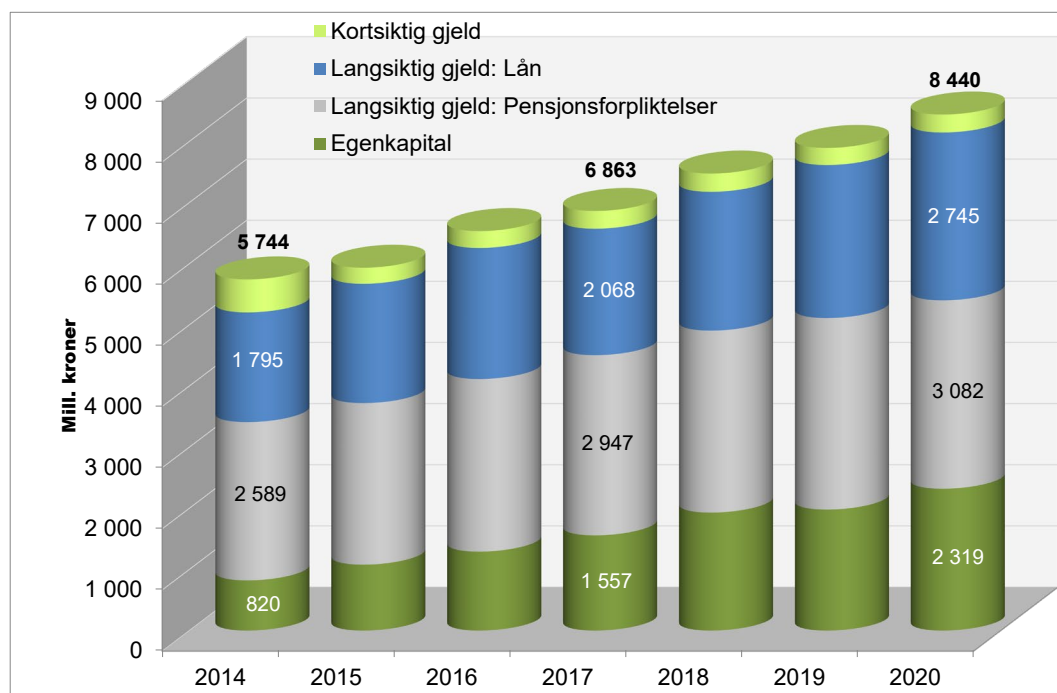
Balansen gir en oversikt over kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital. Kommunens eiendeler økte med 530,1 mill. kr i 2020. Herav utgjorde økning i anleggsmidler 387,7 mill. kr, og omløpsmidler 148,2 kr.

Egenkapitalen økte med 340,7 mill. kr, mens kortsiktig gjeld økte med 3,7 mill. kr. Langsiktig gjeld økte med 191,5 mill. kr, herav økning i lån 242,5 mill. kr, mens pensjonsforpliktelsene ble redusert med 51,0 mill. kr.

Tabell 5. Oversikt balansen

	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020
EIENDELER							
Anleggsmidler	4 559 740	4 972 308	5 350 259	5 844 388	6 287 128	6 553 349	6 941 091
Omløpsmidler	1 183 817	962 126	1 183 486	1 018 450	1 237 696	1 350 975	1 499 203
SUM EIENDELER	5 743 557	5 934 434	6 533 745	6 862 838	7 524 824	7 904 324	8 440 294
EGENKAPITAL OG GJELD							
Egenkapital	820 420	1 078 086	1 291 093	1 557 137	1 929 594	1 978 584	2 319 320
Langsiktig gjeld	4 383 728	4 594 267	4 966 837	5 015 291	5 296 863	5 635 556	5 827 064
Herav:							
- Pensjonsforpliktelser	2 588 945	2 642 363	2 823 434	2 946 908	2 976 540	3 132 709	3 081 669
- Lån	1 794 783	1 951 904	2 143 403	2 068 383	2 270 323	2 502 847	2 745 396
Kortsiktig gjeld	539 409	262 081	275 815	290 410	298 367	290 183	293 910
SUM EK OG GJELD	5 441 007	5 743 557	6 533 745	6 862 838	7 524 824	7 904 324	8 440 294

Figur 7. Utvikling egenkapital og gjeld

Egenkapital og gjeld har økt i perioden, fra 5,7 mrd. kr til 8,4 mrd. kr. Mens kortsiktig gjeld er redusert, har langsiktig gjeld økt fra 1,8 mrd. kr til 2,7 mrd. kr. Både lån og pensjonsforpliktelser har økt.

Kommunens egenkapital, som består av fondsmidler og kapitalkontoen, har økt betydelig i perioden, fra 0,8 mrd. kr i 2014 til 2,3 mrd. kr i 2020. Økningen skyldes både økning av kapitalkontoen og fondsmidler. Kapitalkontoen har økt fra 0,3 mrd. kr i 2014 til 1,3 mrd. kr i 2020. Fondsmidlene har økt fra 0,5 mrd. kr til over 1,1 mrd. kr.

Nøkkeltall

Tabell 6. Utvalgte nøkkeltall

Utvalgte finansielle nøkkeltall	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,4 %	1,4 %	6,4 %	4,7 %	4,2 %	3,9 %	5,0 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,6 %	6,9 %	6,2 %	4,7 %	5,4 %	4,9 %	6,8 %
Arbeidskapital (1000 kroner)	644 386	700 045	907 671	728 040	939 329	1 060 161	1 205 293
Likviditetsgrad 1	1,5	2,4	3,2	2,6	3,3	4,0	4,7
Likviditetsgrad 2	1,3	1,9	2,6	2,1	2,7	3,2	4,1
Gjeldsgrad	2,2	1,8	1,7	1,3	1,2	1,3	1,2
Egenkapitalprosent	14,3 %	18,2 %	19,8 %	22,8 %	25,6 %	25,1 %	27,5 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	56,3 %	64,4 %	69,1 %	69,1 %	71,9 %	77,1 %	82,9 %
Netto lånegjeld i kr pr innbygger	40 744	48 126	54 459	55 741	58 723	66 434	73 191
Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter	2,7 %	-2,6 %	3,2 %	3,3 %	2,3 %	2,6 %	2,8 %
Renter og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	5,5 %	5,2 %	5,0 %	5,2 %	5,1 %	5,0 %	4,9 %

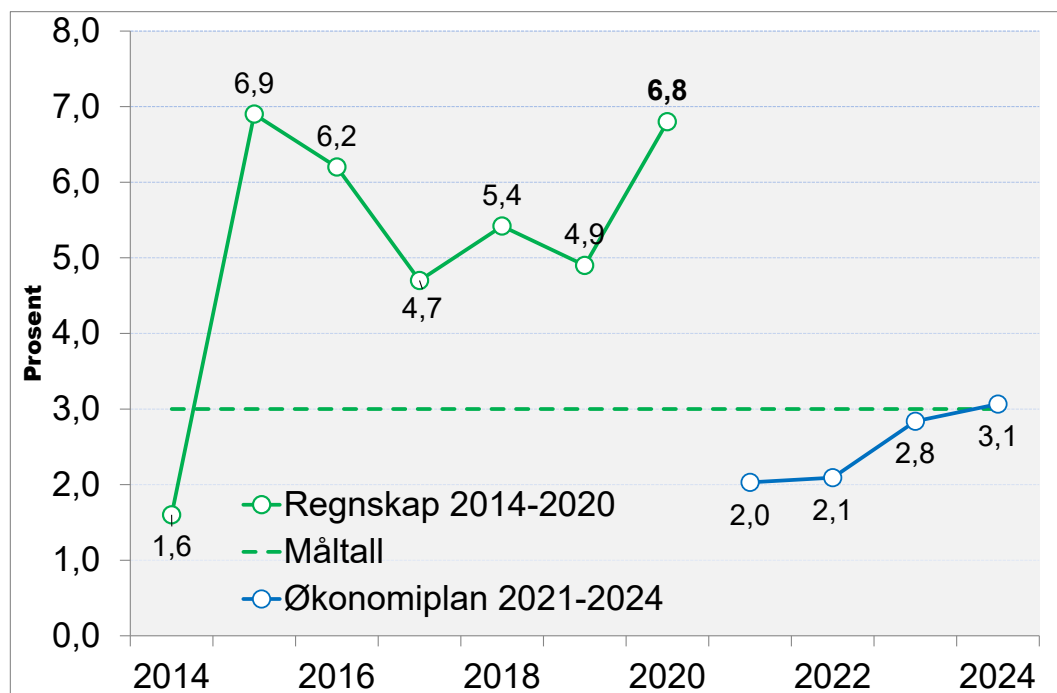
Brutto driftsresultat (BDR)

Brutto driftsresultat viser resultat av ordinær virksomhet inkludert avskrivninger. Resultatet uttrykker kommunens evne til å betjene sin gjeld, finansiere investeringer og avsette midler til fond. Brutto driftsresultat i andel av brutto driftsinntekter er på 5 prosent i 2020 mot 3,9 prosent i 2019. Godt brutto driftsresultat forklares i hovedsak av god økonomistyring, lavere lønnsvekst og tilleggsbevilgninger. Mindreforbruket viser fortsatt kontroll på driftsutgiftene, men annerledesåret med koronapandemien, gjør det vanskelig å si noe konkret om trenden. Driftsutgiftene har økt med 0,8 prosent og driftsinntektene har økt med 2 prosent.

Netto driftsresultat (NDR)

NDR viser resultatet etter at renter, avdrag og utlån er belastet regnskapet. Kommunene har i de senere år hatt fokus på å etablere større grad av handlefrihet. Den viktigste indikatoren på handlingsrommet i kommunal økonomi er netto driftsresultat som angir overskuddet som er disponibelt som egenkapital til investeringer og avsetninger.

Figur 8. Netto driftsresultat

Rana kommune har hatt en målsetning om NDR på 3,0 prosent, som tilsvarer 69,1 mill. kr. Regnskap 2020 viser NDR på 156,1 mill. kr, tilsvarende 6,8 prosent av driftsinntektene. NDR i regnskap over måltall kan for eksempel brukes til å øke egenkapital til investeringer, slik at kommunen får en lavere vekst i lånegjelda enn forutsatt.

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Den uttrykker evnen til å betjene kortsiktig gjeld. Kommunens arbeidskapital økte med 144,5 mill. kr i 2020. For nærmere detaljer vises det til note 1 endring i arbeidskapital.

Likviditet

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld benevnes ved likviditetsgrader, og sier noe om evnen til å dekke betalingsforpliktelsene etter hvert som disse forfaller.

Likviditetsgrad 1 (langsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 1 har økt fra 4,0 i 2019 til 4,7 i 2020. Det gjøres oppmerksom på at omløpsmidlene er korrigert for balanseført premieavvik som ikke er likvide midler.

Likviditetsgrad 2 (kortsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom de mest likvide midlene og kortsiktig gjeld. De mest likvide omløpsmidlene er bankinnskudd, kontanter og lignende. Likviditetsgrad 2 har økt fra 3,2 i 2019 til 4,1 i 2020.

Soliditet (gjeldsgrad og egenkapitalprosent)

Soliditet angir evnen til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om dette. Egenkapitalprosent sier noe om hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital. Ved utgangen av 2020 var 27,5 prosent av eiendelene finansiert med egenkapital, mot 25,1 prosent i 2019.

Gjeldsgraden viser forholdet mellom gjeld og egenkapital. En gjeldsgrad på 1 vil si at kommunen har like stor gjeld som egenkapital. Jo mindre dette forholdstallet er, jo mer solid er kommunen. Gjeldsgraden korrigert for pensjonsforpliktelser var i 2020 1,2 mot 1,3 i 2019.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Investeringsnivået og opptak av lån må innrettes slik at lånegjelden ikke er større enn at utgifter til renter og avdrag kan dekkes gjennom løpende inntekter. Det er derfor viktig å ha kontroll på utviklingen av gjeldsnivået. En økning i lånegjelden indikerer at kommunen må bruke en større andel av inntektene til å dekke renter og avdrag. Det historisk lave rentenivået de siste årene har bidratt til at kommunen har unngått at renter og avdrag har spist en større andel av inntektene. På lengre sikt med et normalt rentenivå vil økt lånegjeld få betydning for rammene til tjenesteproduksjonen.

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår startlån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal avdras i driftsregnskapet. Netto lånegjeld var ved utgangen av 2020 1 909,0 mill. kr mot 1 739,5 mill. kr i 2019 og utgjorde 82,9 prosent av brutto driftsinntekter i 2020, mot 77,1 prosent i 2019. Netto lånegjeld er høyere enn måltall på 75 prosent for økonomisk bærekraft.

Netto lånegjeld per innbygger

Netto lånegjeld var i 2020 73 191 kr per innbygger mot 66 434 kr per innbygger i 2019. I 2014 var netto lånegjeld 40 744 kr per innbygger. Netto lånegjeld per innbygger har økt med 79,6 prosent siden 2014.

Netto finans- og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

Netto finans- og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter, viser hvor stor andel av brutto driftsinntekter som er bundet opp i tilbakebetaling av lån. Netto finans- og avdrag sin andel av driftsinntekter, var i 2020 2,8 prosent mot 2,6 prosent i 2019.

Utbytte og eieruttak omfattes også av definisjonen. Terraoppgjøret forklarer netto inntekt på finans og avdrag i 2015. Det er derfor også greit å følge utvikling av renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter.

Renter og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter

Rente- og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter var 4,9 prosent i 2020 mot 5,0 prosent i 2019.

Status omstilling og økonomisk handlingsrom

Rana kommune står overfor en stor utfordring med å tilpasse driftsnivået til reduserte driftsrammer. Dette er en oppgave som startet i etterkant av Terra-saken, og som oppsummeres slik for perioden 2013-2024:

Tabell 7. Omstilling 2013-2024

Måloppnåelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Omstillingsmål akkumulert	48	89	118	163	208	223	243	263	292	305	311	311
Avvik omstillingsmål (res. drift)	-12	-15	-10	26	8	5	-7	47				
Akkumulert måloppnåelse	36	74	108	189	215	227	236	310				

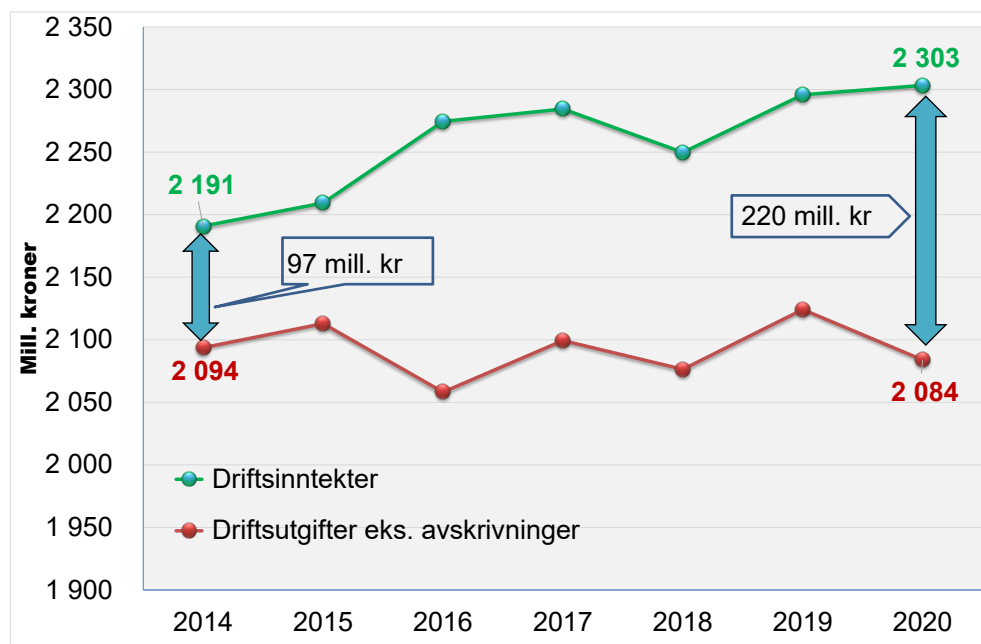
Tabellen viser omstillingsoppgaven for perioden 2013- 2024. I 2020 var omstillingsmålet 263 mill. kr og resulterte i en måloppnåelse på 310 mill. kr, 47 mill. kr over målkravet.

Tjenesteproduksjonen tilpasser seg reduserte driftsrammer.

Økonomisk handlingsrom

Rana kommune har gjennom flere år tilpasset driftsnivået til reduserte driftsrammer. Tjenestene har evnet å omstille driften og levert positive resultat som har gitt kommunen økt handlingsrom.

Figur 9. Økonomisk handlingsrom i 2020 kroner

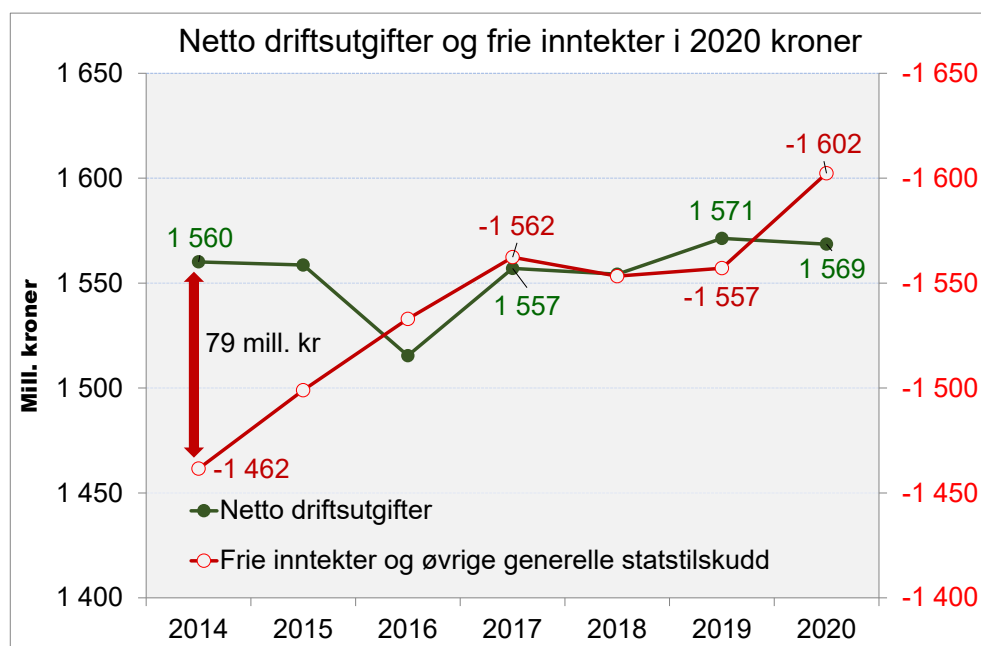
Behovsendringene knyttet til demografi er håndtert og det økte handlingsrommet er brukt til å bygge opp reserver på fond, samt håndtere økt egenkapital til investeringer.

Figuren ovenfor viser kommunens driftsutgifter eksklusive avskrivninger og totale driftsinntekter. Differansen mellom disse, skal dekke netto finanskostnader og netto driftsresultat. I 2020 var netto finansutgifter 63,4 mill. kr og netto driftsresultat på 156,1 mill. kr. I hovedsak ble NDR disponert til styrking av disposisjonsfondet, mens mindreforbruket ble på 56,6 mill. kr.

Netto driftsutgifter og frie inntekter

Netto driftsutgifter viser kommunens samlede ressursbruk til drift inklusive avskrivninger. De frie inntektene er inntekter som fritt kan disponeres uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter og består av skatt på inntekt og formue, rammetilskudd inkludert inntektsutjevning, naturressursskatt, samt generelle statstilskudd i hovedsak rettet mot flyktninger.

Figur 10. Netto driftsutgifter og frie inntekter 2014-2020 i 2020 kroner

I 2014 og 2015 var de frie inntektene lavere enn netto driftsutgifter. I årene 2016-2018 var inntektene mer tilpasset driftsutgiftene, mens utgiftene var noe høyere i 2019 enn inntektene. I 2020 var de frie inntektene høyere enn netto driftsutgifter. I 2014 var netto driftsutgifter 79 mill. kr høyere enn utgiftene, mens i 2020 var inntektene 34 mill. kr høyere enn utgiftene.

Differansen mellom netto driftsutgifter og frie inntekter må dekkes av kommunens egne driftsinntekter, som kraftinntekter, eiendomsskatt, salgs- og leieinntekter, brukerbetaling og finansinntekter.

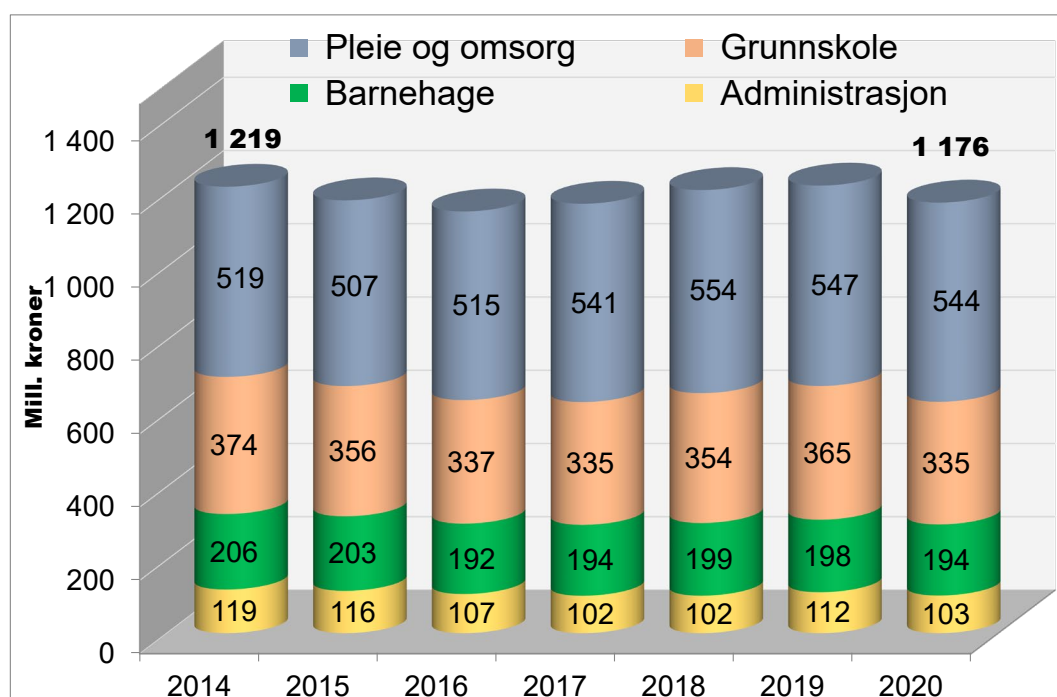
I perioden 2015-2017 økte de frie inntektene betydelig, i hovedsak som følge av økt skatteinnngang, men også generelle statstilskudd som gjelder bosetting av flyktninger økte. Utgiftssiden økte ikke tilsvarende og har dermed skapt muligheter for å øke kommunens handlingsrom i form av økt

egenkapital til investeringer, økte avsetninger til fond, og har samtidig gjort kommunen mindre avhengig av finansinntekter som eiendomsskatt. Den store økningen i frie inntekter i 2020, gjelder i hovedsak ekstra overføringer fra staten knyttet til koronapandemien.

Prioriteringer og ressursbruk til tjenesteproduksjon

Ressursbruken til tjenestene er redusert fra 1 577 mill. kr i 2014 til 1 569 mill. kr i 2020, når ressursbruken justeres for lønns- og prisvekst. Det har imidlertid skjedd omprioriteringer i drifta og ressursbruken mellom de enkelte tjenesteområdene har endret seg. Flere eldre og færre barn og unge har ført til omprioriteringer av kommunens ressursbruk.

Figur 11. Netto driftsutgifter 2014-2020 – tjenester i 2020 kroner

Pleie og omsorg er korrigert for utgifter til samhandlingsreformen i 2014.

Ressursbruken til pleie og omsorg har økt i perioden 2014-2018, men har gått ned de siste to årene. Flere sykehjemsplasser er lagt ned, men samtidig er nye tilbud innenfor pleie- og omsorgssektoren tatt i bruk, slik at samlet sett har ressursbruken på området økt i perioden.

Ressursbruken til grunnskole er betydelig redusert i perioden, til tross for økte avskrivninger som følge av investeringer i nybygg. Dette viser at driftsutgiftene har gått ned. Ressursbruken til barnehage er også redusert. Lavere ressursbruk på områdene kan også knyttes til nedgang i antall elever i grunnskolen og at det blir stadig færre barn i barnehage.

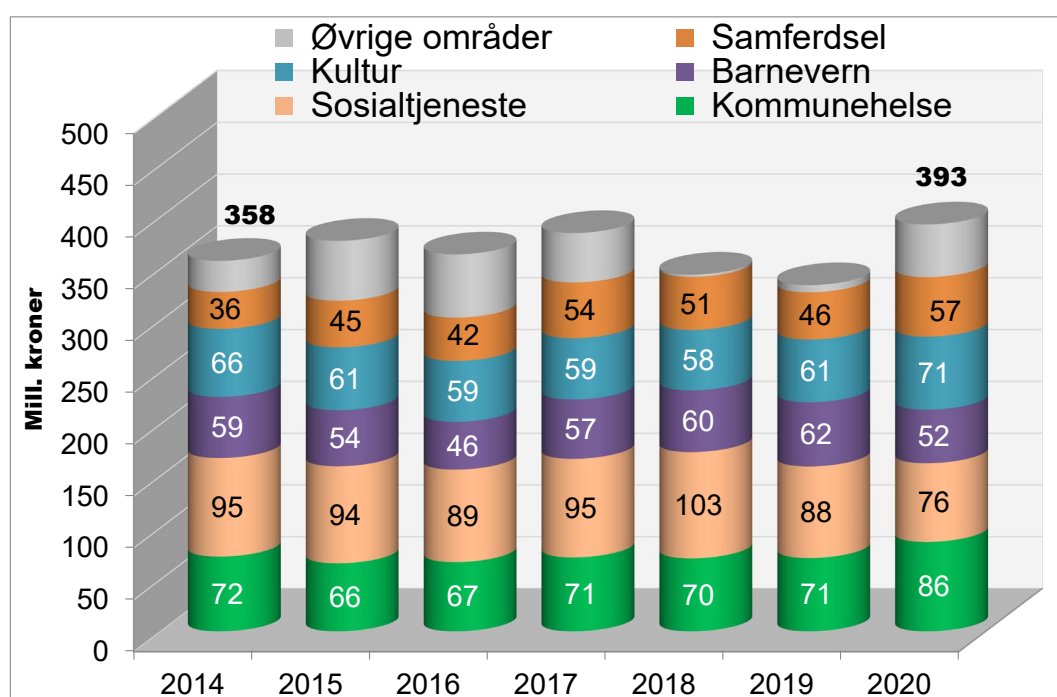
Ressursbruken til administrasjon og barnevern har gått noe ned i perioden. Ressursbruken til kommunehelse har vært stabil i perioden 2014-2019, men økte i 2020. Ressursbruken til samferdsel har variert fra år til år, men har også økt de siste årene og var spesielt høy i 2020, som i hovedsak er knyttet til en utfordrende vinter og høye utgifter til vintervedlikehold.

Ressursbruken til sosialtjeneste er redusert i perioden og har gått kraftig ned de siste to årene. Lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp de siste to årene er en av årsakene til dette.

Ressursbruken til kultur har økt i perioden, spesielt de to siste årene. Økningen i 2020 kan knyttes til økte tilskudd til idrettsanlegg.

Ressursbruken til øvrige områder har variert i perioden og har økt fra 30 mill. kr i 2014 til 51 mill. kr i 2020. Innenfor øvrige områder ligger; vann og avløp, brann og redning, bolig, næring, kirke, finans og fellesutgifter som pensjon. Økningen fra 2019 til 2020 er i hovedsak knyttet til lavere premieavvik og økte kostnader på vann- og avløpsområdet.

Figur 12. Netto driftsutgifter 2014-2020 tjenester i 2020 kroner

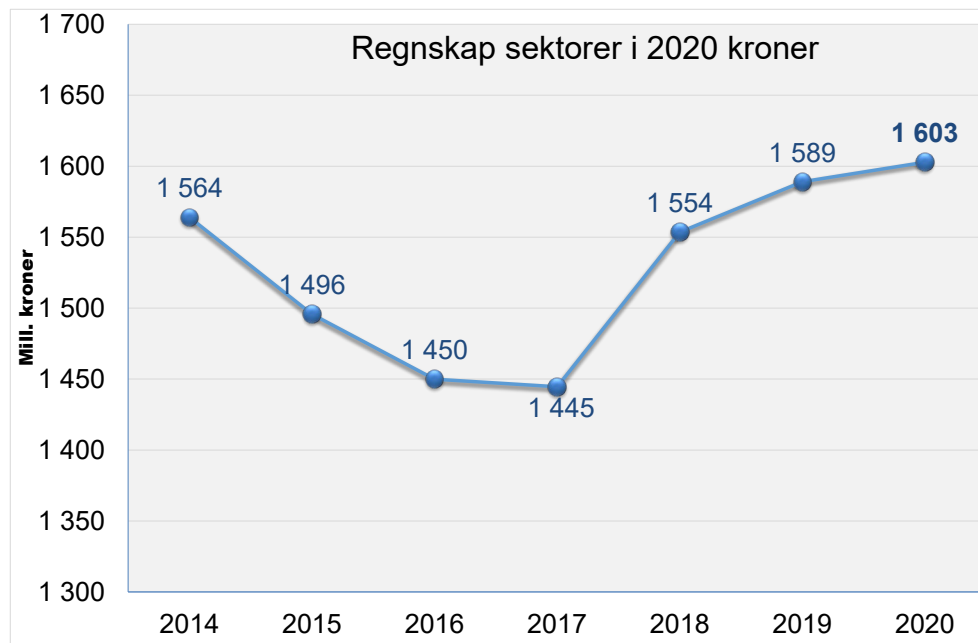

Ressursbruken på de enkelte tjenesteområdene har endret seg i styrt retning i henhold til endringer i befolkningssammensetningen og lokal prioritering. Færre barn i barnehagealder og skolealder har ført til lavere ressursbruk på disse sektorene i perioden.

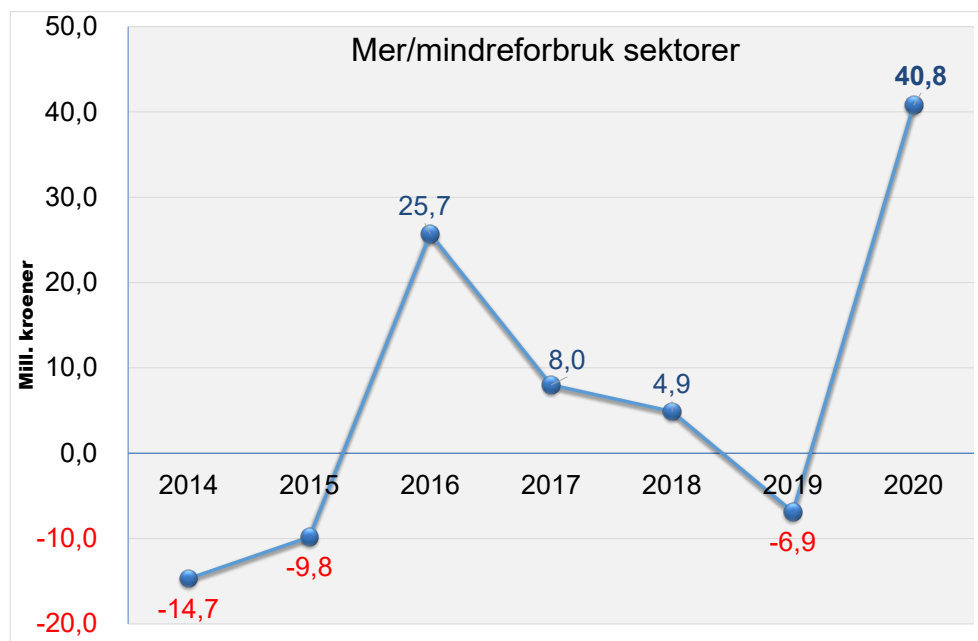
Driftsregnskap

Driftsregnskapet viser netto driftsutgifter på 1 603 mill. kr. Dette er en økning på 13,8 mill. kr (0,9 prosent) når regnskapet 2019 prisjusteres til 2020 nivå. Tabellen under inkluderer fellesområde drift og er korrigert for utgifter til samhandlingsreformen i 2014.

Figur 13. Realendring driftsregnskap 2014-2020

Figur 14. Mer/mindre forbruk virksomheter 2014-2020

Når det korrigeres for overskuddsmidler som ble overført fra 2019, hadde drifta et mindreforbruk på 40,8 mill. kr i 2020. Dette er en vesentlig forbedring fra i fjor, da sektorene hadde et merforbruk på 6,9 mill. kr. Perioden 2016-2019 viste en negativ utvikling ved at sektorenes driftsrammer stadig ble mer presset. Det er vanskelig å konkludere om den negative utviklingen har snudd, eller om det gode resultatet i 2020 skyldes at året har vært spesielt som følge av pandemien.

Tabell 8. Regnskap sektorer

	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Forbruk i prosent	Avvik i kroner	Regnskap 2019	Endring i prosent
Støttetjeneste	108 778	118 286	92,0 %	9 508	110 972	-2,0 %
Oppvekst og kultur	587 799	590 982	99,5 %	3 183	594 119	-1,1 %
Helse og omsorg	611 389	621 156	98,4 %	9 767	586 155	4,3 %
NAV kommune	46 008	54 442	84,5 %	8 434	48 766	-5,7 %
Tekniske tjenester	225 973	232 113	97,4 %	6 140	194 096	16,4 %
Selvkostområder	34	0		-34	0	
Kirkelig fellesråd	15 613	15 613	100,0 %	0	15 291	2,1 %
Fellesområde drift	7 193	16 743	43,0 %	9 550	13 061	-44,9 %
Sum sektorer	1 602 787	1 649 334	97,2 %	46 548	1 562 461	2,6 %

Negative tall i rødt viser mer forbruk i forhold til regulert budsjett

Tjenesteproduksjonen leverer et positivt avvik på 46,5 mill. kr. Samtlige områder har en lavere ressursbruk enn regulert budsjett.

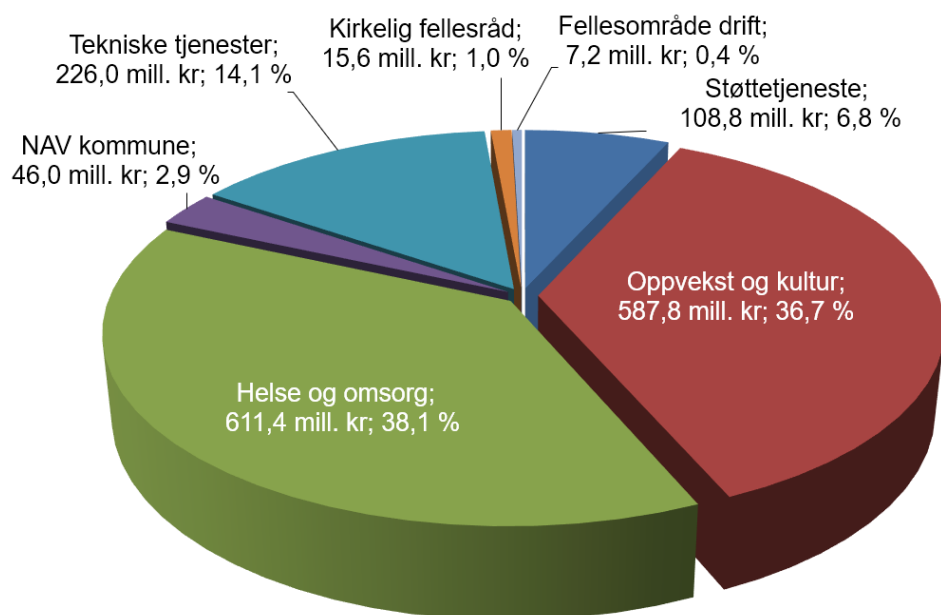
Samlet fikk sektorene overført 5,7 mill. kr av mindreforbruket eller overskuddet fra 2019. Beløpet er regulert inn i budsjetttrammene. Dersom vi korrigerer for dette, var forbruket 40,8 mill. kr lavere enn budsjettet. Økonomistyringen og budsjett disiplinen oppleves som god, og tjenestene tilpasser seg reduserte driftsrammer.

Koronapandemien har ført til en rekke endrede forutsetninger i 2020. Kommunen har økte kostnader og reduserte inntekter på enkelte driftsområder som følge av smitteverntiltak, men også reduserte utgifter på andre områder, som for eksempel reise- og kurskostnader som alene er anslått til ca. 8,0 mill. kr. Pandemien og økt fokus på smittevern, har ført til lavere normal drift på andre områder, noe som også kan forskyve kostnader frem i tid.

Overskudd/underskudd overføres

Fra 2016 gjelder prinsippet om at over- eller underskudd på inntil tre prosent av sektorenes budsjetttramme overføres til senere år. Rådmannen saksbehandler resultatet etter fastsatte prinsipper og legger fram plan for anvendelse av overskudd og dekning av underskudd. Overskudd skal primært benyttes til tiltak som styrker den langsiktige driften.

Figur 15. Andel driftsregnskap 2020

Det vises til kapitlet om organisasjon og medarbeidere for kommentarer om årsverk og sykefravær.

Støttetjeneste

Regulert budsjett for 2020 utgjorde 118,2 mill. kr, mens regnskap for 2020 viser 108,7 mill. kr, et mindreforbruk på 9,5 mill. kr. I 2019 hadde sektoren et mindreforbruk på 5,7 mill. kr. Sektoren omfatter rådmann og støttetjenester med underliggende avdelinger (HR, økonomi, service, IKT, juridisk). Foruten sektordriften disponeres budsjettet til fellesutgifter, kontingenter, tilskuddsordninger, samt politisk styring og kontroll.

Sektoren har håndtert rammereduksjoner på 1,0 mill. kr for 2020 og leverer et mindreforbruk fordelt med 5,7 mill. kr for rådmann og 3,8 mill. kr for støttetjenester. 2,1 mill. kr i tilbakeført overskudd fra 2019 forklarer deler av mindreforbruket i støttetjenester. For rådmannens del er forklaringen ubrukt reservert tilleggsbevilgning.

Modernisering, kvalitetsforbedring og digitalisering av tjenester er satsingsområder. Aktiviteten i året har vært preget av pandemien. Innføring av hjemmekontorløsning og Teams som verktøy har bidratt til nye arbeidsformer og et digitalt kompetanseløft. I 2020 ble alle papirarkiv i kommunen avlevert til depot og kommunens personalarkiv og saksarkiv er dermed digitalisert. Prosjektet «Ei dør inn» ble igangsatt og fase en ferdigstilles med lansering av ny tjenesteportal høst 2021. KØB prosjektet ble formelt avsluttet med glidende overgang til nye utviklingsprosjekt knyttet til FN-bærekraftsmål og digital tvilling.

Det er gjennomført organisasjonsprosjekt for å sikre rett organisering mot kommune 3.0. Ny organisering og nye arbeidsformer rulles ut i 2021. Skatteoppkreveren ble overført skatteetaten høsten 2020 og fem av våre medarbeidere fikk ny arbeidsgiver.

Oppvekst og kultur

Regulert budsjett for 2020 utgjorde 591 mill. kr, mens regnskapet viser 587,8 mill. kr. Det gir et mindreforbruk på 3,2 mill. kr. I 2019 leverte sektoren et negativt resultat på -8,6 mill. kr., som i sin helhet er tatt inn i 2020-resultatet.

Stab, skole og barne- og familieavdelingen leverte alle i pluss, mens kultur og barnehage leverte i minus. Merforbruket i kultur på 0,761 mill. kr. skyldes inntektstap i kino og kulturskole på grunn av koronapandemien, som ikke er kompensert fullt ut. Når det gjelder barnehage er situasjonen mer bekymringsfull. Her viser resultatet et merforbruk på 9,1 mill. kr, noe som er tankevekkende all den tid Agenda Kaupangs rapport av mai 2020 konkluderer med at vi ikke kan drive billigere enn det vi gjør. Her er det satt i gang et nytt arbeid for å se om rammene er tilstrekkelige for å kunne drive innenfor lovkrav og statlige føringer.

Engangsbevillinger i form av ulike tilskudd, stillinger som er holdt vakante og vikarer som ikke er satt inn ved sykefravær, innkjøpsstopp siste halvår, mindre reiseaktivitet og tilbakeførte kostnader for skoleskyss, gjør at sektoren leverer i pluss.

Året som har gått har vært sterkt preget av pandemien, mens utviklingsarbeidet i mindre grad har fått prioritet. Ansatte har gjort en stor innsats for å holde hjulene gående og vi har gjort kvantesprang på det digitale området.

Helse og omsorg

Regulert budsjett for 2020 var 621,2 mill. kr, mens regnskapet viser 611,4 mill. kr, et mindreforbruk på 9,8 mill. kr i 2020. Regnskapet i 2019 ga et mindreforbruk på 6,2 mill. kr. Rammereduksjonen i 2020 var på 7,8 mill. kr.

Hovedårsaker til det positive regnskapsresultatet er:

- 6,1 mill. kr i tilbakeført overskudd fra 2019 mill. kr.
- Mottatt tilskudd for ressurskrevende tjenester på 3,8 mill. kr. som vedrører 2019.
- God kontroll i tjenestene gjennom hele året
- Ansatte og ledere har bidratt og klart å ha kontroll på drifta
- Noen tiltak har det vært nødvendig å nedskalere eventuelt stenge grunnet pandemien. Reiser og kursvirksomhet er redusert. Personell er omdisponert. Fokuset har vært kjernevirksomheten og den direkte pasientkontakten.

Sektoren har lyktes med de budsjetterte økonomiske mål til tross for utfordringene og usikkerheten som koronapandemien ga. Avdelingen har gjennom høyt fokus klart å forhindre større smitte, spesielt smitte inn i tjenestene. Pandemien har vært godt håndtert, og avdelingen for legetjenester og samfunnsmedisin har en hovedrolle når det gjelder strategi, planlegging og hovedansvaret for gjennomføring av TISK-arbeidet. Tiltak knyttet til pandemien som ble opprettet dette året var

kommunal luftveisklinikk, testklinikk på Selfors, koronatelefon og team for smittesporing. Vi opplever en enorm støtte og giverglede fra lokalt næringsliv og innbyggere.

Regnskapsresultatet er et godt utgangspunkt for å møte økonomiplanens krav om nedtrekk, kombinert med store og økende utfordringer innen alle deler av tjenesten, og da spesielt knyttet til veksten i eldre befolkning. Det har også i 2020 vært arbeidet godt med omstillingsarbeidet innen organisering, tilpasning, synergier og tjenesteutvikling. Dette er et langsiktig og fokusrettet arbeide for hele økonomiplanperioden. Den nye organiseringen, fra geografisk inndeling med tre omsorgsområder til funksjonsorganisering fordelt på institusjoner og hjemmetjenester, tilpasses dagens økonomiske styringsmodell. Store deler av den hjemmebaserte tjenesten samles i Mellomvika, og arbeidet med ombygging av lokalene har vært gjort i 2020. De første avdelingene flytter inn tidlig i 2021 og deretter blir det gradvis innflytting etter hvert som nåværende leiekontrakter utløper.

Ny finansieringsmodell for fastlegeordningen bidrar til bedre rekruttering, men kapasiteten i ordningen er fortsatt lav. Felles tildelingskontor har vurdert boligbehovet samlet hos brukergruppene i miljøterapeutisk avdeling og ventelisten er noe redusert i 2020. Mange ønsker å vente til årsskiftet 2021/2022 når ny bolig i Toranesgata står klar. Krisesenteret holder til i uegnede lokaler, og egen politisk sak sluttbehandles i 2021. Velferdsteknologi (VT) har fokus, spesielt mestrings- og overvåkingsteknologi. Egen stillingsressurs for VT er opprettet i 2020. Vi deltar i prosjekt Digitale Helgeland.

Året har vært preget av karantenetid for ansatte ved mistanke om smitte. Det har vært svært utfordrende å få bemanningskabalene til å gå opp. Sektoren har rundt 800 årsverk fordelt på vel tusen ansatte.

NAV kommune

Regulert budsjett for 2020 utgjorde 54,4 mill. kr, mens regnskap for 2020 viser 46,0 mill. kr, et mindre forbruk på 8,4 mill. kr i 2020. Regnskapet i 2019 ga et mindreforbruk på 1,2 mill. kr. Rammereduksjonen i 2020 var på 0,6 mill. kr.

Hovedårsaken til mindreforbruket skyldes nedgang i antall brukere med behov for økonomisk sosialhjelp sammenlignet med 2019. Det er en nedgang i alle aldersgrupper herunder aldergruppen 18 til 30 år. Færre har sosialhjelp som eneste inntektskilde til livsopphold og det er færre barnefamilier med behov for økonomisk stønad. Det er færre flyktninger innen fem års perioden med behov for sosialhjelp, sammenlignet med 2019, noe som indikerer færre bosatte flyktninger i 2020. I tillegg er det en reduksjon i programdeltakere innen kvalifiseringsprogrammet. Med bakgrunn i pandemien, er det en rekke statlige ytelser som ble forlenget, og som demper behovet for økonomisk sosialhjelp. Dette gjelder ytelser for personer i arbeidsrettede tiltak og personer som fikk forlenget AAP ordningen (arbeidsavklaringspenger). Arbeidet med prioriterte målgrupper som eksempelvis ungdom, oppfølging av barnefamilier og jobbspesialisten har gitt effekt, selv om oppfølgingen har vært noe utfordrende i 2020.

Antall arbeidsledige og permitterte har økt og dersom vi ikke får en nedgang over tid, vil dette ha betydning for fremtidig press på tjenesten. Dette gjelder også dersom elever ikke greier å fullføre videregående opplæring med bakgrunn i pandemien.

Behovet for økonomisk råd og veiledning og gjeldsrådgivning er stort, og det er et økende press på tjenesten.

Tekniske tjenester

Regulert budsjett i 2020 utgjorde 232,1 mill. kr, mens regnskap viste 226,0 mill. kr, et mindreforbruk på 6,1 mill. kr. i tekniske tjenester. I 2019 hadde sektoren et mindreforbruk på 4,9 mill. kr.

Tekniske tjenester har ansvaret for kommunens infrastruktur (bygg, veier, anlegg, park og idrett samt vann og avløp) og kommunale investeringer (prosjektstyring). Sektoren ivaretar også områder innen samfunns-planlegging (arealplan, regulering, kart, byggesak, eiendom, miljø og landbruk), forebygging og beredskap (brann og redning).

Tekniske tjenester er redusert fra fire til tre avdelinger fra årsskiftet 2020/2021: Avdeling areal og miljø, avdeling bydrift og avdeling prosjekt. Avdeling byggdrift er blitt organisert som et kommunalt foretak.

Hovedutfordringer for tekniske tjenester er klimaendringer (økende ekstremvær), kapitalslit (økende vedlikeholdsetterslep), forventningsgap (økende innbyggerkrav) og samfunnsutvikler (økende breddeansvar).

Tidenes snøvinter slo til i 2020 kombinert med regn og veiutrasing (Røvassdalen og Yttrabekken). Høstflom med ytterligere veiutrasing og store skader på bruer (Grønnfjelldalen, Dunderfossen og Andfjellveien).

De store løfteprosjektene i Rana har vært hovedfokus også i 2020 – deriblant flyplass, batterifabrikk, dypvannskai og sykehus samt nye studentboliger som ble offisielt åpnet i september. Staten og fylkeskommunen er fraværende når det gjelder E6 fase 2 og FV12 Bustneslia.

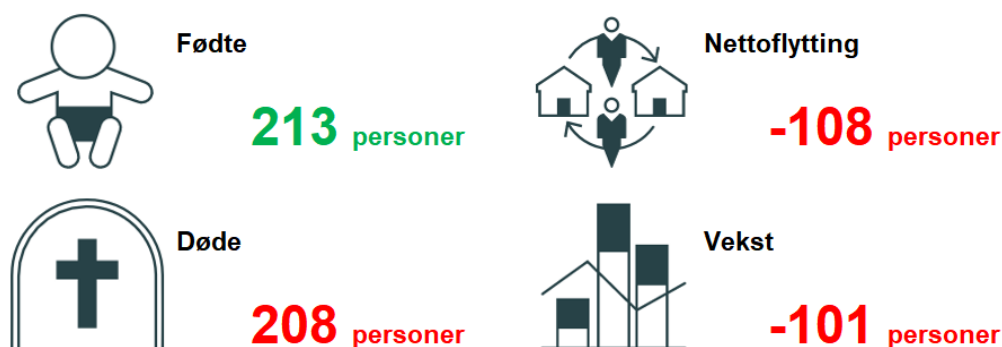
Moheiakvartalet – Nordlandstorg, Talvikpark og uteområde ved Rana ungdomsskole – er nesten ferdigstilt. Bygging av nye miljøvennlige barneskoler på Gruben og Båsmoen er iverksatt. Ny vei på Gruben er åpnet og ny vei, gang- og sykkelsti retning av Brennåsen er startet opp. Moheia fritidspark og Sagbakken stadion er opprustet i løpet av året.

Opprusting av kommunale anlegg i kombinasjon med pandemi nedstenging og politiske vedtak har redusert inntektsgrunnlaget for tekniske tjenester i 2020.

Fra 2019 til 2020 er antall årsverk redusert fra 216,7 til 213,1. Målet med en tilstedeværelse på over 95 prosent ble innfridd i 2020.

Demografi, sysselsetting og utdanning

For andre år på rad har Rana en befolkningsnedgang. Nedgangen er knyttet til en negativ nettoflytting, samtidig som fødselsoverskuddet er lavt, med fem personer. I løpet av 2020 ble det 101 færre innbyggere i Rana, en reduksjon på 0,4 prosent. Reduksjonen er noe mindre enn i 2019, da det ble 131 færre innbyggere i kommunen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fødselstallene er svært lave sammenlignet med tidligere år. Det har aldri vært født så få barn i Rana kommune som i 2019, da det ble født 210 barn. I 2020 ble det født 213 barn, mens 208 personer døde, noe som ga et fødselsoverskudd på fem personer.

Tabell 9. Endringer i befolkningssammensetningen 2019-2020

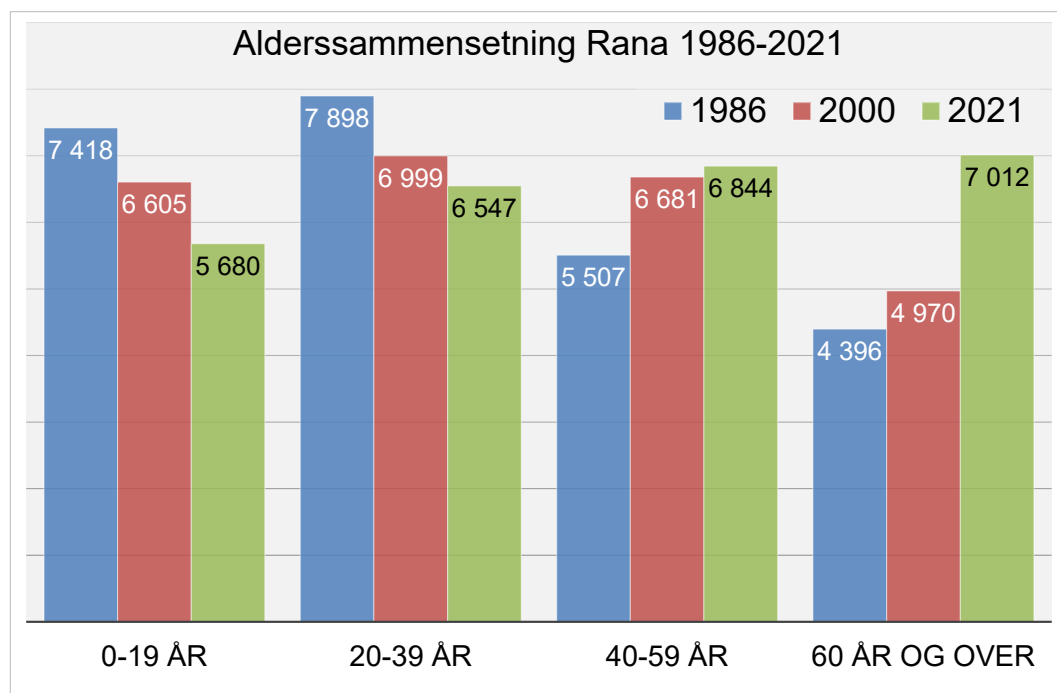
Alder	2019	2020	Endring		Progn. ØkPI	Avvik progn.
0-5 år	1 506	1 470	-36	-2,4 %	1 505	-35
6-15 år	3 044	2 987	-57	-1,9 %	3 002	-15
16-66 år	17 065	16 920	-145	-0,8 %	16 995	-75
67-79 år	3 204	3 326	122	3,8 %	3 313	13
80-89 år	1 097	1 099	2	0,2 %	1 106	-7
90 +	268	281	13	4,9 %	273	8
Sum	26 184	26 083	-101	-0,4 %	26 194	-111

Det blir stadig færre barn og unge i kommunen. Totalt ble aldersgruppen 0-15 år redusert med 93 personer. Antall personer i aldersgruppen 16-66 år ble redusert med 145 personer, mens aldersgruppen 67 år og over økte med 137 personer.

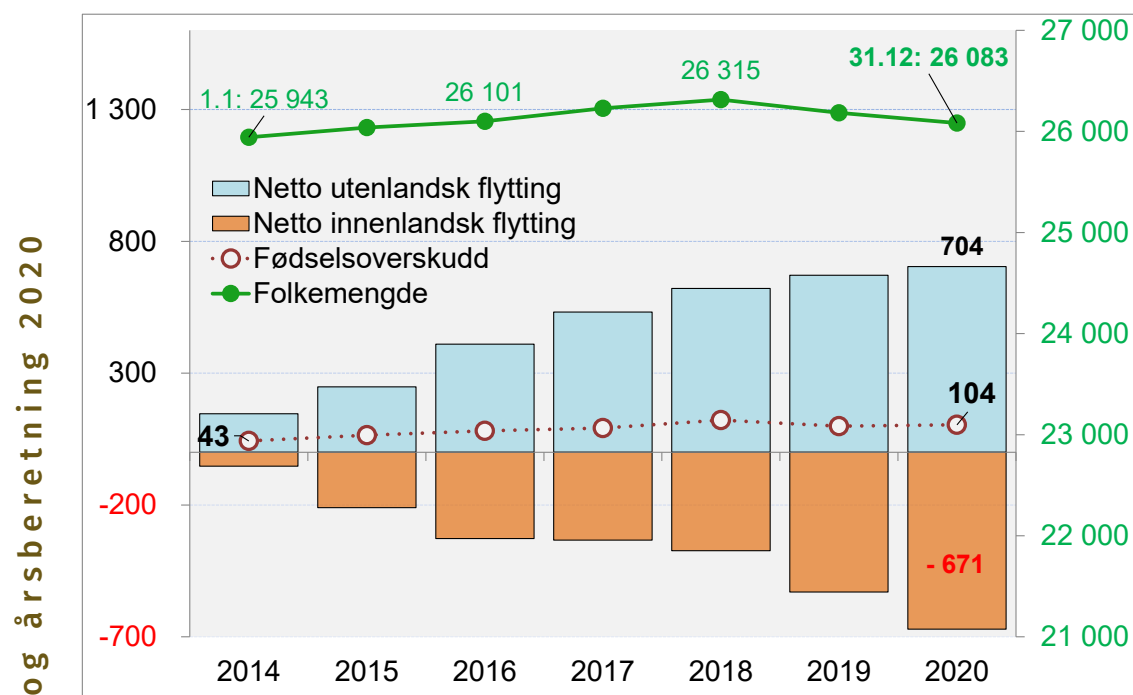
Figuren under viser hvordan de enkelte aldersgruppene i kommunen er endret siden 1986.

- Aldersgruppen 0-19 år er redusert med 1 738 personer, tilsvarende 23 prosent.
- Aldersgruppen 20-39 år er redusert med 1 351 personer, tilsvarende 17 prosent.
- Aldersgruppen 40-59 år har økt med 1 337 personer, tilsvarende 24 prosent.
- Aldersgruppen 60 år og over har økt med 2 616 personer, tilsvarende 60 prosent.

Figur 16. Alderssammensetning 1986-2021

Figur 17. Befolkningsbevegelser 2014-2020 – akkumulerte tall

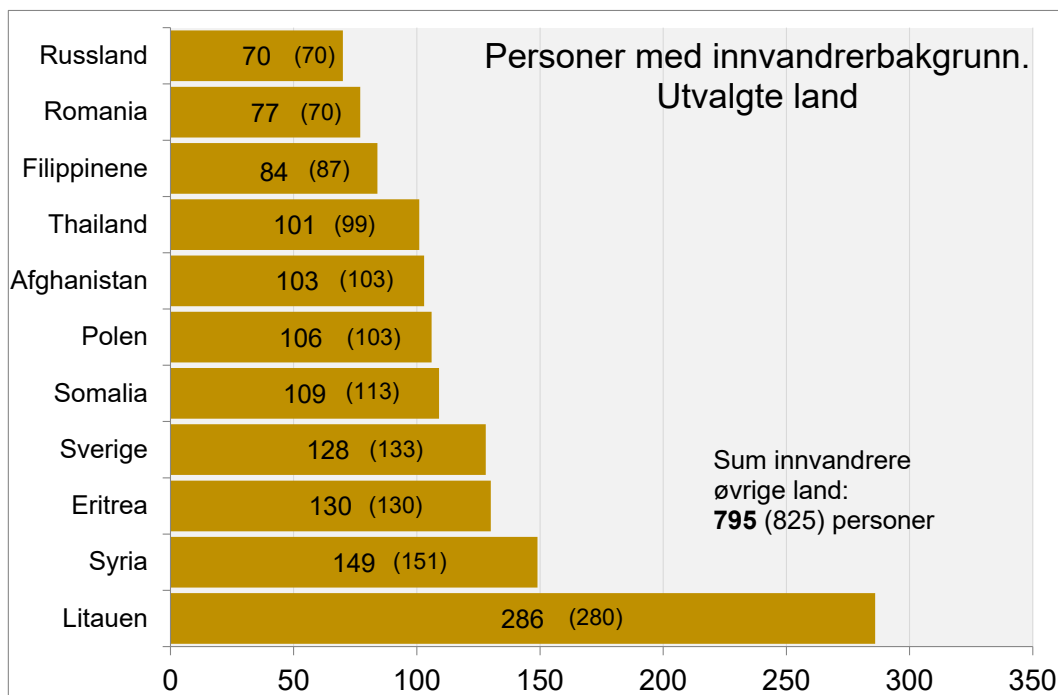
Folketallet i Rana har vært omtrent på samme nivå de siste sju årene, med en liten befolkningsvekst på 140 personer fra 1.1.2014. Gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst i denne perioden har vært på 20 personer som tilsvarer en gjennomsnittlig økning på 0,08 prosent. Til sammenligning har befolkningsveksten i landet i samme periode økt med gjennomsnittlig ca. 0,8 prosent i året.

Personer med innvandrerbakgrunn

Andel innbyggere med innvandrerbakgrunn i Rana ble redusert fra 8,3 prosent til 8,2 prosent. 2 138 personer med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var bosatt i kommunen per 31.12.2020. Dette er en reduksjon på 26 personer i forhold til 2019.

På landsbasis hadde 997 942 personer innvandrerbakgrunn, noe som utgjør 18,5 prosent av befolkningen. Dette er en økning på 18 688 personer fra 2019.

Figur 18. Personer med innvandrerbakgrunn i Rana kommune 2020 (2019), utvalgte land

Figuren over viser antall personer med innvandrerbakgrunn fra utvalgte land som bor i kommunen og enten har innvandret selv eller er barn av innvandrerforeldre, tall for 2019 i parentes.

Flest personer har innvandrerbakgrunn fra Litauen. Totalt 286 personer fra Litauen var bosatt i Rana, noe som er en økning på seks personer fra 2019. Det har blitt færre innbyggere med innvandrerbakgrunn fra de fleste andre landene. Men det har vært en liten økning av personer fra med innvandrerbakgrunn fra Romania, Polen og Thailand.

Innvandrerbakgrunn i Rana:

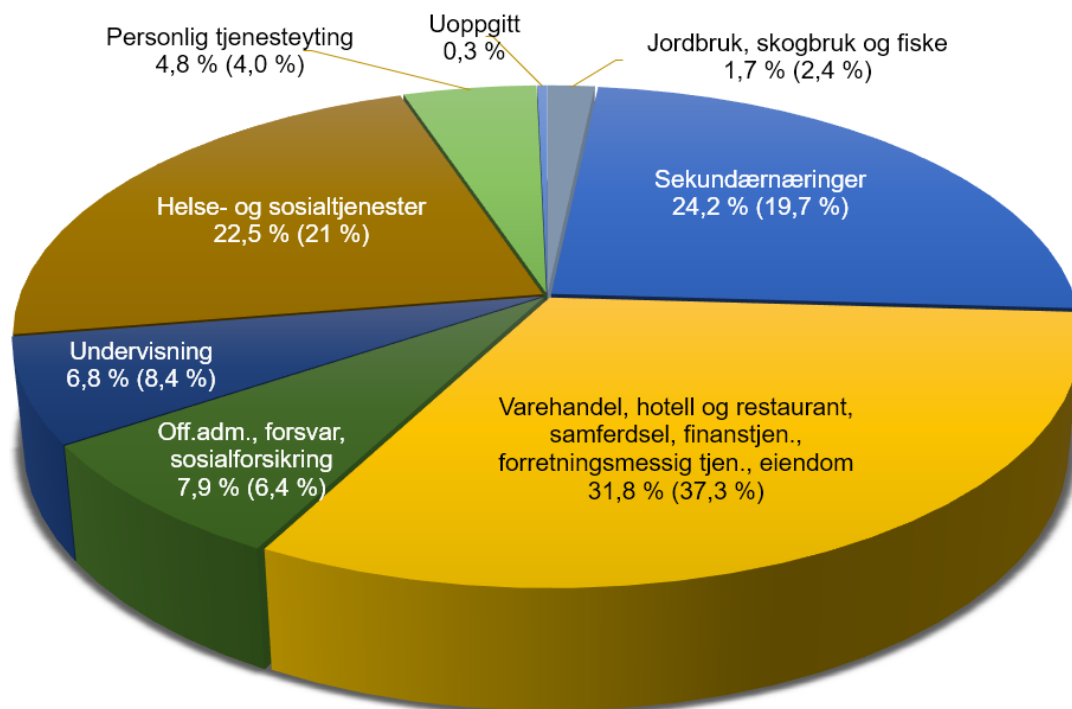
- 52 prosent av personer med innvandrerbakgrunn kommer fra Europa (unntatt Tyrkia).
- 28 prosent av innvandrerne har bakgrunn fra Asia, inkludert Tyrkia.
- 18 prosent av innvandrerne har bakgrunn prosent fra Afrika.
- 2 prosent av innvandrerne har bakgrunn fra Amerika.

Arbeid og utdanningsnivå

I 2020 var 12 871 personer bosatt i Rana sysselsatte. Dette utgjør 66,1 prosent av befolkningen i alderen 15-74 år og er en reduksjon fra 66,6 prosent i 2019.

På landsbasis var 66,4 prosent av personer i alderen 15-74 år sysselsatte i 2020. Dette var en reduksjon fra 67,3 prosent i 2019.

Figur 19. Sysselsatte 15-74 år etter bosted Rana og næring 2019 (landet i parentes)

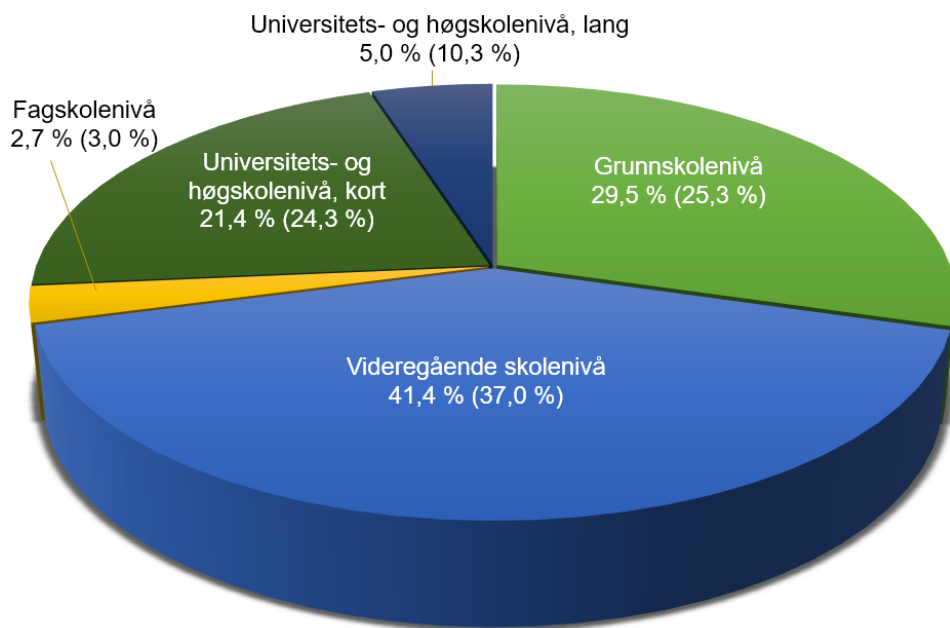

Figuren ovenfor viser sysselsatte etter næring for personer bosatt i Rana i alderen 15-74 år. Tall for landet i parentes.

Rana har en større andel sysselsatte innen sekundærnæringer, offentlig administrasjon, helse- og sosialtjenester og personlig tjenesteyting enn landsgjennomsnittet.

Rana har en mindre andel ansatte innen varehandel med videre, undervisning og jordbruk, samt skogbruk og fiske enn landsgjennomsnittet.

Figur 20. Høyeste fullførte utdanningsnivå for personer 16 år og over 2019 (landet i parentes)

Andel av befolkningen i Rana med høyere utdanning er lavere enn landsgjennomsnittet. 6 383 innbyggere over 16 år hadde utdanning på grunnskolenivå. Dette utgjør en andel på 29,5 prosent og er 0,6 prosent lavere enn i 2018. Andel av befolkningen med lang høghskole- eller universitetsutdanning er under halvparten av landsgjennomsnittet, samtidig har Rana en høyere andel innbyggere med videregående utdanning i forhold til landet.

Både i Rana og i landet økte antall personer med fullført videregående eller høyere utdanning.

Styring og kontroll – etisk standard

Kommuneloven stiller krav om rapportering om internkontroll. Det skal redegjøres for iverksatte og planlagte tiltak for å sikre betryggende kontroll og etisk standard i virksomheten. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktivitet og risikoforhold.

I Rana kommune er internkontroll en del av den ordinære virksomhetsstyringen. Dette omfatter helhetlig styring av kommunen, fra vedtatte politiske planer, strategier og saker, til rådmannens interne iverksetting. Årlig oppdragsbrev fra rådmannen med tilhørende lederavtale og resultatkrav, gir overordnede føringer for virksomhetsstyringen. Rådmannen delegerer videre sin myndighet i linja gjennom signert delegasjon og kommunens lederplattform setter ramme for utøvelse av ledelse.

Kommunens styringssystem omfatter vedtatte styringsdokumenter, kommunens kvalitetssystem og håndbøker som skal sikre oppnåelse av fastsatte målsetninger, effektiv og hensiktsmessig drift, etterlevelse av gjeldende lover og regler, og pålitelig intern og ekstern rapportering. Det er etablert rutiner og årshjul med frister for rapportering internt og fra rådmann til politisk nivå.

Etisk standard hos medarbeidere og folkevalgte er et viktig fundament for god internkontroll og for forebygging av korrupsjon og misligheter. Etske retningslinjer skal gjennomgås årlig og det tilrettelegges for refleksjon over verdigrunnlag og etiske dilemma.

De siste årene har det vært jobbet systematisk med å lukke avvik etter forvaltningsrevisjoner innen ulike fag -og tjenesteområder. Rådmannen rapporterer løpende om oppfølging og status til kontrollutvalget (KU).

I 2020 har kommunestyret behandlet følgende forvaltningsrevisjonssaker:

Saksnummer	Sak
K. sak 9/20	Oppfølgingsrapport fra kontrollutvalg iverksettelse av vedtak K.sak 70/17. Selskapskontroll av eierstyring - Stakobygget AS.
K. sak 39/20	Forvaltningsrevisjonsrapport. Investeringsprosjekt.
K. sak 50/20	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024.
K. sak 51/20	Oppfølgingsrapport fra kontrollutvalg iverksettelse av vedtak k. sak 85/17. Virksomhetsstyring og internkontroll.

I 2020 har rådmannen blant annet iverksatt følgende tiltak for å sikre betryggende kontroll:

- Tatt i bruk elektronisk avvikssystem som verktøy for kontinuerlig forbedring.
- Etablert kvalitetshåndbok for Rana kommune. Målet med kvalitetsportalen er at alle medarbeidere skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til avtalt nivå, metode, standard og kvalitet.
- Tatt i bruk elektronisk verktøy for oppfølging av personvernforordningen (GDPR).
- Revidert system og interne rutiner for anskaffelse og kontraktsoppfølging.

- Videreutviklet sammenheng mellom styrende dokument og styringsindikatorer.
- Gjennomført løpende oppdatering av sentrale rutiner, prosedyrer og reglement.
- Løpende dialog med revisor for å styrke og forbedre internkontroll på sentrale områder.
- Gjennomført forbedringstiltak i tjenestene etter oppfølging av uønskede hendelser, funn ved interne revisjoner, stikkprøver, forvaltningsrevisjoner og tilsyn.
- Årlig rullering – intern gjennomgang av etisk regelverk/refleksjon.
- Videreført medlemskap i Transparency International Norge (antikorrupsjon).

Nøkkeltall kvalitetsportalen 2020:

- 916 Gyldige dokumenter.
- 511 under utforming.
- 4 469 leste dokumenter.
- 814 dokumentrevisjoner.
- 1 636 unike brukere.
- 1 842 Kvalitetsmeldinger. Derav 925 avvik.

En kvalitetsmelding vurderes som avvik dersom det er brudd på lov og forskrift, regelverk, interne prosedyrer og brudd på avtale.

Det planlegges følgende tiltak i 2021:

- Deltakelse i KS nettverket internkontroll.
- Videre utrulling av nye moduler i kvalitetsstyringssystemet.
- Implementere risikobasert styring på alle nivå.
- Gjennomføre systematisk opplæring.
- Sikre ledelsesforankring og kultur for kontinuerlig forbedring.

Rana kommune har avtale om revisjonstjenester med Deloitte for perioden 2018 -2022 (K.sak 34/18).

Vedtaksoppfølging

Tabellene viser en oversikt over alle politiske vedtak med status fra formannskapet og kommunestyret i 2020.

Formannskapet hadde totalt 14 møter i 2020, hvorav seks av ble gjennomført som fjernmøter via Teams på grunn av koronapandemien.

Det ble behandlet 132 politiske saker i 2020 i formannskapet (106 saker i 2019).

Formannskapet 2020

<i>Sektor</i>	<i>Iverksatt</i>	<i>Under arbeid</i>	<i>Totalt</i>
Støttetjeneste	74	0	74
Oppvekst og kultur	9	0	9
Helse og omsorg	19	0	19
Tekniske tjenester	30	0	30
Sum	132	0	132

Formannskapet har i tillegg behandlet 7 referatsaker.

Kommunestyret 2020

<i>Sektor</i>	<i>Iverksatt</i>	<i>Under arbeid</i>	<i>Totalt</i>
Støttetjeneste	49	0	49
Oppvekst og kultur	17	0	17
Helse og omsorg	20	0	20
Tekniske tjenester	43	0	43
Andre (KU/Havna)	9	0	9
Sum	138	0	138

Kommunestyret hadde ni møter i 2020, fire av disse ble gjennomført som fjernmøter via Teams grunn av koronapandemien

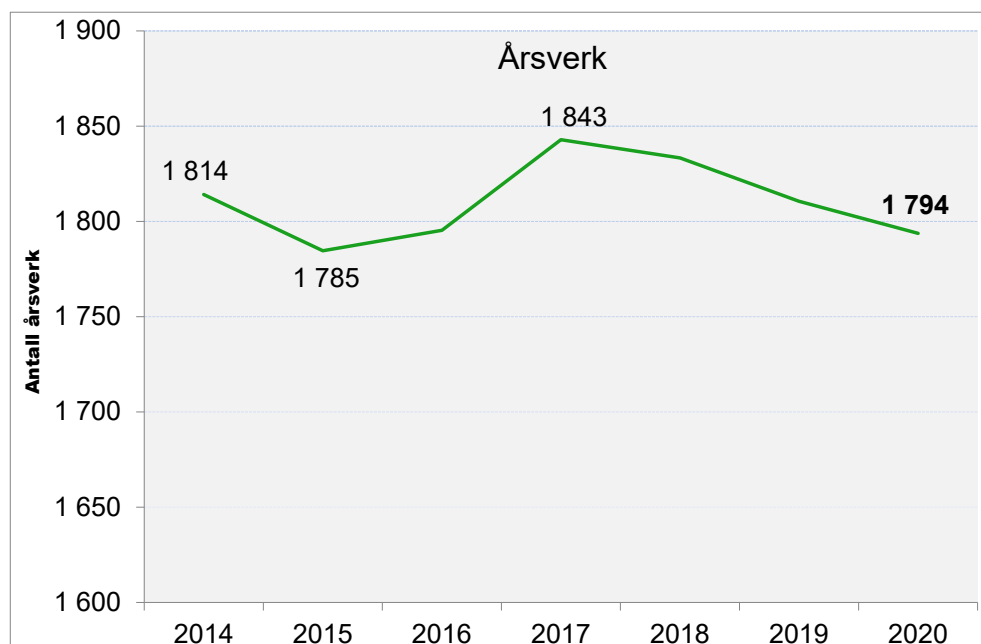
Kommunestyret behandlet 138 politiske saker i 2020 (152 saker i 2019). Kommunestyret har i tillegg behandlet 12 referatsaker og 3 interpellasjoner.

Utfyllende rapport for vedtaksoppfølging er lagt ut på kommunens hjemmeside.

Organisasjon og medarbeidere

Rana kommune kan også i annerledesåret 2020 vise til et solid regnskapsresultat. Kommunens ansatte leverer gode tjenester og bidrar til at det er godt å leve og bo i Rana. Per 31.12.2020 var det 2 124 ansatte i kommunen fordelt på 1 793,7 årsverk. Dette er 16,8 færre årsverk enn ved utgangen av 2019. Utvikling i antall årsverk i perioden 2014 - 2020 vises i grafen nedenfor.

Figur 21. Utvikling årsverk 2014 -2020

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem. Måling pr. dato kan gi tilfeldige variasjoner knyttet til permisjoner, sykefravær mv.

Trenden fra 2017 med nedgang i antall årsverk er videreført i 2020. Sektor for oppvekst og kultur har hatt størst nedgang i bemanning det siste året. Dette er en styrt utvikling som følge av reduserte barnetall. I 2020 ble ansatte ved kemnerkontoret overført til skatteetaten, noe som gir utslag i færre årsverk i støttetjenesten. Sektor for helse og omsorg er det eneste området med økning i antall årsverk. Sektoren har hatt en jevn vekst i perioden 2014 til 2020. Dette skyldes tilpasning av tjenestetilbud som følge av demografisk utvikling.

Tabell 10. Avdelingsvis årsverksutvikling

Sektor	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Endring fra i fjor
Støttetjeneste	66,0	68,5	66,4	70,1	71,3	73,3	64,1	-9,2
Oppvekst og kultur	781,9	750,4	754,5	756,8	743,1	708,7	693,8	-14,9
Helse og omsorg	736,3	738,6	756,2	780,7	782,6	788,5	801,2	12,8
NAV kommune	16,8	17,0	18,8	21,8	21,8	23,4	21,5	-1,9
Tekniske tjenester	213,2	210,2	201,9	212,9	214,4	216,7	213,1	-3,6
Sum årsverk	1 814,1	1 784,6	1 797,8	1 842,3	1 833,2	1 810,6	1 793,7	-16,8

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem 31.12. Måling pr. dato kan gi tilfeldige variasjoner.

Flere jobber heltid

Stadig flere jobber heltid i kommunen. Andel ansatte med heltidsstillinger har økt jevnt de siste årene, og økte fra 62,0 prosent i 2019 til 63,3 prosent i 2020, en endring på 1,3 prosentpoeng. 59,6 prosent av de kvinnelige ansatte går i 100 prosent stilling, mot 57,9 prosent i 2019. Dette er en økning på 1,7 prosentpoeng fra 2019. 76,4 prosent av de mannlige ansatte i Rana kommune jobber heltid.

Tabell 11. Fordeling fast og midlertidig heltid/deltid

	Ansatte 2019		Ansatte 2020			
Heltid	1 327	62,0 %	1 345	63,3 %		Deltid kvinner: 40,4 prosent
Deltid	815	38,0 %	779	36,7 %		Deltid menn: 23,6 prosent
Totalt	2 142	100 %	2 124	100 %		

Tabellen viser målinger pr. dato, og vil påvirkes av tilfeldige variasjoner for eksempel knyttet til sykefravær, permisjoner og bruk av ekstrasjelp og vikarer.

Omfang av deltidsarbeid er ulikt mellom kjønn, aldersgrupper, utdanningsnivå og sektorer. I Rana kommune er det først og fremst kvinner som jobber deltid (40,4 prosent). Samtidig er 77,6 prosent av de ansatte i kommunen kvinner.

84,6 prosent av de ansatte i Rana kommune har fast stilling, mens 15,4 prosent er midlertidig ansatt.

Stillingsstørrelser

Stillingsstørrelsene i kommunal sektor øker gradvis. Økningen er drevet av at kvinners gjennomsnittlige stillingsstørrelse øker. Ved utgangen av 2020 var gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Rana kommune 84,4 prosent.

Lave stillingsstørrelser og mye deltid er uheldig for kvaliteten på tjenesten og gjør det vanskelig å rekruttere tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Rekrutteringsbehovet vil reduseres vesentlig om stillingsstørrelsene øker. Utvikling av heltidskultur er viktig for omsorgstjenestenes evne til å løse oppgavene fremover. Systematisk arbeidet med heltidskultur og rekruttering har derfor hatt høy prioritet også i 2020.

Tabell 12. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse Rana kommune.

	2018	2019	2020	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse 2020	
Kvinner	81,8	83,0	83,2		83,2
Menn	89,1	89,9	88,5		88,5
Alle	83,4	84,5	84,4		84,4

Alderssammensetning

Gjennomsnittsalderen blant ansatte i Rana kommune har vært relativt stabil over tid, samtidig er det bevegelse mellom de ulike aldergruppene. 8,7 prosent av de ansatte er 62 år eller eldre mot 9,4 prosent i 2019. Andelen ansatte i aldersgruppen 20-39 år har økt fra 31,3 prosent i 2019 til 32,2 prosent i 2020. Samlet sett er antall ansatte redusert med 18 personer fra 2019 til 2020. Størst nedgang i antall ansatte er registrert i den eldste aldergruppen fra 62 år og oppover med 17 færre ansatte enn i fjor. Det er også en markant nedgang i aldersgruppen 40-61 år med 15 færre ansatte, samtidig registreres en tilsvarende positiv tilvekst i den yngste del av arbeidstokken (aldergruppen 20-39 år) med 15 ansatte.

Tabell 13. Alderssammensetning

Aldersgruppe	2019		2020	
	Antall ansatte	Andel i prosent	Antall ansatte	Andel i prosent
Under 20 år	5	0,2 %	4	0,2 %
20 - 39 år	665	31,0 %	680	32,0 %
40 - 61 år	1 271	59,3 %	1 256	59,1 %
62 - 64 år	116	5,4 %	108	5,1 %
65 år og over	85	4,0 %	76	3,6 %
	2 142	100 %	2 124	100 %

Samlet har gjennomsnittsalderen for ansatte i Rana kommune gått ned fra 45,7 år til 45,5 år fra 2019 til 2020. Snittalderen går ned både for menn og kvinner. Støttetjenesten og tekniske tjenester har høyest gjennomsnittsalder, mens sektor for helse og omsorg har lavest snittalder med 43,8 år.

Tabell 14. Gjennomsnittsalder fordeling

Sektor	2019			2020		
	Snitt	Kvinner	Menn	Snitt	Kvinner	Menn
Støttetjeneste	51,5	51,8	51,3	51,5	52,2	50,7
Oppvekst og kultur	46,5	46,4	46,9	46,0	46,2	45,4
Helse og omsorg	44,1	43,9	45,0	43,8	43,8	44,1
NAV kommune	45,3	44,2	50,0	46,5	46,3	51,0
Tekniske tjenester	48,5	46,2	50,6	49,1	47,4	50,5
Rana kommune	45,7	45,2	47,6	45,5	45,1	46,7

Økende avgangsalder

Rana kommune har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver for medarbeidere i alle livsfaser. Kommunen benytter seniorpolitiske tiltak for å beholde godt kvalifiserte ansatte. I Rana kommune har gjennomsnittlig avgangsalder blant de som går av med pensjon økt i perioden, fra 60,9 år i 2009 til 64,7 år i 2020. I 2019 var gjennomsnittlig avgangsalder 63,5 år. Personer som tar ut avtalefestet pensjon (AFP) og som delvis er i jobb, er ikke med i oversikten.

Pensjonsytelser

Kommunen har også i 2020 hatt to leverandører av tjenstepensjon. Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere og Kommunal Landspensjonskasse (KLP) for øvrige ansatte.

Av de 111 ansatte som gikk ut med ulike ordninger i 2020, sluttet 82 personer i kommunen, mens 29 personer har delvis sluttet og går i reduserte stillinger. Dette er en økning fra 2019, da 104 ansatte gikk ut med disse ordningene. Økningen kommer av at det blir flere eldre og flere personer som tar ut tjenstepensjon.

Ansatte som er sluttet helt eller delvis i kommunen med AFP, alderspensjon og uførestønad

Ytelse	2017			2018			2019			2020		
	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn
Hel AFP	13	7	6	18	16	2	23	17	6	27	18	9
Delvis AFP	6	2	4	2	2	0	6	4	2	2	1	1
Hel alderspensjon	13	9	4	20	17	3	23	18	5	21	15	6
Delvis alderspensjon	3	1	2	3	3	0	1	1	0	0	0	0
Hel uførepensjon	36	33	3	26	23	3	32	30	2	34	31	3
Delvis uførepensjon	40	37	3	20	19	1	19	19	0	27	22	5
Sum	111	89	22	89	80	9	104	89	15	111	87	24

Likestilling og lønn

Rana kommune er en kvinnedominert arbeidsplass og kjønnsfordelingen har vært stabil over tid, med en minimal reduksjon i andel kvinner med 0,4 prosentpoeng fra 78,0 prosent i 2019 til 77,6 prosent i 2020. Kun 22,4 prosent av de ansatte i kommunen er menn. Helse og omsorg har en kvinneandel på 84,3 prosent, tett fulgt av NAV kommune og oppvekst og kultur med en kvinneandel på henholdsvis 81,8 og 80,5 prosent. Sektor for tekniske tjenester har høyere andel menn (54,5 prosent) enn kvinner.

Tabell 15. Kjønnsfordeling avdelingsvis 2020

Sektor	Totalt	Antall		Andel i prosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Støttetjeneste	67	35	32	52,2 %	47,8 %
Oppvekst og kultur	759	611	148	80,5 %	19,5 %
Helse og omsorg	1 043	879	164	84,3 %	15,7 %
NAV kommune	22	18	4	81,8 %	18,2 %
Tekniske tjenester	233	106	127	45,5 %	54,5 %
Rana kommune	2 124	1 649	475	77,6 %	22,4 %

Likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger. Ansatte og ledere skal aktivt fremme likestilling mellom kjønnene.

Det søkes balanse mellom kjønnene i leder- og mellomledersjiktet. I 2020 var kvinneandelen i Rådmannens ledergruppe – SLG (toppledernivå) 66,7 prosent.

Kjønnsfordeling i kommunestyret

Kommunestyret har samlet 37 medlemmer, herav 16 kvinner og 21 menn.

Lønn

Årets lønnsoppgjør ble preget av effekten korapandemien har hatt på norsk økonomi. Forhandlingene ble utsatt og partene i arbeidslivet var enig om å gjennomføre et ansvarlig og moderat lønnsoppgjør. Resultatet i kommunesektoren har en samlet ramme på 1,7 prosent, det samme som resultatet i frontfaget, altså privat konkurranseutsatt industri.

I kommunal sektor tjener kvinner i gjennomsnitt noe mindre enn menn. Ulikt lønnsnivå skyldes i hovedsak ulik stillingsplassering og utdanning. I kommunesektoren utgjør kvinners lønn 94,1 prosent av menns lønn når vi ser på månedsfortjeneste (grunnlønn, faste og variable tillegg). Månedslønna for kvinner har økt med 0,7 prosent siste år mens menn har hatt en økning på 0,6 prosent. Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn har dermed blitt noe mindre.

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i Rana kommune i 2020 var 44 199 kr, en nedgang på 0,1 prosent fra 2019. Menn har både høyere grunnlønn og månedsfortjeneste enn kvinner. Fra 2019 til 2020 ble månedsfortjeneste for menn redusert med 0,3 prosent, mens den var uendret hos kvinner. Kvinners grunnlønn ble redusert med 0,2 prosent i Rana fra 2019 til 2020, mens grunnlønna til menn økte med 0,4 prosent.

Tabell 16. Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger i Rana kommune

Kjønn	Månedsfortjeneste 2020	Grunnlønn 2020	Endring månedsfortjeneste	Endring i grunnlønn
Kvinner	43 481	40 301	0,0 %	-0,2 %
Menn	46 453	42 184	-0,3 %	0,4 %
Kvinner og menn	44 199	40 756	-0,1 %	0,0 %

Kilde: KS-PAI registeret

Arbeidsgiverstrategi 2018-2024

I 2018 vedtok Kommunestyret arbeidsgiverstrategi for perioden 2018 - 2024 (k.sak 54/18). Fire satsingsområder med strategier er prioritert.

- Godt lederskap.
- Myndiggjorte medarbeidere med rett kompetanse
- Mangfold og inkludering
- Innovasjon og utvikling.

Handlingsplan følges opp som del av ordinær virksomhetsstyring og rulleres årlig ved behandling av budsjett og økonomiplan.

Ledelse og medarbeiderskap

God ledelse på alle nivå og myndiggjorte medarbeidere er nøkkelen til suksess. Rana kommune har satset på å styrke kommunalt lederskap. Lederstruktur og ansvarslinjer er tydeliggjort gjennom administrativ organisering. Det er etablert «lederpakke» med lederavtale for kommunale ledere.

Organisasjonsprosessen som startet i 2017 er videreført i 2020 med god involvering i hovedsak innenfor sektor for helse og omsorg, sektor for oppvekst og kultur og støttetjenesten.

Organisasjonsjusteringene skal bidra til å utvikle en bærekraftig og fremtidsrettet organisasjon som sikrer økt helhetstenking og brukerfokus. I 2020 er det også planlagt for etablering av KF byggdrift fra 1.1.2021.

Rana kommune benytter seg av 10-faktor, en forskningsbasert medarbeiderundersøkelse.

Utviklingsverktøyet er et ledd i kommunens strategiske arbeidsgiverpolitikk og bygger på nasjonal og internasjonal forskning som fremmer kontinuerlig utvikling av engasjement, kunnskapsdeling, kultur og god ledelse.

Samarbeid med tillitsvalgte

For å sikre god samhandling og dialog med arbeidstakerrepresentanter er det etablert faste møtearenaer på alle nivå i organisasjonen. I 2020 har rådmannen hatt faste månedlige samarbeidsmøter med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Tilsvarende møteaktivitet er gjennomført på sektor/avdelingsnivå.

Kompetanse – læring - innovasjon

«Vi i kommunen»

Et godt tjenestetilbud krever kompetanse og stiller krav til omstilling og innovasjon. Rana kommune ivaretar oppgaver innenfor kompetanseplanlegging og kompetanseutvikling i egen driftsorganisasjon. Det jobbes kontinuerlig med utvikling og løpende vedlikehold av faglig kompetanse blant ansatte. Økt digitalisering stiller nye krav til kompetanse og måter å jobbe på for våre ansatte og ledere.

Kommunen - døråpner til yrkeslivet

Kommunen er en viktig praksisarena og døråpner til yrkeslivet. Også i 2020 har Rana kommune hatt mange inne på ulike ordninger. Satsingen på lærlinger er videreført og ved årsskiftet var det registrert 40 lærlinger i Rana kommune. Målet er to lærlinger per 1000 innbyggere innen 2022. 165 studenter har hatt utdanningspraksis i kommunen i 2020.

Rekruttering

Kommunesektoren er i rask endring, med nye oppgaver og krav til kompetanse. Gode medarbeidere utgjør en betydelig ressurs for oss, og vi er avhengig av riktige ansettelser for å lykkes. I arbeidslivet opplever vi sterk konkurranse, høy endringstakt og økt globalisering. Det er viktigere enn noen gang å ansette og beholde de dyktige medarbeiderne, som bidrar til at Rana kommune når sine mål. I 2020 er det registrert 465 tilsettingssaker/rekrutteringsløp.

Rana kommune jobber aktivt på ulike arenaer for å markedsføre kommunen som en attraktiv arbeidsplass. Kommunen har rekrutteringspatrolje og er aktiv deltaker på ulike møteplasser – eksempelvis sommerjobbmesse og karrieredager. Rana kommune er også partner i Heile Helgeland som er et samarbeidsprosjekt med helhetlig tilnærming til rekruttering. Bak satsningen står en rekke engasjerte bedrifter, offentlige virksomheter og kommuner

Helse, miljø og sikkerhet

Rana kommune jobber systematisk med helse, miljø og sikkerhet. Koronapandemien førte til at møtet våren 2020 måtte avlyses. Det ble derfor avholdt tre møter i det overordnede arbeidsmiljøutvalget AMU, som er en lovpålagt fora der administrasjon og arbeidstakersiden (hovedtillitsvalgte og hovedverneombud) deltar. I 2020 har arbeidstakersiden hatt lederfunksjon. Det er gjennomført planmessig opplæring av verneombud og ledere.

Rana kommune har implementert det systematiske HMS arbeidet i kvalitetssystemet, Kvalitetsportalen.

Rana kommune har avtale med Friskgården AS som leverandør av bedriftshelsetjeneste.

Sykefravær

I 2020 økte sykefraværet til 9,4 prosent. 0,8 prosent av fraværet var korona relatert (egenmeldt). Medisinske opplysninger fra legemeldt fravær blir ikke oppgitt til arbeidsgiver. Vi kan derfor anta at en større andel av sykefraværet kan knyttes til den pågående pandemien.

Rana kommune måler sykefravær ved hjelp av en annen metode enn KS/PAI. Tallene vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med sentrale registre.

Tabell 17. Sykefravær pr. sektor

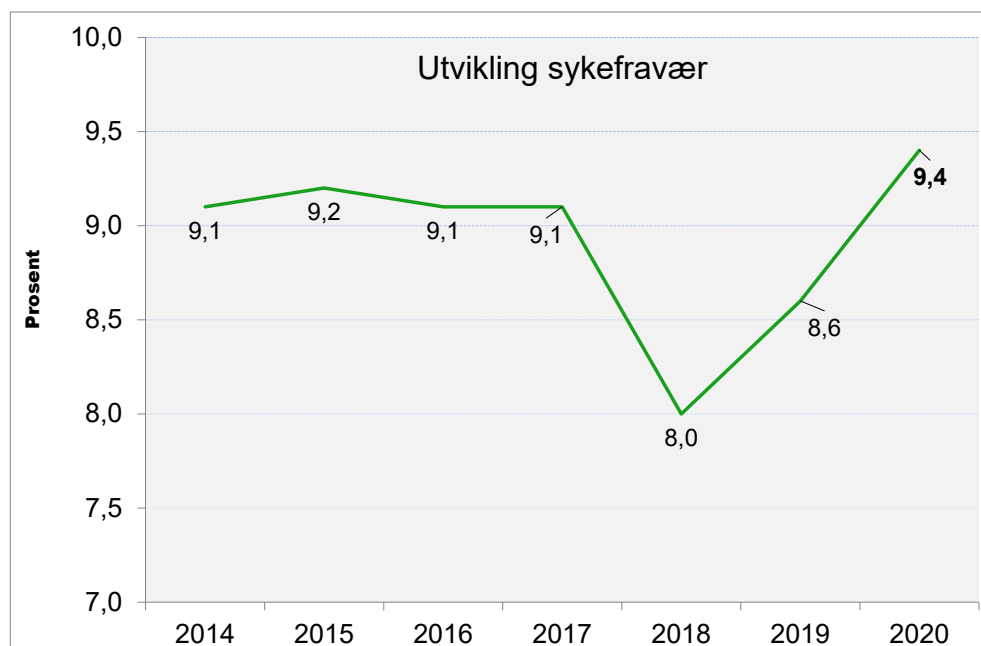
Sektor	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Endring fra i fjor
Støttetjeneste	3,6	4,0	5,3	5,9	4,9	5,1	5,8	0,7
Oppvekst og kultur	7,2	8,3	8,9	8,9	6,9	8,1	9,7	1,6
Helse og omsorg	11,3	10,8	10,5	10,6	9,2	10,2	10,7	0,5
NAV kommune	5,9	6,5	4,7	4,5	10,7	11,4	6,3	-5,1
Tekniske tjenester	9,7	7,0	6,7	6,6	6,7	5,9	4,7	-1,2
Sum sykefravær	9,1	9,2	9,1	9,1	8,0	8,6	9,4	0,8

*) Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem.

Selv om det jobbes godt med nærvær i alle ledd er det fortsatt store variasjoner i sykefravær mellom tjenesteområder og innenfor enheter i tjenesteområdene.

Nav kommune og tekniske tjenester har redusert sykefraværet fra 2019 til 2020 til tross for korona. Helse og omsorg har hatt en økning i sykefraværet med 0,5 prosentpoeng, støttetjenesten med 0,7 prosentpoeng. Oppvekst og kultur hadde størst økning i sykefravær i 2020 med 1,6 prosentpoeng.

Figur 22. Utvikling sykefravær

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem.

Årsaken til sykefravær er sammensatt. Tradisjonelt sett er sykefraværet høyest i helse- og omsorgssektoren og i skole-/barnehage. Høy kvinneandel, høy gjennomsnittsalder og vekst i antall ansatte i sektorer hvor fraværet er høyt trekker i retning av økt sykefravær. Nasjonale anslag viser at det i fremtiden vil være behov for økte tjenester innenfor de store tjenesteområdene helse og omsorg og oppvekst. Sykefraværsutviklingen innenfor disse områdene er helt avgjørende for utviklingen totalt i Rana kommune.

Det er et uttalt lederansvar å sette gode måltall og iverksette nødvendige tiltak som skal bidra til reduksjon i sykefraværet. Samtidig er det viktig å påpeke at ansatte også har rettigheter, plikter og ansvar for å bidra til å finne gode løsninger og bidra til helsefremmede arbeidsplasser. I et utfordrende arbeidsår preget av Koronapandemi er det systematiske og metodiske arbeidet videreført så langt som mulig innenfor det handlingsrommet vi har hatt.

Bærekraftig omstilling i Rana kommune

Regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå FNs bærekraftsmål. Kommunene er sentrale aktører og det forventes at bærekraftsmålene legges til grunn for samfunns- og arealplanlegging. Rana var en av 12 kommuner og 3 fylker som i 2020 gikk sammen og etablerte et nasjonalt nettverk for bærekraftig omstilling. Det nasjonale Bærekraftsnettverket ble konstituert i mai 2020, og samarbeider med FN gjennom United for Smart and Sustainable Cities (U4SSC). Målet er å sette fart på bærekraftig omstilling og bidra til å nå FNs bærekraftsmål innen 2030.

Bærekraftig omstilling handler om bærekraftsmål nr. 17 «Samarbeid for å nå målene», som betyr at kommunen tar en mer tydelig kommunerolle som bygger på prinsipper for nettverksstyring og samskaping. Bærekraftsmål nr. 17 forutsetter at kommunen legger bedre til rette for samarbeid på tvers av samfunnssektorer og aktører for å fremme bærekraftig utvikling, innovasjon og verdiskaping.

Både Rana, Bodø og Narvik er med i det nasjonale Bærekraftsnettverket, og etablerte i 2020 et regionalt nettverk «Bærekraft i Nord», som er en forlengelse av og samarbeider med det nasjonale Bærekraftsnettverket. Formålet er styrket regional kraft i bærekraftsarbeidet i nord. De tre kommunene har søkt om og fått tildelt skjønnsmidler og regionale utviklingsmidler til bærekraftsarbeidet.

Flere konkrete tiltak er startet opp i arbeidet med bærekraftig omstilling i 2020. Det har vært gjennomført flere møter for å sikre forankring og felles forståelse i politisk og administrativ ledelse. Kommunen har gjennomført en bærekraftsanalyse (KPI-analyse) som viser bærekraftstatus for kommunen. I planstrategien har kommunen lagt bærekraftsmålene til grunn for planlegging, og samtidig er det lagt til rette for samskaping og samarbeid på tvers når relevante planer skal utarbeides og iverksettes. Videre ble Rana i 2020 med i et FoU-prosjekt for bruk og utvikling av digitale tvillinger som visualiseringsverktøy i plan- og utviklingsprosesser. Prosjektet med etablering av bærekraftslab i Rana ble også startet opp i 2020.

Sosial bærekraft og folkehelse i Rana

Folkehelseloven gir klart uttrykk for kommunenes folkehelseoppdrag. I Rana kommune er arbeidet med sosial bærekraft og folkehelse implementert i planlegging og kommunale tjenester. Rana kommune ivaretar følge-med-ansvaret og bruker plansystemet til å jobbe kunnskapsbasert og systematisk for fremme sosial bærekraft og møte de største folkehelseutfordringene, slik folkehelseloven legger opp til. Rana kommune har pekt ut fire folkehelseutfordringer som prioriteres denne planperioden:

1. Sosial ulikhet
2. Frafall i videregående opplæring
3. Psykiske problemer, ensomhet og utenforskap
4. Samarbeid på tvers

Kommuneplan 2017-2027 gir klare føringer for å skape en sosialt bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial rettferdighet og god folkehelse. Kommuneplanen følges opp med strategier og tiltak i økonomiplan og kommunale tjenester.

Oppvekst- og kultursektoren har i 2020 lagt grunnlag for å dreie ressursbruken over til et forsterket fokus på forebygging og tidlig innsats som gjennomgående perspektiv i alle avdelinger.

Samarbeidsavtalen med Nordland fylkeskommune som ble inngått i 2018 gjelder til og med 2021, og helsefremmende barnehager og skoler er to av flere viktige samarbeidsområder. I 2020 har avtalen prioritert folkehelsemidler til Mo aktivitetshus, Ungdomskonferansen og kompetanseheving innsatsteam. På grunn av koronasituasjonen, er tiltakene og midlene overført til 2021.

Årets folkehelseprofil viser at Rana kommune har 10 røde prikker. Indikatorene endrer seg litt fra år til år, og 2021-profilen viser at Rana har færre røde prikker enn tidligere år. Likevel viser både folkehelseprofilen og prioriterte folkehelseutfordringer at kommunen har et forbedringspotensial for å sikre en sosial bærekraftig utvikling.

FOLKEHELSEPROFIL 2021

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulike alders- og kjønnsammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Rana
Befolkning	1 Andel 80 år+, framskrevet til 2030	7,7	8	6,4	prosent	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	24,5	26,1	25,7	prosent	
	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	77	74	80	prosent	
Oppvekst og levekår	4 Vedvarende lavinntekt (hush.)	7,1	8,6	10,0	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,4	2,6	2,8	-	
	6 Barn av enslige forsørgere	17,2	16,5	14,8	prosent	
	7 Stønad til livsopphold, 20-66 år	19,4	18,5	15,6	prosent (a,k)	
	8 Ikke i arbeid eller utdanning, 16-66 år	19,8	19,7	19,1	prosent (a,k)	
	9 Bor trangt, 0-17 år	15	19	19	prosent	
	10 Leier bolig, 45 år +	9,3	10,7	11,8	prosent	
	11 Trives på skolen, 7. klasse	86	85	89	prosent (k)	
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	25	27	23	prosent (k)	
	13 Gjennomføring i vdg. opplæring	71	72	77	prosent (k)	
	14 God drikkevannsforsyning	98	88	89	prosent	
	15 Andel tilknyttet vannverk	92	90	88	prosent	
	16 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	2,6	2,1	4,4	µg/m³	
Miljø, skader og ulykker	17 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2019	68	64	68	prosent (a,k)	
	18 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2019	87	88	85	prosent (a,k)	
	19 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2019	60	61	65	prosent (a,k)	
	20 Ensomhet, Ungdata 2019	27	24	22	prosent (a,k)	
	21 Kan svømme, 17 år	93	92	89	prosent (k)	
	22 Lite fysisk aktive, Ungd. 2019	15	15	14	prosent (a,k)	
	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	28	27	25	prosent (k)	
Helse-relatert atferd	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2019	41	40	34	prosent (a,k)	
	25 Forventet levealder, menn	79,5	79,2	79,6	år	
Helsestilstand	26 Forventet levealder, kvinner	83,7	83,5	83,7	år	
	27 Utd.forskjeller i forventet levealder	3,3	4,2	5	år	
	28 Fornøyd med helse, Ungd. 2019	70	66	70	prosent (a,k)	
	29 Psykiske sympt./lidelser	159	161	157	per 1000 (a,k)	
	30 Muskel- og skjelett	346	344	319	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	25	28	22	prosent (k)	
	32 Hjerte- og karsykdom, primærh.tj.	99	102	100	per 1000 (a,k)	
	33 Hudkreft, nye tilfeller	58	54	78	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	97,5	95,9	96,5	prosent	

Samfunnssikkerhet og beredskap 2020

Rana kommune har mange beredskapsplikter. Vi er myndighet innenfor vårt geografiske område, vi er tjenesteleverandør og virksomhetseier, og er pådriver for andre beredskapsaktører. Vi skal også ha et system for helhetlig samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, som skal være integrert i vårt arbeid etter plan- og bygningsloven.

Krisehendelser

- Smittesituasjonen koronaviruset SARS-Cov-2, som forårsaker sykdommen Covid-19 - 30.01.2020 (pågående)
- Ras i boligfelt og evakuering av 5 husstander i Brennstadmoen på Ytteren 15.04.2020
- Vårflom - Ras i Svartisdalen og veibrudd. – 18.05.2020
- Høststorm og flom «Sally» 21.-24.09.2020

Alle hendelsene er godt håndtert av kriseledelsen, i samarbeid med nødetater og andre relevante beredskapsaktører.

Beredskapsaktiviteter

- Gjennomføring av intern skrivebordøvelse «Øvelse kommunikasjon 2020», for kommunikasjonsavdelingen.
- Deltakelse i Statsforvalteren i Nordlands skrivebordøvelse/funksjonsøvelse «Øvelse Nordland 2020». Scenario var en hendelse med brann i fartøy. Kommunen øvde kriseledelsen og brann- og redningstjenesten.
- Skrivebordøvelse «Øvelse Svartisdal 2020», sammen med lokalt Politi og avdelinger for kommunikasjon, bydrift, areal og miljø.
- Gjennomføring av Beredskapsdagen 2020 «Vær forberedt». Dette er Rana kommunes årlige fagdag for beredskapsarbeid, der vi skal styrke samarbeid, kompetanseheving, og stimulere relevante aktører til å jobbe med beredskap. Fagdagen ble gjennomført for 4. gang.
- Opprettelse og drift av teststasjoner på Ytteren, Selfors, Umbukta og vaksinasjonsklinikk i Kongsvegen
- Opprettelse og drift av karantenehotellordning på Scandic Meyergården hotell.
- Beredskapsnettverk består av deltakere fra de ulike kommunale sektorene. Nettverket avholder jevnlig møter og kompetanseheving med beredskapsrelaterte tema.

Planstatus i forhold til Planstrategi 2020-2023

Hver valgperiode skal nytt kommunestyre vedta en kommunal planstrategi som avklarer strategiske valg for samfunnsutviklingen og hvilke planoppgaver som bør prioriteres. I 2020 har kommunen prioritert arbeidet med ny planstrategi, og utarbeidet første versjon av klimabudsjett.

Gjennom *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023* har regjeringen uttrykt en tydelig forventning om at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største hovedutfordringer, og at bærekraftsmålene skal legges til grunn for planlegging og samfunnsutvikling lokalt. Rana kommune sine syv prioriterte bærekraftsmål denne planperioden er implementert og synliggjort i økonomiplan, og i planstrategidokumentet.

Planstrategi 2020-2023 ble utarbeidet og vedtatt i 2020. Ved behandling av planstrategien vedtok kommunestyret blant annet at prioriterte bærekraftsmål skal implementeres i gjeldende Kommuneplan 2017-2027 uten at det gjennomføres en revisjonsprosess. I andre planer legges det opp til bred implementering av FNs bærekraftsmål og bærekraftsindikatorer i løpet av planperioden.

I forrige planperiode (2016-2019) ble det gjort et omfattende arbeid for å utvikle plansystemet til et politisk styringsverktøy. I samsvar med nasjonale forventninger legger Planstrategi 2020-2023 føringer for å utvikle en mer dynamisk og effektiv planlegging for å nå bærekraftsmålene, mer aktiv innbyggerinvolvering og bruk av digital tvilling, og samskaping som arbeidsform når relevante planer utarbeides og iverksettes. Videre skal bærekraftindikatorer tas i bruk som styringsindikatorer.

Miljøstatus Rana

Miljøstatus Rana er en utdyping av vedtatte styringsindikatorer innenfor satsningsområdene **grønn omstilling** og **vekstkraft og attraktivitet** i kommuneplanen. Her presenteres kommunens miljøregnskap ved bruk av smileys som viser utvikling, både på kort og lang sikt.

	Det kortsiktige målet er oppnådd eller overgått
	Det kortsiktige målet er ikke oppnådd, men årets resultat er bedre enn eller likt det foregående års verdi
	Det kortsiktige målet er ikke oppnådd og årets resultat er dårligere enn det foregående

Referanseverdiene er startåret for å følge indikatorens utvikling. Kortsiktige mål viser hva Rana kommune har «budsjettet» med for det aktuelle året. Det langsiktige målet er et vedtatt mål som kan ligge langt fram i tid.

Luftkvalitet

Det gjøres stadig tiltak for å forbedre luftkvaliteten lokalt. Kommunen har et godt samarbeid med andre aktører om forbedring av luftkvaliteten, og bruker mye ressurser på området. Luftkvaliteten er i perioder en utfordring og kan utgjøre en helserisiko for innbyggere i utsatte områder.

Tabell 18. Overskridelser av grenseverdi PM10, antall ggr.

	Referanseverdi jf. forskrift	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	30	14	11	8	reduksjon	7

Avfall

Vi bruker nå EUs materialgjenvinningsmål for husholdningsavfall på 55 prosent innen 2025. Gjenvinningsgraden viser hvor mye av avfallet som går til ombruk og materialgjenvinning, og dermed hvor flinke vi er til å sortere avfallet.

Tabell 19. Andel av husholdningsavfallet som går til ombruk og materialgjenvinning, i prosent.

	Referanseverdi	Resultat 2019	Resultat 2020	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2025
	42	42	48	økning	55

Utslipp av klimagasser utenom industri

Kommunen har stadig nedgang i klimautslipp fra ikke-kvotepliktig sektor. Fra 2018 til 2019 har klimagassutslippene i Rana hatt en nedgang på 10,4 prosent. Nedgangen skyldes først og fremst mindre utslipp fra dieseldrevne motorkjøretøyer som traktorer og anleggsmaskiner. For å nå målet om 40 prosent nedgang til 2030, må utslippene reduseres til 60 000 tonn. Kommunalt klimabudsjett vil være et viktig verktøy i dette arbeidet.

Tabell 20. Utslipp av klimagasser utenom industri, CO₂-ekv, i 1 000 t.

	Referanseverdi 2009	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2030
	100	99	95	85	reduksjon	-40 %

Miljøfyrtårnsertifiseringer

Næringslivet er en viktig samarbeidspart i arbeidet for å bli en lavutslippskommune. En viktig del av dette er å få flest mulig bedrifter miljøsertifisert.

Tabell 21. Antall miljøfyrtårnsertifiserte bedrifter

	Referanseverdi 2011	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	11	32	31	34	Økning	50

Energiforbruk kommunale bygg

Rana kommune har stor bygningsmasse fordelt på skoler, sykehjem, administrasjon mv. Flere kommunale bygg renoveres og tiltak gjennomføres for å redusere energiforbruket. Kommunens langsiktige mål er nådd.

Tabell 22. Energiforbruk i kommunale bygg, kWh/m²

	Referanseverdi 2009	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	215	196	187	181	Reduksjon	185

Vannkvalitet

Ranfjorden

Kartlegging av miljøgifter i Ranfjorden har pågått siden 1995. Miljøgiftene viser en positiv utvikling, men med høye konsentrasjoner av tjærestoffer (PAH) i blåskjell i 2019 er det ikke lenger en signifikant nedadgående trend. Det var særlig stor økning i blåskjell fra stasjon Moholmen.

Tabell 23. Kjemisk tilstand i fjorden basert på nivå av utvalgte miljøgifter ved målestasjonene.

	Referanseverdi 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2033
	Ikke god	God	God	Ikke god	Forbedring	God

«God» = alle stasjoner oppnår god kjemisk tilstand. «Ikke god» = en av flere stasjoner oppnår ikke god kjemisk tilstand.

Ranfjorden har kostholdsråd for skjell siden 2005. Kommunens mål er å få dette fjernet. De høyere nivåene av PAH-forbindelser i blåskjellene i 2019 tyder på høyere konsentrasjoner i sjøen, som nok skyldes høyere utslipp av PAH-forbindelser fra bedriftene (NIVA 2020).

Vannkvalitet i alt vann

Hovedformålet med vannforskriften er å sikre god tilstand i alt naturlig vann og i vann som er sterkt påvirket av for eksempel kraftutbygging eller kaivirksomhet (modifiserte vannforekomster).

I kommunen har vi en rekke modifiserte vannforekomster som ikke lenger har en naturlig tilstand. De har likevel et potensiale for å oppnå så god som mulig tilstand.

Figur 23. Økologisk potensiale i sterkt modifiserte vannforekomster

Figur 24. Økologisk tilstand i naturlig vann

Annet

Naturmangfoldet

I 2020 fortsatte kartleggingen av svartelistede arter i kommunen

Miljøfartsgrense

Miljøfartsgrensen langs E6 i Svortdalen er videreført i 2020 og det vurderes å utvide strekningen. Samarbeidet med Statens Vegvesen har fungert godt.

Grense på 40 km/h i perioder hvor det er fare for dårlig luftkvalitet.

Ett Reint Helgeland

Rana kommune deltar i strandryddeprosjektet Rent Hav i samarbeid med HAF og Polarsirkelen Friluftsråd, og i 2020 ble det hentet inn i overkant av 13 tonn strandryddeavfall.

Miljøvernprisen 2020

Rana kommunes miljøvernpris ble tildelt Røde Kors bruktbutikken for sitt bidrag til gjenbruk og avfallsreduksjon.

Årsregnskap

Hovedoversikter

Fra 2020 er det krav om konsernregnskap. Enhetene som inngår i konsernet, er Rana kommune og Mo i Rana Havn KF.

Her følger obligatoriske oppstillinger i form av økonomiske oversikter etter §§ 5.4 - 5.6 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

Økonomisk oversikt drift viser kommunens og konsernets offisielle resultatrapport. Rapporten er satt opp etter gjeldende standard og er lik for alle kommuner.

Brutto driftsresultat er forskjellen mellom driftsinntekter og utgifter. I utgifts begrepet inngår avskrivninger, som utgjør en utgift for kommunene.

Netto driftsresultat fremkommer etter fradrag av netto finansinntekter og finansutgifter.

Deretter følger økonomisk oversikt investering, som viser inntekter og utgifter for investeringsprosjektene i sum, utlån til boligformål, mottatt avdrag av disse kjøp og salg av aksjer etc.

Den siste hovedoversikten er kommunens og konsernets balanse, som viser bokført verdi av eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Alle tall er oppgitt i hele tusen.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt - drift	Note	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		834 770	849 858	789 100	765 208
2 Inntekts- og formuesskatt		686 577	683 100	693 100	683 083
3 Eiendomsskatt		82 285	80 760	80 760	90 757
4 Andre skatteinntekter		42 698	38 500	38 500	42 698
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		60 016	55 670	55 870	63 915
6 Overføringer og tilskudd fra andre		285 998	265 212	210 262	285 155
7 Brukerbetalinger		69 815	69 611	71 303	69 775
8 Salgs- og leieinntekter		241 200	250 093	259 078	256 949
9 Sum driftsinntekter		2 303 358	2 292 804	2 197 973	2 257 539
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter		1 154 444	1 162 804	1 158 601	1 154 778
11 Sosiale utgifter		202 184	214 228	223 509	225 001
12 Kjøp av varer og tjenester		562 491	562 695	493 157	539 613
13 Overføringer og tilskudd til andre		164 716	222 636	186 992	169 246
14 Avskrivninger	4	103 230	70 507	70 507	80 550
15 Sum driftsutgifter		2 187 066	2 232 870	2 132 766	2 169 188
16 Brutto driftsresultat		116 292	59 934	65 207	88 350
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		23 185	23 470	23 470	28 508
18 Utbytter		27 049	27 000	10 000	25 810
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter		43 981	48 750	58 330	55 240
21 Avdrag på lån	7	69 656	63 728	63 728	58 228
22 Netto finansutgifter		-63 403	-62 008	-88 588	-59 149
23 Motpost avskrivninger	4	103 230	70 507	70 507	80 550
24 Netto driftsresultat		156 119	68 433	47 126	109 752
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering	11	-11 572	-10 800	-49 631	-56 014
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11	-7 224	4 670	-7 339	-10 707
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11	-158 222	-83 202	9 844	-66 661
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	11	20 899	20 899	0	44 530
28 Dekning av tidligere års merforbruk	11	0	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-156 119	-68 433	-47 126	-88 852
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	11	0	0	0	20 899

Økonomisk oversikt drift - konsern

Økonomisk oversikt drift - Rana kommune konsern	Note	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		834 770	849 858	789 100	765 208
2 Inntekts- og formuesskatt		686 577	683 100	693 100	683 083
3 Eiendomsskatt		82 285	80 760	80 760	90 757
4 Andre skatteinntekter		42 698	38 500	38 500	42 698
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		60 016	55 670	55 870	63 915
6 Overføringer og tilskudd fra andre		286 656	266 284	211 880	286 103
7 Brukerbetalinger		72 141	72 945	75 202	74 315
8 Salgs- og leieinntekter		258 177	265 293	278 229	278 137
9 Sum driftsinntekter		2 323 320	2 312 410	2 222 641	2 284 215
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter		1 163 391	1 171 610	1 168 005	1 165 620
11 Sosiale utgifter		204 262	216 735	226 116	226 879
12 Kjøp av varer og tjenester		568 699	569 789	501 167	549 046
13 Overføringer og tilskudd til andre		164 716	222 636	186 992	169 246
14 Avskrivninger	4	107 764	75 042	75 042	85 111
15 Sum driftsutgifter		2 208 833	2 255 812	2 157 322	2 195 903
16 Brutto driftsresultat		114 487	56 598	65 319	88 313
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		23 310	23 481	23 581	28 819
18 Utbytter		27 049	27 000	10 000	25 810
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter		45 307	50 277	60 057	57 042
21 Avdrag på lån	7	72 106	66 178	66 428	60 928
22 Netto finansutgifter		-67 055	-65 974	-92 904	-63 340
23 Motpost avskrivninger	4	107 764	75 042	75 042	85 111
24 Netto driftsresultat		155 197	65 666	47 457	110 084
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering	11	-11 572	-10 800	-49 631	-56 014
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11	-7 224	4 670	-7 339	-10 707
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11	-156 810	-80 435	9 513	-68 604
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	11	20 899	20 899	0	45 651
28 Dekning av tidligere års merforbruk	11	-490	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-155 197	-65 666	-47 457	-89 674
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	11	0	0	-0	20 410

Bevilgningsoversikt drift

	Note	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)					
1 Rammetilskudd		834 770	849 858	789 100	765 208
2 Inntekts- og formueskatt		686 577	683 100	693 100	683 083
3 Eiendomsskatt		82 285	80 760	80 760	90 757
4 Andre generelle driftsinntekter		102 713	94 170	94 370	106 612
5 Sum generelle driftsinntekter		1 706 345	1 707 888	1 657 330	1 645 660
6 Sum bevilgninger drift, netto		1 486 823	1 577 447	1 521 616	1 476 759
7 Avskrivninger	4	103 230	70 507	70 507	80 550
8 Sum netto driftsutgifter		1 590 053	1 647 954	1 592 123	1 557 310
9 Brutto driftsresultat		116 292	59 934	65 207	88 350
10 Renteinntekter		23 185	23 470	23 470	28 508
11 Utbytter		27 049	27 000	10 000	25 810
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter		43 981	48 750	58 330	55 240
14 Avdrag på lån	7	69 656	63 728	63 728	58 228
15 Netto finansutgifter		-63 403	-62 008	-88 588	-59 149
16 Motpost avskrivninger	4	103 230	70 507	70 507	80 550
17 Netto driftsresultat		156 119	68 433	47 126	109 752
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		-11 572	-10 800	-49 631	-56 014
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11,13	-7 224	4 670	-7 339	-10 707
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11	-158 221	-83 202	9 844	-66 661
21 Bruk av tidligere års mindreforbruk		20 899	20 899	0	44 530
21 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-156 119	-68 433	-47 126	-88 852
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	20 899

Bevilgningsoversikt drift - konsern

	Note	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019
Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)					
1 Rammetilskudd		834 770	849 858	789 100	765 208
2 Inntekts- og formueskatt		686 577	683 100	693 100	683 083
3 Eiendomsskatt		82 285	80 760	80 760	90 757
4 Andre generelle driftsinntekter		122 675	113 776	119 038	133 289
5 Sum generelle driftsinntekter		1 726 307	1 727 494	1 681 998	1 672 337
6 Sum bevilgninger drift, netto		1 504 055	1 595 854	1 541 637	1 498 912
7 Avskrivninger	4	107 764	75 042	75 042	85 111
8 Sum netto driftsutgifter		1 611 819	1 670 896	1 616 679	1 584 024
9 Brutto driftsresultat		114 488	56 598	65 319	88 313
10 Renteinntekter		23 310	23 481	23 581	28 819
11 Utbytter		27 049	27 000	10 000	25 810
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter		45 307	50 277	60 057	57 042
14 Avdrag på lån	7	72 106	66 178	66 428	60 928
15 Netto finansutgifter		-67 055	-65 974	-92 904	-63 340
16 Motpost avskrivninger	4	107 764	75 042	75 042	85 111
17 Netto driftsresultat		155 197	65 666	47 457	110 084
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		-11 572	-10 800	-49 631	-56 014
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11,13	-7 224	4 670	-7 339	-10 707
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	11	-156 810	-80 435	9 513	-68 604
21 Bruk av tidligere års mindreforbruk		20 899	20 899	0	45 651
21 Dekning av tidligere års merforbruk		-490	0	0	0
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-155 197	-65 666	-47 457	-89 674
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	-0	-0	20 410

Økonomisk oversikt investering

<i>Hovedoversikt investering</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	7 230	2 000	2 000	78 189
Andre salgsinntekter	0	0	0	81
Overføringer med krav til motytelse	5 328	14 798	14 798	366
Kompensasjon for merverdiavgift	45 430	83 349	76 470	53 089
Statlige overføringer	1 306	850	0	2 880
Andre overføringer	1 352	0	0	111
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	2 831	1 390	1 390	4 593
Sum inntekter	63 477	102 387	94 658	139 309
Utgifter				
Lønnsutgifter	5 256	0	0	5 315
Sosiale utgifter	1 336	0	0	1 374
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	231 868	438 197	400 105	273 454
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tj.prod.	0	0	0	0
Overføringer	55 762	90 179	334 300	57 560
Renteutg og omkostninger	1 074	0	0	1 920
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	295 296	528 376	734 405	339 623
Finansieringstransaksjoner				
Avdrag på lån	14 567	24 000	24 000	36 047
Utlån	88 502	70 000	70 000	83 240
Kjøp av aksjer og andeler	16 001	16 000	6 000	6 181
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	15 249	9 140	9 140	33 692
Avsetninger til bundne investeringsfondfond	55 728	43 345	43 345	100 755
Sum finansieringstransaksjoner	190 047	162 485	152 485	259 915
Finansieringsbehov	421 866	588 474	792 232	460 229
Finansiering				
Bruk av lån	315 844	437 752	367 591	305 692
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	58 310	43 385	43 385	60 692
Overføringer fra driftsregnskapet	11 572	10 800	49 631	56 014
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	18 547	63 175	301 625	11 880
Bruk av bundne fond	17 593	33 362	30 000	25 951
Sum finansiering	421 866	588 474	792 232	460 229
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Økonomisk oversikt investering - konsern

<i>Hovedoversikt investering</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	7 230	2 000	2 000	86 189
Andre salgsinntekter	0	0	0	81
Overføringer med krav til motytelse	5 328	14 798	14 798	366
Kompensasjon for merverdiavgift	45 430	83 349	76 470	53 089
Statlige overføringer	1 306	850	0	2 880
Andre overføringer	1 352	0	0	111
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	2 831	1 390	1 390	4 593
Sum inntekter	63 477	102 387	94 658	147 309
Utgifter				
Lønnsutgifter	5 256	0	0	5 315
Sosiale utgifter	1 336	0	0	1 374
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	232 282	438 197	400 105	299 400
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tj.prod.	0	0	0	0
Overføringer	55 762	90 179	334 300	57 560
Renteutg og omkostninger	1 074	0	0	1 920
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	295 710	528 376	734 405	365 569
Finansieringstransaksjoner				
Avdrag på lån	14 567	24 000	24 000	36 047
Utlån	88 502	70 000	70 000	83 240
Kjøp av aksjer og andeler	16 050	16 000	6 000	6 231
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	15 249	9 140	9 140	33 692
Avsetninger til bundne investeringsfondfond	55 728	43 345	43 345	100 755
Sum finansieringstransaksjoner	190 096	162 485	152 485	259 965
Finansieringsbehov	422 329	588 474	792 232	478 225
Finansiering				
Bruk av lån	315 844	437 752	367 591	305 692
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	58 310	43 385	43 385	60 692
Overføringer fra driftsregnskapet	11 572	10 800	49 631	56 014
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	52
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	10 000
Bruk av ubundne investeringsfond	18 547	63 175	301 625	11 880
Bruk av bundne fond	17 593	33 362	30 000	25 951
Sum finansiering	421 866	588 474	792 232	470 281
Udekket/udisponert	463	0	0	7 944

Bevilgningsoversikt investeringer

<i>Bevilgningsoversikt - investeringer (regnskap)</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
1 Investeringer i varige driftsmidler	287 368	521 546	476 575	331 695
2 Tilskudd til andres investeringer	7 928	6 830	257 830	7 928
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 001	16 000	6 000	6 181
4 Utlån av egne midler	8 500	0	0	6 050
5 Avdrag på lån	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	319 797	544 376	740 405	351 854
7 Kompensasjon for merverdiavgift	45 430	83 349	76 470	53 089
8 Tilskudd fra andre	7 986	15 648	14 798	3 357
9 Salg av varige driftsmidler	7 230	2 000	2 000	78 270
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	2 831	1 390	1 390	4 593
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	11 335	5 385	5 385	30 974
13 Bruk av lån	236 616	367 752	297 591	228 502
14 Sum investeringsinntekter	311 428	475 524	397 634	398 785
15 Videreutlån	80 002	70 000	70 000	77 190
16 Bruk av lån til videreutlån	79 228	70 000	70 000	77 190
17 Avdrag på lån til videreutlån	14 567	24 000	24 000	36 047
18 Mottatte avdrag på videreutlån	46 975	38 000	38 000	29 718
19 Netto utgifter videreutlån	-31 634	-14 000	-14 000	6 329
20 Overføring fra drift	11 572	10 800	49 631	56 014
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	38 135	9 983	13 345	74 804
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-3 298	-54 035	-292 485	21 812
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	23 265	-54 852	-328 771	40 602
25 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investeringer - konsern

<i>Bevilgningsoversikt - investeringer (regnskap)</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
1 Investeringer i varige driftsmidler	287 782	521 546	476 575	357 641
2 Tilskudd til andres investeringer	7 928	6 830	257 830	7 928
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 050	16 000	6 000	6 231
4 Utlån av egne midler	8 500	0	0	6 050
5 Avdrag på lån	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	320 260	544 376	740 405	377 850
7 Kompensasjon for merverdiavgift	45 430	83 349	76 470	53 089
8 Tilskudd fra andre	7 986	15 648	14 798	3 357
9 Salg av varige driftsmidler	7 230	2 000	2 000	86 270
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	2 831	1 390	1 390	4 593
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	11 335	5 385	5 385	30 974
13 Bruk av lån	236 616	367 752	297 591	228 502
14 Sum investeringsinntekter	311 428	475 524	397 634	406 785
15 Videreutlån	80 002	70 000	70 000	77 190
16 Bruk av lån til videreutlån	79 228	70 000	70 000	77 190
17 Avdrag på lån til videreutlån	14 567	24 000	24 000	36 047
18 Mottatte avdrag på videreutlån	46 975	38 000	38 000	29 718
19 Netto utgifter videreutlån	-31 634	-14 000	-14 000	6 329
20 Overføring fra drift	11 572	10 800	49 631	56 014
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	38 135	9 983	13 345	74 804
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-3 298	-54 035	-292 485	21 812
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	23 265	-54 852	-328 771	40 602
25 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	463	0	0	17 996

Økonomisk oversikt balanse

Oversikt - balanse	Note	Rana kommune	Konsern	Rana kommune	Konsern
		01.01.2020	01.01.2020	31.12.2020	31.12.2020
EIENDELER					
A. Anleggsmidler	4	6 553 348	6 679 382	6 941 091	7 065 385
I. Varige driftsmidler		2 725 162	2 828 816	2 835 061	2 934 552
1. Faste eiendommer og anlegg	4	2 685 241	2 741 448	2 787 121	2 842 170
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	39 921	87 368	47 940	92 382
II. Finansielle anleggsmidler		804 625	804 870	889 489	889 783
1. Aksjer og andeler	5	161 332	161 577	177 333	177 627
3. Utlån	6	643 293	643 293	712 156	712 156
III. Immaterielle eiendeler					
IV. Pensjonsmidler	3	3 023 561	3 045 696	3 216 541	3 241 050
B. Omløpsmidler		1 350 975	1 359 891	1 499 203	1 508 602
I. Bankinnskudd og kontanter		894 246	898 562	1 138 541	1 143 018
II. Finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
III. Kortsiktige fordringer	6	456 729	461 329	360 662	365 584
1. Kundefordringer	6	8 622	12 736	30 703	35 427
2. Andre kortsiktige fordringer		216 895	216 895	153 511	153 511
3. Premieavvik	3	231 212	231 698	176 448	176 646
Sum eiendeler		7 904 323	8 039 273	8 440 294	8 573 987
EGENKAPITAL OG GJELD					
C. Egenkapital		1 978 584	2 015 677	2 319 320	2 354 824
I. Egenkapital drift		536 380	548 147	701 826	712 671
1. Disposisjonsfond	11	411 456	423 713	569 678	580 523
2. Bundne driftsfond	11, 13	124 924	124 924	132 148	132 148
3. Merforbruk i driftsregnskapet	11	0	-490	0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	11	20 899	20 899	0	0
II. Egenkapital investering		390 581	382 508	425 418	425 064
1. Ubundet investeringsfond		234 178	234 439	230 880	231 141
2. Bundne investeringsfond		156 403	156 663	194 538	194 798
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	-8 594	0	-875
III. Annen egenkapital		1 030 724	1 064 123	1 192 076	1 217 089
1. Kapitalkonto		1 037 848	1 072 122	1 199 200	1 228 476
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0	0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arb.kap. investering	12	-7 124	-7 999	-7 124	-11 387
D. Langsiktig gjeld	7	5 635 556	5 727 316	5 827 065	5 921 670
I. Lån		2 502 847	2 571 605	2 745 396	2 816 034
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	7	2 165 547	2 234 305	1 858 096	1 928 734
2. Obligasjonslån	7	337 300	337 300	887 300	887 300
3. Sertifikatlån					
II. Pensjonsforpliktelse	3	3 132 709	3 155 711	3 081 669	3 105 636
E. Kortsiktig gjeld		290 183	296 280	293 909	297 493
I. Kortsiktig gjeld		290 183	296 280	293 909	297 493
1. Leverandørgjeld		69 640	75 737	71 684	75 268
4. Annen kortsiktig gjeld		220 543	220 543	222 225	222 225
Sum egenkapital og gjeld		7 904 323	8 039 273	8 440 294	8 573 987
F. Memoriakonti		0	0	0	0
I. Ubrukte lånemidler		120 056	120 056	124 211	124 211
II. Andre memoriakonti		-23 939	-23 939	-23 984	-23 984
III. Motkonto for memoriakontiene		-96 117	-96 117	-100 227	-100 227

Avdelingsregnskap

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Sektor: 10 Støttetjeneste				
100 Brukerbetalinger	0	-25	-25	0
110 Salgs- og leieinntekter	-749	-1 646	-2 446	-1 756
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 141	-706	-206	-300
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-17 700	-17 823	-12 023	-20 244
200 Lønnsutgifter	54 109	55 756	53 173	54 966
205 Sosiale utgifter	17 354	18 348	16 804	15 786
210 Kjøp av varer og tjenester	38 284	41 063	36 730	38 835
220 Overføringer og tilskudd til andre	12 857	13 782	11 372	16 727
250 Renteinntekter	-1 062	-570	-570	-1 021
270 Renteutgifter	21	0	0	2
330 Bruk av disposisjonsfond	-376	-750	-750	-200
340 Bruk av bundne fond	0	-500	0	0
370 Avsetning til bundne driftsfond	764	0	0	637
390 Overføring til investeringsregnskapet	800	0	0	0
Sum sektor: 10 Støttetjeneste	103 163	106 929	102 059	103 431
Sektor: 19 Rådmannen				
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-467	-449	-449	-595
200 Lønnsutgifter	3 281	4 071	3 994	3 623
205 Sosiale utgifter	826	1 031	1 031	936
210 Kjøp av varer og tjenester	1 746	3 482	3 462	3 152
220 Overføringer og tilskudd til andre	361	4 097	4 097	538
270 Renteutgifter	0	0	0	0
330 Bruk av disposisjonsfond	0	-875	-875	0
340 Bruk av bundne fond	-132	0	0	-114
Sum sektor: 19 Rådmannen	5 615	11 357	11 260	7 540
Sektor: 20 Oppvekst og kultur				
100 Brukerbetalinger	-21 508	-23 376	-26 993	-25 126
110 Salgs- og leieinntekter	-7 772	-8 476	-15 944	-15 085
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 888	-9 829	-13 829	-11 554
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-70 876	-61 762	-60 712	-76 186
200 Lønnsutgifter	417 379	418 795	409 568	428 709
205 Sosiale utgifter	80 134	81 359	86 645	84 564
210 Kjøp av varer og tjenester	179 452	177 156	177 618	189 026
220 Overføringer og tilskudd til andre	19 543	17 775	26 998	18 999
250 Renteinntekter	-12	0	0	-21
270 Renteutgifter	5	0	0	9
330 Bruk av disposisjonsfond	0	0	2 500	0
340 Bruk av bundne fond	-769	-660	-660	-1 720
370 Avsetning til bundne driftsfond	3 111	0	0	2 503
Sum sektor: 20 Oppvekst og kultur	587 799	590 982	585 191	594 119

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019
Sektor: 30 Helse og omsorg				
100 Brukerbetalinger	-48 250	-46 203	-44 068	-44 619
110 Salgs- og leieinntekter	-7 592	-8 535	-8 721	-7 951
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 200	-1 110	-1 110	-2 250
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-147 262	-138 564	-102 107	-126 577
200 Lønnsutgifter	550 002	553 894	532 224	537 172
205 Sosiale utgifter	124 133	123 146	128 023	121 732
210 Kjøp av varer og tjenester	127 896	122 965	84 173	96 747
220 Overføringer og tilskudd til andre	12 927	19 213	17 124	10 698
240 Fordelte utgifter	0	0	-96	0
250 Renteinntekter	-20	0	0	-34
270 Renteutgifter	14	0	0	10
330 Bruk av disposisjonsfond	0	-3 650	0	0
340 Bruk av bundne fond	-3 352	0	0	-3 205
370 Avsetning til bundne driftsfond	4 092	0	67	4 418
390 Overføring til investeringsregnskapet	0	0	0	15
Sum sektor: 30 Helse og omsorg	611 389	621 156	605 509	586 155
Sektor: 35 NAV kommune				
100 Brukerbetalinger	-58	0	0	0
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-5 256	-2 758	-2 745	-6 348
200 Lønnsutgifter	14 592	13 774	13 516	14 757
205 Sosiale utgifter	2 863	2 646	2 773	2 903
210 Kjøp av varer og tjenester	3 074	4 567	3 525	4 615
220 Overføringer og tilskudd til andre	28 796	36 213	36 243	32 839
270 Renteutgifter	0	0	0	1
340 Bruk av bundne fond	-101	0	0	0
370 Avsetning til bundne driftsfond	2 098	0	0	0
Sum sektor: 35 NAV kommune	46 008	54 442	53 312	48 766
Sektor: 60 Tekniske tjenester				
100 Brukerbetalinger	-0	-7	-217	-29
110 Salgs- og leieinntekter	-79 380	-79 230	-86 961	-84 875
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-4 516	-150	-350	-2 633
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-37 314	-37 309	-29 879	-36 805
200 Lønnsutgifter	100 211	101 230	98 671	100 937
205 Sosiale utgifter	24 420	26 985	27 561	24 807
210 Kjøp av varer og tjenester	173 414	184 869	159 085	162 894
220 Overføringer og tilskudd til andre	44 128	40 000	30 714	35 147
270 Renteutgifter	12	0	0	21
330 Bruk av disposisjonsfond	0	-5 000	0	0
340 Bruk av bundne fond	-5 068	-200	-200	-5 951
370 Avsetning til bundne driftsfond	10 065	125	125	583
390 Overføring til investeringsregnskapet	0	800	800	0
Sum sektor: 60 Tekniske tjenester	225 973	232 113	199 349	194 096

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019
Sektor: 64 Selvkostområde Vann og Avløp				
110 Salgs- og leieinntekter	-69 763	-75 000	-75 000	-75 110
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-387	0	0	-491
200 Lønnsutgifter	13 909	13 557	13 557	13 537
205 Sosiale utgifter	3 007	2 988	2 951	3 020
210 Kjøp av varer og tjenester	29 425	22 442	22 442	25 509
220 Overføringer og tilskudd til andre	17	400	400	400
230 Avskrivninger	19 592	20 173	20 173	18 697
270 Renteutgifter	7 419	11 100	11 100	11 438
340 Bruk av bundne fond	-3 186	0	0	-3 257
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	4 340	4 377	6 258
Sum sektor: 64 Selvkostområde Vann og Avløp	34	0	0	0
Sektor: 65 Selvkostområde Feiing				
110 Salgs- og leieinntekter	-4 463	-4 510	-4 510	-4 555
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-122	0	0	-21
200 Lønnsutgifter	2 879	2 672	2 672	2 701
205 Sosiale utgifter	673	644	639	647
210 Kjøp av varer og tjenester	1 033	1 114	1 114	985
220 Overføringer og tilskudd til andre	0	20	20	0
230 Avskrivninger	123	99	99	99
270 Renteutgifter	20	20	20	23
340 Bruk av bundne fond	-143	-59	-54	0
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	120
Sum sektor: 65 Selvkostområde Feiing	0	0	0	0
Sektor: 71 Kirkelig fellesråd				
220 Overføringer og tilskudd til andre	15 613	15 613	15 613	15 291
Sum sektor: 71 Kirkelig fellesråd	15 613	15 613	15 613	15 291
Sektor: 80 Fellesområde drift				
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-657	0	0	-3 663
200 Lønnsutgifter	262	1 095	33 266	399
205 Sosiale utgifter	55	580	580	98
210 Kjøp av varer og tjenester	2 677	269	240	12 993
220 Overføringer og tilskudd til andre	4 846	24 699	10 599	4 734
270 Renteutgifter	9	0	0	1
330 Bruk av disposisjonsfond	0	-8 500	0	-1 500
340 Bruk av bundne fond	0	-1 400	0	0
Sum sektor: 80 Fellesområde drift	7 193	16 743	44 685	13 061

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Regnskap 2019
Sektor: 93 Finans				
110 Salgs- og leieinntekter	-71 481	-72 696	-65 496	-67 617
130 Rammetilskudd	-834 770	-849 858	-789 100	-765 208
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-42 270	-43 875	-40 375	-47 178
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-4 531	-4 347	-147	-12 791
160 Inntekts- og formuesskatt	-686 577	-683 100	-693 100	-683 083
170 Eiendomsskatt	-82 285	-80 760	-80 760	-90 757
180 Andre skatteinntekter	-42 698	-38 500	-38 500	-42 698
200 Lønnsutgifter	-2 180	-2 040	-2 040	-2 023
205 Sosiale utgifter	-51 280	-43 498	-43 498	-29 491
210 Kjøp av varer og tjenester	5 491	4 768	4 768	4 857
220 Overføringer og tilskudd til andre	25 626	50 824	33 908	33 873
230 Avskrivninger	83 515	50 235	50 235	61 754
250 Renteinntekter	-49 140	-49 900	-32 900	-53 243
260 Mottatte avdrag	-1 427	-2 200	-2 200	-1 434
270 Renteutgifter	36 480	37 630	47 210	43 735
280 Avdrag	69 656	63 728	63 728	58 228
300 Mot post avskrivninger	-103 230	-70 507	-70 507	-80 550
320 Bruk av tidligere års mindreforbruk	-20 899	-20 899	0	-44 530
330 Bruk av disposisjonsfond	-31 250	-31 250	-30 750	-7 983
340 Bruk av bundne fond	-17 479	-19 766	-9 766	-11 662
360 Avsetning til disposisjonsfond	133 227	133 227	20 031	76 344
370 Avsetning til bundne driftsfond	17 323	13 450	13 450	22 097
390 Overføring til investeringsregnskapet	10 772	10 000	48 831	55 999
396 Regnskapsmessig mindreforbruk	56 620	0	0	20 899
Sum sektor: 93 Finans	-1 602 787	-1 649 334	-1 616 978	-1 562 461
TOTALT	-	-	-	-

Detaljert investeringsregnskap

		<i>Regnskap</i>	<i>Reg. budsjett</i>	<i>Oppr. budsjett</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>2020</i>	<i>2020</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
BYA07015	OMSORGSBOLIGER HAUKNES (restoppgjør Eldres Borettsle	-	-	-	13 562
BYA12001	Nytt sykehjem Selfors	-	-	-	34
BYA12003	Hauknes skole - renovering/oppgradering	-	-	-	2 940
BYA12009	Boliger Kløverbakken - Bofellesskap 1	-	-	-	9
BYA13004	Ny skole - Ytteren	-	-	-	643
BYA13006	Selfors omsorgsboliger	79	1 000	-	62 768
BYA18003	Skolekjøkken Lyngheim skole	142	150	-	31
BYA18006	Oppgradering Båsmo barneskole	-	-	-	227
BYA18007	Gjerde og parkering Johannesburg	-	-	-	773
BYA18008	Reklamasjon prestebolig Storforshei	-	-	-	212
BYA19002	Oppgradering skolegårder	-	-	-	2 995
BYA19003	Nytt kjøkken Mo allaktivitetshus	189	150	-	468
BYA19004	Kjøp av leilighet i Vinkelen 8	-	-	-	682
BYA19005	Kjøp av Torggata 2 (Trygdegåden)	425	2 950	-	12 301
BYA19006	Kjøp av leilighet i Vinkelen2	-	-	-	663
BYA19007	Renovering Gammelveien 7	75	-	-	419
BYA19008	Vognskur Revelheia barnehage	-	-	-	265
BYA20002	Oppgradering kjølerom Hagforsgården	297	285	-	-
BYA20003	Kjøp av andel i Selfors omsorgsbolig	1 623	1 623	-	-
BYA20004	Kjøp av andel - Vasaveien 4D	602	602	-	-
BYA20005	Renovering Fairbanksveien 14 Inr. H1203	-	420	-	-
BYA20006	Innkjøring Ytteren barneskole	1 087	-	-	-
BYA20007	Renovering Toranesgata 21	872	-	-	-
BYA20008	MTA Toranesgata 69 - byggetrinn 2	117	100	-	-
BYA20009	Kjøp av andel Mjølans omsorgsbolig Inr. 104	801	801	-	-
DAK04023	Hovedplan vannforsyning	1 047	46 000	46 000	962
DAK04024	Utbedring avløp	1 028	34 000	34 000	1 123
IKT18001	Serverrom 2	-	-	-	601
IKT18002	Forsterking nettverk	-	-	-	726
IKT18004	Visma samhandling arkiv og SvarInn/SvarUt	-	-	-	269
IKT20001	Ny tjenesteportal	-	3 200	3 200	-
IKT20002	Oppgradering internt nettverk	2 723	1 500	1 500	-
IKT20003	Utbygging redundant nettverk	1 344	1 000	1 000	-
KUL19001	Prosjekt meråpent bibliotek	446	-	-	-
KUL20001	Nye prosjektorer kino	-	3 000	-	-
MBY11002	Ny flyplass	4 848	4 850	251 000	1 544
MBY12006	Vannledning Langneset - Åga	14 103	-	-	16 391
MBY12011	Rehab va Hegrev, Båsmo	-	-	-	11
MBY12016	Tilleggsbevilgning egenandel trafiksikkerhetstiltak	-	3 750	3 750	-
MBY12021	Krokiliftbil Park og idrett	10	-	-	-
MBY13002	P 17 Rehab VA Gruben sør	23	-	-	66
MBY13005	Lekeplass Hallveien	2	-	-	-
MBY13008	Vannledning Steinbekkhaugen	779	-	-	52
MBY14007	P19 Rehab va Svenskeveien - Revelheigata	5	-	-	7
MBY14008	P20 Rehab va Møllerveien - Damveien	69	-	-	-
MBY14009	P21 Rehab va Heiryggen - Holmenveien	193	-	-	3
MBY15007	P22 Gruben-Lilleåsen og Løgstørveien	2 592	-	-	11
MBY15008	P23 Sentrum/Vika	73	-	-	925
MBY15009	P24 Ytteren-Slettbakken og Sankthansveien	3	-	-	3 330
MBY15010	P25 Ytteren-Ytterenveien	16	-	-	-
MBY15011	P26 Åga-Markaveien og Kveldsolgata	46	-	-	78
MBY16003	Utsifting kvikksølvarmaturer	-	-	-	126
MBY16005	Fortau Toranesgata	7 394	8 600	-	1 010
MBY17002	Sjøfronten del 2	1 071	1 100	-	77
MBY17008	Kommunale veier	9	4 000	4 000	-
MBY17010	P23.2 Ole Tobias Olsens gate og R.Amundsens vei.	11	-	-	3 417

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
MBY17011 Rørinnspeksjon	485	-	-	735
MBY17017 Brattlandsveien Bru 2.	-	-	-	1
MBY17019 Straumsnesveien bru (kulvert)	-	-	-	348
MBY17021 Gang- og sykkelvei Brennåsen del 2	8 532	33 125	33 125	740
MBY18001 Klokkeheragen elvepark - rehabilitering/oppgradering	288	-	-	99
MBY18002 Grøntpark Nordlandsveien-Talvikparken-skoleplass	23 108	25 500	25 500	31 544
MBY18003 Rehabilitering VA Nordlandsveien	-	-	-	919
MBY18004 Busstopp	-	-	-	27
MBY18005 Ny feiebil	-	-	-	6 409
MBY18010 Varmeveksler Sagbakken stadion	-	-	-	620
MBY18012 Gruben sentrum - E12 (Storsandalsveien)	5 342	3 100	-	15 639
MBY18013 P23.3 Rehab VA Ivar Heltzens gate	9	-	-	-1 880
MBY18016 Avløpsløsning sentrum sør	58	-	-	608
MBY19001 P27 Rehab VA Møllerveien del 1 og 3	3 074	-	-	8 123
MBY19002 P27 Rehab VA Møllerveien del 2	2	-	-	194
MBY19003 P28 Rehab VA Tjærahågen og Sankthansveien	3 416	-	-	118
MBY19004 P30 Høydebasseng Skillevollen	97	-	-	-
MBY19005 Eksternt overvann Talvikparken	2 660	-	-	22
MBY19006 Kunstgress Sagbakken stadion	1 280	-	-	2 884
MBY19007 Miljøgate Lars Meyers gate og Nordlandsveien	-	4 000	4 000	-
MBY19008 Dunderforsen bru	-	-	-	1 962
MBY19009 Kjøp av VW Transporter	-	-	-	238
MBY19010 Ombygging Storforshei avløpsrenseanlegg	935	-	-	27
MBY19011 Setningsskade i Svordalen	-	-	-	1 234
MBY19012 Trimpark Moskjæran	165	-	-	181
MBY19013 Nytt rekkverk på bru ved Sjonhagen-tunellen	-	-	-	92
MBY19014 Isflate i Jernbaneparken	-	-	-	72
MBY19015 Ny gravemaskin	-	-	-	2 583
MBY19016 Rehab VA Skellefteåvn, Lilleåsen øst og Vasaveien	3 584	-	-	3
MBY19019 Reservevannforsyning Mo vannverk	1 663	-	-	276
MBY19020 Grunnerverv Haukesodden	-	-	-	45
MBY19021 Kjøp av YA71384 Opel Combo Elite L1	-	-	-	335
MBY19022 Kjøp av YA71609 VW Tra lang 150 TDI 4M/DSG	39	-	-	433
MBY19023 Kjøp av YA71409 VW Tra lang 150 TDI 4M/DSG	60	-	-	434
MBY20001 Ombygging vannrenseanlegg Moheia bad	1 214	-	-	-
MBY20002 Kjøp hjullaster L90H 2019-modell	875	-	-	-
MBY20003 Kjøp VW Transporter BE22951	294	-	-	-
MBY20005 Havmannaksen og jernbaneparken	4	20 000	20 000	-
MBY20006 Ombygging varmeanlegg Moheia bad	-	1 200	1 200	-
MBY20007 Utsifting lysarmaturer i gågata	2 105	2 000	2 000	-
MBY20008 Kjøp av VW Transporter YA71625	464	-	-	-
MBY20009 Kjøp av ny kantklipper	376	-	-	-
MBY20015 Ny vei Yttrabekken	440	4 250	-	-
MBY20016 Ny vei Røvassdalen	1 915	4 250	-	-
MBY20018 Rehab. VA Petter Dass gt./Thomas Von Westens gt.	492	-	-	-
MBY20020 Ny kantklipper 2020	143	-	-	-
MBY20021 Ny hjullaster 2020	1 862	-	-	-
MBY20022 Sneffjellå bru	627	-	-	-
MBY20023 Kjøp av John Deere 1580	622	-	-	-
MBY20024 Kjøp av VW Transporter Dokka 2014 TV94193	251	-	-	-
PRO17001 Oppgradering/utbedring Ranahallen	10 867	16 100	14 600	15 982
PRO17002 Rana ungdomsskole avd. Moheia - renovering/oppgradering	3 757	10 000	10 000	106 171
PRO17003 Nybygg Gruben barneskole	113 874	160 000	160 000	10 739
PRO17004 Båsmo barneskole - renovering/oppgradering	31 658	50 000	50 000	8 138
PRO17005 Legevakt - Selfors gamle sykehjem	3 162	400	-	5 717
PRO18001 Rana ungdomsskole avd. Mo u - renovering/oppgradering	570	3 500	3 500	51 486
PRO19001 Brannstasjonen - ventilasjon	2 594	3 400	-	4 908
PRO19002 Selfors barneskole - skolekjøkken	41	-	-	2 914
PRO19003 Omsorgsboliger Storforshei	-	13 500	13 500	285

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
PRO19004 Selfors barneskole - ny gymsal	-	20 000	20 000	782
PRO20001 Nytt luftaggregat Moheia bad	11 646	13 800	11 000	-
PRO20002 Utskarpen skole - nytt tak ventilasjon	529	1 000	-	-
RKF11001 Investeringsstilskudd Rana kirkelige fellesråd	6 830	6 830	6 830	4 260
TEK04004 Kjøp av tomtgrunn	719	1 000	1 000	8
TEK04042 Tomtesalg (avsetning salgsinnt. til tomtefond)	4 813	2 000	2 000	1 555
TEK18001 Brannstasjonen - utstyr og ombygging kjemisk helsefare	-	-	-	235
TEK19002 Utrykningsbil brann og redning	-	-	-	697
TEK19003 Ombygging kontorer tredje etasje rådhuset	-	-	-	681
TEK19005 Ny bil feietjenesten 2019-Nissan Navara YA71533	-	-	-	517
TEK20001 Ny tankbil - brann	1 600	5 625	3 700	-
ØKO04500 Tilfluktsromfondet (avsatt renteinntekter til fond)	9	-	-	14
ØKO04540 Ansvarlige lån (avsatt mottatt renter og avdrag til fond)	6 664	7 140	7 140	7 110
ØKO04902 Formidlingslån (utlån og avsetning mottatt avdrag til fond)	141 544	132 000	132 000	132 769
ØKO05001 Lån til Stakobygget (avsetning mottatt avdrag til fond)	4 928	5 345	5 345	23 678
ØKO10002 Kjøp av aksjer og andeler	10 000	10 000	-	-
ØKO15002 Egenkapitalinnkudd pensjonsordning	6 001	6 000	6 000	6 181
ØKO15004 Ramme mindre investeringer lånefinansiert	-	2 000	5 000	-
ØKO16999 Salg av fast eiendom (avsetning salgsinnt. til boligfond)	1 850	-	-	-
ØKO17002 Ramme småinvesteringe < 1 mill. kr	-	4 715	5 000	-
ØKO17003 Utlån Eldres Borettslag (avsetning mottatt avdrag til fond)	367	-	-	367
ØKO19001 Finansiering investeringer 2019 (avsetning rentetilførsel fond)	-	-	-	3 509
ØKO19002 Ansvarlige lån Moment AS (utlån tidl. Museumsgården AS)	-	-	-	6 050
ØKO20001 Finansiering investeringer 2020 (avsetning rentetilførsel fond)	2 198	-	-	-
ØKO20003 Forskuttering spillemidler Fageråsbakkene (utlån)	8 500	-	-	-
Brutto utgifter og avsetninger	485 346	690 861	886 890	599 539

Inntekter/finansiering av investeringer

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
36500 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER OG TJENESTE	-447	0	0	-81
36600 SALG AV DRIFTSMIDLER, UTENFOR MVA-LOVEN	-150	0	0	0
36700 SALG AV FAST EIENDOM	-6 634	-2 000	-2 000	-78 189
37000 STATSTILSKUDD	-2 253	-12 398	-12 398	-246
37290 REFUNDERT MVA	-45 430	-83 349	-76 470	-53 089
37300 FYLKESTILSKUDD	-2 500	-2 400	-2 400	0
37700 REFUSJON FRA PRIVATE	-575	0	0	-119
38100 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	-1 306	-850	0	-2 880
38300 OVERFØRINGER FRA FYLKESKOMMUNER	-1 352	0	0	0
38900 OVERFØRINGER FRA ANDRE	0	0	0	-111
39000 RENTEINNTEKTER	-2 831	-1 390	-1 390	-4 593
39100 BRUK AV LÅNEMIDLER	-280 164	-276 952	-206 791	-270 171
39110 BRUK AV SELVFINANSIERENDE LÅN	-35 682	-160 800	-160 800	-35 523
39200 MOTTATTE AVDRAG PÅ LÅN	-10 723	-43 385	-43 385	-60 692
39220 MOTTATTE AVDRAG PÅ VIDEREUTLÅN	-47 587	0	0	0
39400 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-10 845	-5 000	0	0
39403 BRUK AV TOMTEFOND	-7 702	0	0	0
39480 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	0	-3 500	-254 500	-11 872
39483 BRUK AV TOMTEFOND	0	-54 675	-47 125	-8
39500 BRUK AV BUNDNE FOND	-17 593	0	0	0
39580 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND	0	-33 362	-30 000	-25 951
39700 OVERFØRINGER FRA DRIFTSREGNSKAPET	-11 572	-10 800	-49 631	-56 014
Investeringsinntekter/finansiering av investeringer	-485 346	-690 861	-886 890	-599 539

Noter

Note 1	Endring i arbeidskapital	81
Note 2	Ytelser til ledende personer	82
Note 3	Pensjonsforpliktelser	83
Note 4	Varige driftsmidler (anleggsmidler)	85
Note 5	Aksjer og andeler (anleggsmidler)	86
Note 6	Fordringer	87
Note 7	Langsiktig gjeld og avdrag på lån	88
Note 8	Renter – sikring	90
Note 9	Garantiansvar	93
Note 10	Andre vesentlige forpliktelser	95
Note 11	Avsetninger og bruk av avsetninger	95
Note 12	Opplysninger om endring i regnskapsprinsipp	99
Note 13	Selvkost	99
Note 14	Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner	102
Note 15	Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigering av tidligere års feil	102
Note 16	Interkommunalt samarbeid	103
Note 17	Kapitalkonto	105

Alle tall i hele tusen

Regnskapsprinsipper

Regnskapet til Rana kommune utarbeides i tråd med regnskapsprinsipper som fremkommer av kommuneloven § 14, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (regnskapsforskriften), samt god kommunal regnskapsskikk.

Konsolidert regnskap omfatter enhetene Rana kommune og Mo i Rana Havn KF og konsoliderte tall utarbeides etter de samme regnskapsprinsipper som for Rana kommune.

Som det fremkommer av kommuneloven § 14-6, er all tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet i drift- eller investeringsregnskapet. Det skal ikke forekomme regnskapsføring av tilgang og bruk av midler som bare føres i balanseregnskapet.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er regnskapsført brutto, det vil si at det ikke er gjort fradrag for tilhørende inntekter til utgiftene – og omvendt. (brutto prinsippet). Videre er de tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke. (anordningsprinsippet) For utgifter og inntekter som enkeltvis ikke kan fastsettes eksakt for tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp. (beste estimat) Justering i henhold til eksakt beløp foretas påfølgende år.

For lån er den delen av lånet som faktisk er brukt, som føres i investeringsregnskapet, jmfør Regnskapsforskriften § 2-6. Ubrukte lånemidler er registrert som memoriapost.

Klassifiserings og vurderingsregler for anleggsmidler, omløpsmidler og gjeld

I tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 3-1, er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen i balanseregnskapet. Eiendeler som ikke oppfyller kravet til varig eie eller bruk, klassifiseres som omløpsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost og omløpsmidler til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Laveste verdis prinsipp fravikes i tilfeller hvor det er i tråd med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring.

Anleggsmidler med begrenset levetid, avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperioden er i tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 3-4. Avskrivning starter senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikke er forbigående, nedskrives anleggsmiddelet til virkelig verdi.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi.

Lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første eller andre ledd, § 14-16, § 14-17 første ledd eller kirkeloven § 15 sjette ledd, klassifiseres i balanseregnskapet som langsiktig gjeld. Annen gjeld er kortsiktig. Langsiktig gjeld vurderes til opptakskost, og oppskrives ved varig økning i forpliktelsen i henhold til § 3-2 i forskriften. Kortsiktig gjeld vurderes til høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Dette fravikes i tilfeller hvor det er i tråd med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Hvor kortsiktig gjeld vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler, vurderes det til virkelig verdi.

Tap på fordringer

Kundefordringer blir vurdert til pålydende verdi med fradrag for mulige tap. Det foretas årlig en gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsføres. I tillegg foretas en konkret gjennomgang av kundemassen for å kunne foreta en avsetning på kunder hvor risikoen for tap foreligger.

Merverdiavgift

For de relevante tjenestemråder benyttes regler i tråd med merverdiavgiftsloven (vann og avløp, feie-tjeneste, parkering, kantinedrift og kino). For øvrige tjenestemråder kreves merverdiavgiftskompensasjon.

Selvkostberegninger

Selvkost er fastsatt i tråd med kommuneloven § 15-1 og Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften).

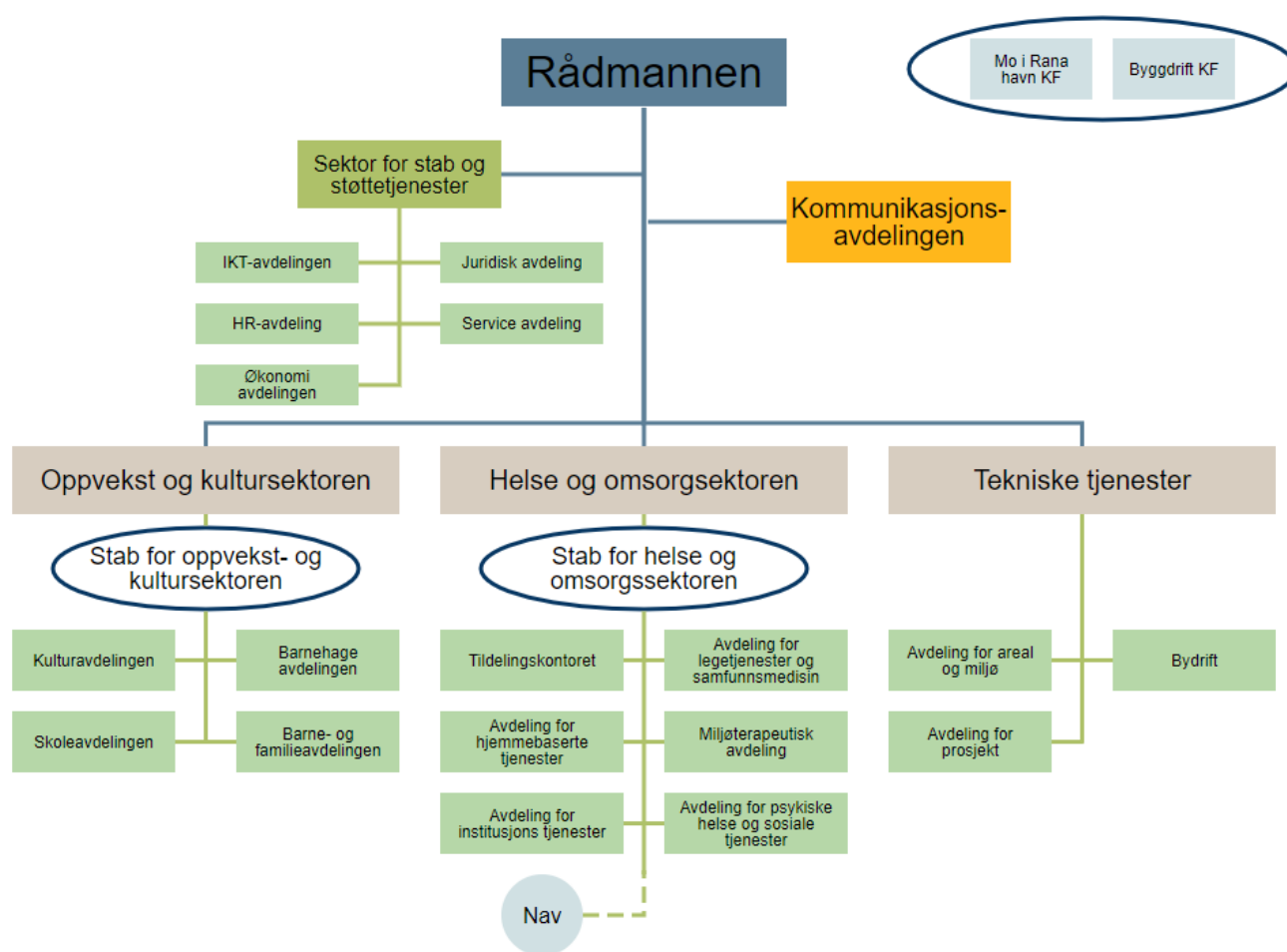
Pensjoner

Pensjoner føres i tråd med regnskapsforskriften § 3-5 om regnskapsføring av pensjon.

Organiseringen av kommunens virksomhet

Av figuren nedenfor fremgår det hvordan kommunens virksomhet er organisert.

Overordnet organisasjonskart 2021:

Kommunen har organisert havnevesenet som et kommunalt foretak. Renovasjon er organisert i et interkommunalt selskap - Helgeland avfallsforedling (HAF). Kommunen deltar i interkommunale samarbeid innen revisjon, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), kriesenter, regionalt kontor for kompetanseheving (RKK), legevakt og oljevern. Fra og med 1.1.2021 skilles Bygghrift ut til å utgjøre et eget KF.

Kommunen har organisert deler av sine tjenester gjennom eller i samarbeid med Rana kommunale boligstiftelse og Eldres borettslag.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen til kommunen viser hvor likvid kommunen er. Videre uttrykker endringen i arbeidskapital utviklingen i kommunen sin betalingsevne. Utgangspunktet er balanseregnskapet og endringen av arbeidskapitalen som består av omløpsmidler minus kortsiktig gjeld i regnskapsperioden, korrigert for ubrukte lånemidler i tilsvarende periode. Tilsvarende finner man endringen av arbeidskapitalen ved å se på anskaffelses og anvendelse av midler i drift- og investeringsregnskap.

Konto	Balanseregnskap	31.12.2019	31.12.2020	Endring
Kap. 2.1	Omløpsmidler	1 350 975	1 499 203	148 228
Kap. 2.3	Kortsiktig gjeld	290 183	293 909	3 726
	Arbeidskapital	1 060 792	1 205 294	144 502

Drifts- og investeringsregnskap år 2020		Beløp	Sum
<i>Anskaffelse av midler</i>			
	Inntekter driftsregnskap	-2 303 358	
	Inntekter investeringsregnskap	-63 477	
	Innbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	-149 343	
	Sum anskaffelse av midler	-2 516 178	-2 516 178
<i>Anvendelse av midler</i>			
	Utgifter driftsregnskap	2 187 428	
	Utgifter investeringsregnskap	295 296	
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	182 111	
	Sum anvendelse av midler	2 664 835	2 664 835
	Anskaffelse - anvendelse av midler		-148 657
<i>Endring ubrukte lånemidler</i>			
Kap. 2.91	IB konto	120 056	
Kap. 2.91	UB konto	124 211	
	Endring ubrukte lånemidler	4 155	4 155

Økning fremgår som (+), og reduksjon fremgår som (-).

Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap	-144 502
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsregnskap	-0

Endring i arbeidskapital – konsern

Konto	Balanseregnskap	31.12.2019	31.12.2020	Endring
Kap. 2.1	Omløpsmidler	1 359 892	1 508 602	148 711
Kap. 2.3	Kortsiktig gjeld	296 280	297 493	1 214
	Arbeidskapital	1 063 612	1 211 109	147 497

Drifts- og investeringsregnskap år 2020		Beløp	Sum
<i>Anskaffelse av midler</i>			
	Inntekter driftsregnskap	-2 323 320	
	Inntekter investeringsregnskap	-63 477	
	Innbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	-149 467	
	Sum anskaffelse av midler	-2 536 264	-2 536 264
<i>Anvendelse av midler</i>			
	Utgifter driftsregnskap	2 204 660	
	Utgifter investeringsregnskap	295 709	
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	185 887	
	Sum anvendelse av midler	2 686 256	2 686 256
	Anskaffelse - anvendelse av midler		-149 992

<i>Endring ubrukte lånemidler</i>			
Kap. 2.91	IB konto	121 716	
Kap. 2.91	UB konto	124 211	
	Endring ubrukte lånemidler	2 495	2 495

Økning fremgår som (+), og reduksjon fremgår som (-).

Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap	-147 497
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsregnskap	0

Note 2 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer fremkommer under. Med ledende personer menes rådmann og ordfører. Videre fremkommer honorar for revisjonstjenester. Revisjon inkluderer både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

	2019	2020	Konsern 2020
Lønn og annen godtgjørelse til rådmann/daglig leder	1 307	1 337	2 375
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører	1 034	1 065	1 065
Lønn og annen godtgjørelse til varaordfører	828	851	851
Revisjon	1 507	1 328	1 328
Sum	4 676	4 581	5 619

Note 3 Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelser-, midler og utgifter regnskapsføres i tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 13. Kommunens pensjonsforpliktelser ved regnskapsårets slutt føres opp under passiva i balanseregnskapet. Pensjonsmidler føres under aktiva. Pensjonspremie i løpet av året føres til utgift.

Rana kommunes pensjonsordning i KLP viser netto pensjonsmidler og er dermed overfinansiert, og det er derfor ikke beregnet AGA på netto pensjonsmidler i KLP. Det er knyttet usikkerhet til at krav på AGA kan innregnes i balansen og er derfor ikke hensyntatt, jfr. NRS 6 pkt. 41, jf pkt. 47

Del 1 Premieavvikets påvirkning på driftsregnskapet

I tabellen under framkommer amortisering av premieavvik dette regnskapsår. I perioden 2002-2010 var amortiseringstiden 15 år, i perioden 2011-2013 var den 10 år og for premieavvik oppstått i 2014 og senere er amortiseringstiden 7 år.

Tekst	Amorterings tid	KLP	KLP sykepleiere	SPK	SUM	Konsern
Amortiseringstid premieavvik 2002 - 2010	15 år	15 670	1 006	-387	16 288	16 906
Amortiseringstid premieavvik 2011 - 2013	10 år	17 287	933	-1 333	16 887	16 487
Amortiseringstid premieavvik 2014 og senere	7 år	24 302	395	-616	24 082	23 861
Sum		57 259	2 334	-2 336	57 257	57 254

I tabellen nedenfor framkommer akkumulert balanseført premieavvik til fremtidig amortisering samt andel av kortsiktig gjeld.

Akkumulert premieavvik	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Akkumulert premieavvik per 31.12. i fjor	214 809	12 328	-7 145	219 993	219 993
Amortisert premieavvik	57 259	2 334	-2 336	57 257	57 257
Aga av amortisert premieavvik	2 920	119	-119	2 920	2 920
Akkumulert premieavvik	159 923	14 899	-6 935	167 886	167 688
Aga av akkumulert premieavvik	8 156	760	-354	8 562	8 552
Premieavvik per 31.12. i år	168 079	15 659	-7 289	176 448	176 240

Tabellene nedenfor viser netto inntektsføring av pensjoner dette år og foregående år.

Netto føring på årets regnskap	2020	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Innbetalt premie		68 821	22 040	17 002	107 863	109 226
Netto pensjonskostnad		66 448	17 136	19 128	102 712	103 876
Premieavvik		2 373	4 904	-2 126	5 151	5 350
Aga av premieavvik		121	250	-108	263	273
Amortisering av tidligere års premieavvik		57 259	2 334	-2 336	57 257	57 743
Aga av amortisert premieavvik		2 920	119	-119	2 920	2 945
Netto føring på årets regnskap		126 507	19 338	16 781	162 626	164 291

Netto føring på foregående års regnskap 2019	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Innbetalt premie	104 728	23 634	25 434	153 795	153 795
Netto pensjonskostnad	76 988	19 333	22 791	119 111	119 111
Premieavvik	27 740	4 301	2 643	34 684	34 684
Aga av premieavvik	1 415	219	135	1 769	1 769
Amortisering av tidligere års premieavvik	53 740	1 888	-2 603	53 025	53 025
Aga av amortisert premieavvik	2 741	96	-133	2 704	2 704
Netto føring på foregående års regnskap	132 054	21 098	19 920	173 072	173 072

Del 2 Premiefond

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Bruk i årets regnskap	-40 000	814	0	-39 186	-38 372
Gjenstående premiefond	259 422	2 514	0	261 936	264 450

Del 3 Pensjonsmidler

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Pensjonsmidler pr. 01.01	2 354 806	377 868	290 888	3 023 561	3 045 696
Årets forventede avkastning	97 814	16 008	8 527	122 349	123 282
Årets premieinnbetaling eks. adm. utg.	68 821	22 040	17 002	107 863	109 226
Årets utbetaling av pensjon	-87 437	-10 398	0	-97 835	-98 692
Estimatavvik	99 855	16 507	-55 759	60 603	61 538
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12	2 533 858	422 024	260 658	3 216 541	3 241 050

Del 4 Pensjonsforpliktelser

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Pensjonsforpliktelse pr. 01.01	-2 359 784	-404 909	-362 720	-3 127 413	-3 150 372
Årets pensjonsopptjening	-83 250	-18 649	-17 980	-119 879	-121 091
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	-81 013	-14 494	-9 675	-105 182	-106 067
Utbetalte pensjoner	87 437	10 398	0	97 835	98 692
Estimatavvik	84 666	4 240	86 279	175 186	175 448
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12	-2 351 943	-423 414	-304 096	-3 079 453	-3 103 390

Del 5 Beregningsforutsetninger

Beregningsforutsetningene er regulert i regnskapsforskriften § 13.5.

Selskap	Diskontering rente	Lønns vekst	G-regulering	Pensjons regulering	Avkastning
KLP	3,50 %	2,48 %	2,48 %	1,71 %	4,00 %
KLP sykepleiere	3,50 %	2,48 %	2,48 %	1,71 %	4,00 %
SPK	3,50 %	2,48 %	2,48 %	1,71 %	3,50 %

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring

Pensjonsreformen var ikke innarbeidet i regnskapsberegninger: nye dødelighetsforutsetninger (K2013FT), pensjonsregulering i samsvar med endringer vedtatt fra 2011, levealdersjustering for alle årskull som ble vedtatt fra 2011, nye uførepensjonsregler som gjelder fra 2015, individuelle garantier for gitte årskull, ulik regulering av AFP-pensjon og grunnlag for framtidig alderspensjon for

gitte årskull. Nye dødelighetsforutsetninger er å anse som estimatendring. Øvrige endringer er å anse som planendring. Regnskapsmessig behandles begge disse ved at effekten balanseføres.

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Endret forpliktelse - Planendring	0	0	0	0	0
Endret forpliktelse - Ny dødelighetstariff	0	0	0	0	0
Endret forpliktelse - Øvrige endring	-84 666	-4 240	-86 279	-175 186	-266 640
Endring forpliktelser - Totalt	-84 666	-4 240	-86 279	-175 186	-266 640

Note 4 Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Rana kommune har over flere år hatt betydelige avvik mellom bokførte verdier av varige driftsmidler i balansen og anleggsregister. Det er i 2020 foretatt avstemming av postene og avdekkede er rettet opp i 2020. Avvikene er til dels av eldre dato er derfor ført direkte mot egenkapitalen i 2020.

Note anleggsmidler 2020	Gruppe 1 Edb-utstyr Kontormaskiner	Gruppe 2 Person-vare og Lastebiler	Gruppe 3 Parkerings plasser	Gruppe 4 Boliger, skoler barneh, idrettsanl	Gruppe 5 Forretningsbygg Lagerbygg	Gruppe 6 Tomter	TOTALT
Avskrivnings prosent	20,0 %	10,0 %	5,0 %	2,5 %	2,0 %	0,0 %	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.2020	31 514	62 112	3 420	2 811 426	518 602	144 947	3 572 021
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	-2 338	0	0	-2 338
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 1.1.2020	-22 761	-25 062	-3 142	-555 505	-150 670	-69 840	-826 980
Bokført verdi 01.01.20	8 753	37 050	278	2 253 584	367 932	75 107	2 742 704
Tilgang i året	4 512	5 153	0	263 566	6 561	5 434	285 227
Avgang i året	0	0	0	0	0	-97	-97
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-564	-564
Årets ordinære avskrivninger	-2 631	-4 814	-183	-79 863	-15 740	0	-103 230
Årets nedskrivninger	0	-83	0	-48 232	-40 662	0	-88 978
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.2020	10 634	37 306	95	2 389 056	318 091	79 879	2 835 061

- GRUPPE 1 = Edb-utstyr og kontormaskiner - 5 år
- GRUPPE 2 = Kjøretøy, maskiner, verktøy, inventar - 10 år
- GRUPPE 3 = Parkeringsplasser og trafikklys - 20 år
- GRUPPE 4 = Boliger, skoler, barnehg. idr.hus, tekn. anl., veier - 40 år
- GRUPPE 5 = Forretningsbygg, Lagerbygg, Kirker og Brannstasjoner - 50 år
- GRUPPE 6 = Fast eiendom og anlegg

Varige driftsmidler (anleggsmidler) – konsern

Note anleggsmidler 2020	Gruppe 1 Edb-utstyr, kontor maskiner	Gruppe 2 Person- vare og lastebiler	Gruppe 3 Parkerings plasser	Gruppe 4 Boliger, skoler, barneh, idretts anl, kaiers	Gruppe 5 Forretnings bygg, lagerbygg	Gruppe 6 Tomter	Gruppe 7 Båter	Gruppe 8 Kraner/biler med tilbehør	Gruppe 9 Kaier	TOTALT
Avskrivnings prosent	20,0 %	10,0 %	5,0 %	2,5 %	10,0 %	0,0 %	20,0 %	2,5 %	2,0 %	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.2020	31 514	62 112	3 420	2 811 426	531 479	144 947	25 795	54 517	71 562	3 736 773
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	-2 338	-90	0	0	0	0	-2 428
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 1.1.2020	-22 761	-25 062	-3 142	-555 505	-155 560	-69 840	-3 285	-31 769	-27 766	-894 690
Bokført verdi 01.01.20	8 753	37 050	278	2 253 584	375 830	75 107	22 510	22 748	43 796	2 839 655
Tilgang i året	4 512	5 153	0	263 566	6 561	5 434	364	98	0	285 689
Avgang i året	0	0	0	0	0	-97	0	0	0	-97
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-564	0	0	0	-564
Årets ordinære avskrivninger	-2 631	-4 814	-183	-79 863	-15 852	0	-473	-2 576	-1 374	-107 765
Årets nedskrivninger	0	-83	0	-48 232	-40 662	0	0	0	0	-88 978
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.2020	10 634	37 306	95	2 389 056	325 877	79 879	22 401	20 270	42 422	2 927 940

Note 5 Finansielle anleggsmidler

Aksjer og andeler

Selskap	Balanseført verdi		Endring	Markedsverdi	Eierandel
	2020	2019			
2217002 KINOALLIANSEN AS	5	5	-	-	4,0 %
2217003 MUSEUMSGÅRDEN A.S	93	93	-	-	91,7 %
2217004 ÅRJELHSAEMIEN TEATERE AS	17	17	-	-	15,0 %
2217008 DRIV KARRIERE AS	1 347	1 347	-	-	54,5 %
2217010 HELGELAND REISELIV AS	200	200	-	-	11,2 %
2217011 AKSJER FREYR	10 000	-	10 000	-	
2217015 NORDLAND TEATER A.S	100	100	-	-	40,0 %
2217016 STAKOBYGGET A.S	2 284	2 284	-	-	100,0 %
2217022 HELGELAND INVEST AS	1 375	1 375	-	-	8,6 %
2217024 RANA UTVIKLINGSSSELSK.A.S	497	497	-	-	43,9 %
2217079 KOMMUNEKRAFT A.S	1	1	-	-	0,3 %
2217080 KUNNSKAPSPARKEN Helgeland AS	500	500	-	-	4,8 %
2217081 HELGELANDSKRAFT AS	80 640	80 640	-	-	26,8 %
2217099 EGENKAPITALINNSKUDD KLP	78 886	72 886	6 001	-	
Sum andeler	56	56	-	-	
Sum innskudd	1 332	1 332	-	-	
Sum	177 333	161 332	16 001	-	

Aksjer og andeler konsern

Selskap	Balanseført verdi		Endring	Markedsverdi	Eierandel
	2020	01.01.2020			
2217002 KINOALLIANSEN AS	5	5	-	-	4,0 %
2217003 MOMENT RANA AS	93	93	-	-	91,7 %
2217004 ÅRJELHSAEMIEN TEATERE AS	17	17	-	-	15,0 %
2217008 DRIV KARRIERE AS	1 347	1 347	-	-	54,5 %
2217010 HELGELAND REISELIV AS	200	200	-	-	11,2 %
2217011 AKSJER FREYR	10 000	-	10 000	-	
2217015 NORDLAND TEATER A.S	100	100	-	-	40,0 %
2217016 STAKOBYGGET A.S	2 284	2 284	-	-	100,0 %
2217022 HELGELAND INVEST AS	1 375	1 375	-	-	8,6 %
2217024 RANA UTVIKLINGSSSELSK.A.S	497	497	-	-	43,9 %
2217079 KOMMUNEKRAFT A.S	1	1	-	-	0,3 %
2217080 KUNNSKAPSPARKEN Helgeland AS	500	500	-	-	4,8 %
2217081 HELGELANDSKRAFT AS	80 640	80 640	-	-	26,8 %
2217099 EGENKAPITALINNSKUDD KLP	79 180	73 131	6 050	-	
Sum andeler	56	56	-	-	
Sum innskudd	1 332	1 332	-	-	
Sum	177 627	161 577	16 050	-	

Egenkapitalinnskudd KLP regnes som anleggsmidler i henhold til regnskapsforskriftens § 8 og skal etter gjeldende regler føres til anskaffelseskost i balansen, det vil si med det beløp som faktisk er innbetalt i løpet av de årene det har vært innbetalt egenkapitalinnskudd. Det innbetalte beløp kan avvike fra beregnet egenkapital etter KLP sine vedtekter.

Følgende endringer:

- Kommunestyret vedtok i sak 41/21 å kjøpe aksjer i Freyr AS innenfor en økonomisk ramme på kr. 10 000 000,-

Ingen av aksjene har markedsverdi, det vil si er notert på børs.

Note 6 Fordringer

				Konsern		
	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Endring	Regnskap 2020	01.01.2020	Endring
Kundefordringer	30 703	8 622	22 081	35 427	12 736	22 691
Andre kortsiktige fordringer	153 511	216 895	-63 384	153 511	216 895	-63 384
Premieavvik	176 448	231 212	-54 764	176 646	231 698	-55 052
Sum kortsiktige fordringer	360 662	456 729	-96 067	365 584	461 329	-95 745
	Endring			Endring		
Usikre kundefordringer	-1 700	-3 100	1 400	-1 700	-3 100	1 400

Fordringer til andre kommuner, virksomheter og kommunens innbyggere med videre, blir vurdert i sammenheng med avslutningen av regnskapet, jamfør hovedoversikt balanse pkt. 2.1.

En vurderer kundefordringene i tråd med notatet fra GKRS fra april 2006: «Tidspunktet for regnskapsføring av utgifter, utbetaling og tap i kommuneregnskapet» og vurderingsreglene for omløpsmidler § 8 jamfør Forskrift av 15.12.2000 nr. 1424, herunder også kommunens interne retningslinjer for tapsføring.

Alle kundefordringer, med unntak av fordringer sikret med legalpant over 90 dager er i denne sammenheng nedskrevet per 31.12.2020 med kr 1 700 000,-, og anses tilstrekkelig til å dekke fremtidige tap.

Utlån

Selskap/formål	Balanseført verdi			Finansiering
	31.12.2020	31.12.2019	Endring	
2227510 SOSIALE LÅN VIA FELIX	3 736	3 631	105	Egne midler
2227520 STAKOBYGGET AS	211 904	216 832	-4 928	Låneopptak
2227521 MOMENT AS (MUSEUMSGÅRDEN AS)	6 050	6 050	0	Egne midler
2230054 FORMIDLINGSLÅN SAMLET UTLÅN	404 139	370 340	33 799	Låneopptak
2237505 UTLÅN LANDBRUKSFONDET	3 686	4 158	-472	Egne midler
2237506 FAGERÅSBAKKENE AS (SPILLEMIDLER)	8 500	0	8 500	Egne midler
2237508 HELGELAND KRAFT AS	36 242	42 282	-6 040	Egne midler
2237509 ELDRES BORETTSLAG	37 899	0	37 899	Låneopptak
Totalt	712 156	643 293	68 863	

Note 7 Langsiktig gjeld og avdrag på lån - konsern

	2020	2019	Andel	Gjenværende løpetid	Rente sats	Rente type*	Forfallsdato
Samlet gjeld	2 816 034	2 575 094	100 %	10,2**	0,949 %		
Obl.lån FRN +21,9, forf. 06/21 Danske	190 500	190 500	6,77 %	0,4	0,569 %	Flytende	juni 2021
Obl.lån Fast rente 2,015% til 170927 DnB	146 800	146 800	5,22 %	6,7	2,015 %	Fast	september 2027
Obl.lån FRN +24,8 ff 06/22 DnB	350 000	-	12,44 %	1,5	0,598 %	Flytende	juni 2022
Obl.lån FRN +21,6 ff 06/23 Swedbank	200 000	-	7,11 %	2,5	0,566 %	Flytende	juni 2023
NKB 3M FRN +37,5, forf. 6/24	220 000	220 000	7,82 %	3,4	0,725 %	Flytende	juni 2024
NKB 3M FRN +35, forf. 6/20	-	350 000					
NKB 3M nibor - var margin u avdrag (Stako)	246 400	246 400	8,76 %	16,2	0,950 %	Flytende	mars 2037
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	100 000	100 000	3,55 %	16,2	0,950 %	Flytende	mars 2037
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	138 000	138 000	4,90 %	9,9	0,950 %	Flytende	desember 2030
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	146 700	146 700	5,21 %	9,4	0,950 %	Flytende	juni 2030
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	50 000	50 000	1,78 %	6,4	0,950 %	Flytende	juni 2027
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	101 070	114 329	3,59 %	5,2	0,950 %	Flytende	mars 2026
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	50 000	50 000	1,78 %	6,2	0,950 %	Flytende	mars 2027
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	76 766	76 766	2,73 %	11,2	0,950 %	Flytende	mars 2032
NKB 3M nibor - var margin m avdrag	113 022	113 022	4,02 %	9,2	0,950 %	Flytende	mars 2030
NKB 3M nibor - var margin m avdrag	127 800	127 800	4,54 %	15,9	0,950 %	Flytende	desember 2036
NKB 3M nibor - fast margin u avdrag (Havna)	23 178	23 178	0,82 %	3,5	0,950 %	Flytende	juni 2024
NKB 3M nibor -fast margin m avdrag (Havna)	13 590	15 221	0,48 %	12,5	0,950 %	Flytende	juni 2033
NKB 3M nibor -fast margin u avdrag (Havna)	4 359	4 359	0,15 %	18,0	0,950 %	Flytende	desember 2038
NKB 3M nibor - fast margin u avdrag (Havna)	14 682	14 682	0,52 %	8,5	0,950 %	Flytende	juni 2029
NKB fast 1,65 % u avdrag (Havna)	4 330	4 330	0,15 %	18,3	1,650 %	Fast	april 2039
KLP 3M nibor - fast margin u avdrag (havna)	10 500	10 500	0,37 %	26,6	0,950 %	Flytende	juli 2047
Husbanken	68 986	-	2,51 %	29,3	0,798 %	Flytende	april 2050
Husbanken	65 580	67 492	2,39 %	27,3	0,798 %	Flytende	april 2048
Husbanken	57 609	59 225	2,10 %	28,3	0,798 %	Flytende	april 2049
Husbanken	49 630	50 000	1,81 %	25,3	0,798 %	Flytende	april 2046
Husbanken	44 729	46 673	1,63 %	26,3	0,798 %	Flytende	mai 2047
Husbanken	34 088	35 772	1,24 %	15,8	3,700 %	Fast	november 2036
Husbanken	28 191	30 153	1,03 %	14,8	3,700 %	Fast	oktober 2035
Husbanken	25 394	25 394	0,93 %	24,8	0,798 %	Flytende	oktober 2045
Husbanken	25 153	25 153	0,92 %	22,8	0,798 %	Flytende	november 2043
Husbanken	19 465	20 000	0,71 %	28,8	0,798 %	Flytende	oktober 2049
Husbanken	16 650	17 676	0,61 %	13,1	3,700 %	Fast	februar 2034
Husbanken	11 912	12 819	0,43 %	11,3	2,099 %	Fast	april 2032
Husbanken	10 957	11 367	0,40 %	21,3	0,798 %	Flytende	april 2042
Husbanken	9 291	9 800	0,33 %	24,3	0,798 %	Flytende	mai 2045
Husbanken	9 043	9 784	0,33 %	10,4	2,583 %	Fast	juni 2031
Husbanken	7 136	8 005	0,26 %	8,3	2,099 %	Flytende	april 2029
Husbanken	1 834	1 960	0,07 %	11,8	2,869 %	Flytende	november 2032
Husbanken sum lån < 1 mill. kr.	816	1 234	0,03 %	3,5	0,005 %	Fast/flytende	Ulike forfall
Awik husbanken	1 872						
Totalt	2 816 034	2 575 094	100 %				

Renteutgifter

44 891 inkl. sikring

*) Fast eller flytende rente

**) Vektet

Lånegivere	31.12.2020	Andel
Obligasjonslån	887 300	31,5 %
Kommunalbanken	1 429 896	50,8 %
Husbanken	488 337	17,3 %
KLP	10 500	0,4 %
Sum	2 816 034	100,0 %

Rentebetingelser

De fleste lånene er etablert med flytende rente basert på 3 mnd. Nibor og med et tillegg for en kredittmargin (ikke Husbanken).

Ved gjennomføring av låneopptaket i 2020 ble 200 mill. kr lagt ut som obligasjonslån med flytende rente pluss margin på 0,216 prosent.

Resterende del av låneopptaket til investeringer, 50 mill. kr ble lagt ut som tre måneders sertifikat med forfall i desember 2020. Sertifikatets forfall i desember 2020 inngår som en del av årets ordinære avdrag i 2020

Mo i Rana Havn KF refinansierte tidligere låneopptak, til sammen 4,3 mill. kr med 10 års fastrente på 1,65 prosent.

Fastrenteandelen i porteføljen reguleres i hovedsak via rentebytteavtaler, jamfør note 8, som gir en andel fast rente pr. 31.12.2020 i låneporteføljen på 15 prosent.

Fastrenteandelen på 15 prosent er et avvik i forhold til vedtatt finansreglement, som angir et minimum på 20 prosent.

Avviket er korrigert ved etablering av nye fastrenteavtaler i januar 2021.

Lånene i porteføljen har lang løpetid og 65 prosent av lånevolumet har forfall etter 2025. Refinansieringsrisikoen vurderes å være lav.

Gjennomsnittlig porteføljerente var per 31.12.2020 - 0,96 prosent.

Fordeling av lånegjeld og avdrag

Av den totale lånegjelden på 2,814 mrd. kr er ca. 566 mill. kr knyttet til vann og avløpsområdet, og ca. 262 mill. kr til omsorgsboliger og bofellesskap.

Dermed betjenes over 800 mill. kr av gjelden av innbyggerne, og er således i utgangspunktet selvfinansierende.

Det er videre tatt opp lån fra Husbanken på til sammen 486,5 mill. kr for videre utlån i ordningen med startlån, etableringslån og grunnlån.

Kommunen tok i 2012 opp et lån på 246,4 mill. kr for videre utlån til det heleide aksjeselskapet Stakobygget AS, for finansiering av utbyggingen av Campus Helgeland.

Total gjeld i Mo i Rana Havn KF utgjør 70,6 mill. kr, hvorav 10,5 mill. kr er lånt i KLP og resten i Kommunalbanken.

Ubrukte lånemidler utgjør til sammen 124,2 mill. kr.

Rana kommune konsern betalte 66,2 mill. kr i avdrag i 2020. For å oppfylle regelverkets krav om minimumsavdrag er i tillegg årsregnskapet for 2020 belastet med 6 mill. kr, avsatt til bundet avdragsfond.

Beregning minimumsavdrag Rana kommune - konsern

Avdrag lån	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Betalt avdrag eks. utlån	66 106	60 928
Beregnet minste lovlige avdrag	72 362	55 719
Differanse	-6 256	5 209

Beregnet minimumsavdrag (forenklet metode)	Regnskap 2020	Regnskap 2019
A. Årets avskrivning	107 764	85 111
B. IB Anleggsmidler	2 822 742	2 687 769
C. IB lånegjeld (ekskl. utlån)	1 895 436	1 759 564
Minimumsavdrag (=A/B*C)	72 362	55 719

Langsiktig gjeld i tråd med kommunelov §§ 14-13 - 14-18:	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Total lånegjeld UB	2 814 162	2 571 583
Startlån UB	484 102	429 769
Lånegjeld eks. startlån	2 330 060	2 141 814
Avdragsutgifter eks. startlån	66 106	60 928

Note 8 Renter – sikring - konsern

Sikringsobjekt (ex. Husbanklån)

Portefølje av innlån med flytende rente

Långiver	Saldo 31.12.2020	Tidspunkt for innfrielse	Tidspunkt for rentereg./- termin	Ant. rente reguleringer pr år	Rente +/- margin	Beregning	Avdrag
Obl.lån FRN +21,9, forf. 06/21 Danske	190 500	juni 2021	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
Obl.lån FRN +24,8 ff 06/22 DnB	350 000	juni 2022	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
Obl.lån FRN +21,6 ff 06/23 Swedbank	200 000	juni 2023	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M FRN +37,5, forf. 6/24	220 000	juni 2024	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag (Stako)	246 400	mars 2037	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	100 000	mars 2037	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	138 000	desember 2030	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	146 700	juni 2030	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	50 000	juni 2027	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	101 070	mars 2026	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	50 000	mars 2027	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	76 766	mars 2032	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin m avdrag	113 022	mars 2030	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - var margin m avdrag	127 800	desember 2036	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - fast margin u avdrag (Havna)	23 178	juni 2024	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - fast margin m avdrag (Havna)	13 590	juni 2033	IMM	4	3M nibor	act/360	ja
NKB 3M nibor - fast margin u avdrag (Havna)	4 359	desember 2038	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
NKB 3M nibor - fast margin u avdrag (Havna)	14 682	juni 2029	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
KLP 3M nibor - fast margin u avdrag (havna)	10 500	juli 2047	IMM	4	3M nibor	act/360	nei
SUM flytende innlån	2 176 566						

Portefølje av innlån med fast rente

Långiver	Saldo 31.12.2020	Tidspunkt for innfrielse	Tidspunkt for rentereg./- termin	Ant. renteulerin ger pr år	Rente +/- margin	Beregning	Avdrag
Obl.lån Fast rente 2,015% til 170927 DnB	146 800	september 2027	fast	fast	2,015	30/360	nei
NKB fast 1,65 % u avdrag (Havna)	4 330	juli 2047	april 2030	fast	1,650	30/360	nei
SUM faste innlån	151 130						
SUM lån	2 327 696						

Sikringsdokumentasjon

Risiko som sikres

Renterisiko, variasjon i renteutgifter knyttet til låneporteføljen.

Type sikring

Kontantstrømsikring, som vil si etablering av sikringer med tanke på å redusere variasjon i kontantstrøm knyttet til renteutgifter på lån.

Når renteutgifter på underliggende låneportefølje øker eller faller, vil dette bli delvis nøytralisert med tilsvarende endring i kontantstrøm på sikringsavtalene. Den totale effekten av avtalene på kontantstrømmen er avhengig av hvor stor andel av låneporteføljen som er sikret.

Sikringsobjekt

Samlet gjeldsportefølje av flytende investeringslån. Innlånene er etablert med flytende rente basert på 3 mnd. nibor og renteregulering hver tredje måned på IMM- dato. Se oversikt i egen fane.

Sikringsinstrument

Samlet portefølje av rentesikringer.

Rentesikringer er gjort i bolker, for eksempel 100 mill. kr. Det betales en fast avtalt rente, for et avtalt volum og for en avtalt periode. Som bytterente mottas 3 mnd. nibor. Alle rentesikringer er etablert med formål å holdes til forfall. Se oversikt i egen fane.

Formålet med sikringen

Formålet med sikringen er forutsigbare rentekostnader for sikret del av låneporteføljen, som reduserer variasjon i rentekostnadene ved endringer i markedsrentene. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi nedfelt i vedtatt finansreglement. Andel rentesikring og løpetid på rentesikringen er innenfor rammene gitt i vedtatt finansreglement.

Sikringseffektivitet

Sikringseffektiviteten vurderes som meget høy. Den flytende renten i sikringsavtalene reguleres på samme tidspunkt som underliggende portefølje av flytende lån. Renteregulering skjer den tredje onsdagen i månedene mars, juni, september og desember. Selve rentefastsettelsen skjer to dager

tidligere nøyaktig kl. 12, både for sikringsavtalene og de underliggende flytende lån i gjeldsporteføljen. Rente blir følgelig helt lik på både sikringsavtaler og lån.

Sikringsavtalenes hovedstol korresponderer med en andel av gjeld med flytende rente som er antatt å være til stede i hele avtalenes løpetid.

Rentebytteavtale (renteswap)

Sikringsavtalen er en kontrakt mellom to parter (f.eks. en bank og kommunen) om bytte av rente (rentebytteavtale). En slik avtale innebærer bytte av fast rente mot flytende/kort rente (for eksempel 3 mnd. nibor). Kommunen benytter rentebytteavtaler for å få en ønsket struktur med fast- og flytende rente i sin låneportefølje. Det utveksles ingen hovedstol i en slik avtale, men kun rentedifferansen mellom fast- og flytende rente for det avtalte volum.

Nåverdien av rentebytteavtalen er null ved inngåelse. Senere vil verdien av den svinge i takt med utviklingen for markedsrenten for den avtalte perioden. Ved utløpet av avtaleperioden vil nåverdien igjen være null.

Sikringsgrunnlag: portefølje av innlån med flytende rente

Rentebytte avtale nr.	Etablert	Volum	Startdato	Sluttdato imm	Rana kommune betaler (rente)	Rana kommune mottar (rente)	Ant reguleringer i flytende del pr. år
15	13.03.19	100 000 000	mar. 19	des.24	1,72700	3 mnd. nibor flatt	4
16	10.06.20	150 000 000	jun. 20	jun.30	0,90300	3 mnd. nibor flatt	4

Rentebytte avtale nr.	Rentereg. (flytende del) og renteutveksling (fast og flytende)	Beregning fast/flytende	Avdrag/nedt rapping	Ref. nr	Motpart	Ref. nr	Formål med
15	IMM	act/360 / act/360	Nei	BLRZS	Danske Bank	BLRZS	Sikring av kontantstrøm på lån
16	IMM	act/360 / act/360	Nei	BQ7LC	Danske Bank	BQ7LC	Sikring av kontantstrøm på lån

Verdivurdering rentebytteavtaler

Rentebytteavtaler - motpart, kupong, kurs og verdi.

Henvisning til finansreglementet: Kap. 8

Anvendt sikringsinstrument: rentebytteavtale (renteswap).

Type risiko: variasjon i kontantstrøm (renteutgifter).

Sikringsobjekt: portefølje av flytende lån.

Sikringseffektivitet: Meget høy.

Formål med sikringen: sikring av kontantstrøm ved variasjon i den flytende renten.

Motpart	Kupongrente	Sluttdato	Volum	Markedskurs	Markedsverdi	Startdato	Type sikring
Danske Bank	1,7270	imm des 24	100 000 000	104,00	104 000 000	01.03.2019	kontantstrøm
Danske Bank	0,9030	imm juni 30	150 000 000	97,70	146 550 000	01.06.2020	kontantstrøm

Note 9 Garantiansvar

Garantiansvaret innbefatter garantier som kommunen har ansvar for. Eventuelle tap på garantier eller innfrielse av garantier redegjøres for under, samt eventuelle virkninger på senere års budsjett/regnskap.

<i>Garanti gitt til</i>	<i>Opprinnelig garanti</i>	<i>Garantibeløp per 31.12</i>	<i>Utløp</i>
Kløvertun Boligstiftelse, org nr 961 531 454	4 200 000	1 702 320	2022
Rana kommunale boligstiftelse, 951019909	3 650 000	1 201 271	*
Rana kommunale boligstiftelse, 951019909	12 340 000	2 174 572	2025
Dalselv idrettslag/Dalselv Barnehage, 977391946	1 700 000	32 290	2021
Eldres borettslag, 965038906	13 025 000	7 221 965	2032
Skonseng naturbarnehage, 971501472	2 980 000	292 982	2029
Røverreiret barnehage, 981209044	2 210 000	184 160	2023
Båsmobakken barnehage, 951 563 838	730 000	1 255 252	2039
Tusenbein barnehage, 971482613	3 430 000	372 785	2021
Småtroll barnehage, 960835999	3 575 000	341 246	2022
Småtroll barnehage, 960835999	600 000	267 140	2039
Kirketunet Barnehage, 988 059 625,	8 000 000	4 666 650	2037
Driv Karriere as, 919 864 168	25 000 000	8 817 138	2025
HAF IKS, 971140496	5 476 300	1 825 465	2025
HAF IKS, 971140496	4 000 080	1 400 028	2024
HAF IKS, 971140496	35 524 520	27 709 126	2040
Nordland Bompengeselskap - E6 Helgeland nord	240 000 000	267 375 000	2038
Nordland Bompengeselskap - E6 Helgeland sør	202 000 000	163 000 000	2030
Tusenbein barnehage, 971482613	2 300 000	2 200 334	2035
Sum garantier	570 740 900	492 039 724	

* Til lånet er nedbetalt

Kommunen manglet godkjenning på garanti for lån fra fylkesmannen for noen lån fra begynnelsen av 1990-tallet. Fylkesmannen ba den 27.2.2012 om at det ble fattet nye kommunestyrevedtak for: Kløvertun boligstiftelse, Dalsgrenda eldresenter, Rana kommunale boligstiftelse og Tusenbein barnehage. Det ble fattet nytt vedtak i k.sak 36/12 av 24.4.2012 og garantiene ble godkjent av fylkesmannen 22.8.2012.

Rådmannen fikk KS-advokatene til å vurdere garantiene for Helgelandskraft, Rana Produkter, Stakobygget, FADAS og HAF opp mot EØS-regelverket. Kommunestyret behandlet i k.sak 16/13 disse garantiene og vedtak ble som innstillingen, men unntak for pkt 5:

1. Det innføres generelle rutiner ved behandling av garantier:
 - a) Før saker om garantier fremmes for kommunestyret skal det foretas en vurdering av om garantiene kan inneholde et ulovlig støtteelement i relasjon til EØS-regelverket.
 - b) Eksisterende garantier skal vurderes årlig opp mot EØS-regelverket i forbindelse med regnskapsavslutning.
2. Rana kommunes garanti for lån opptatt av Stakobygget AS i k.sak 35/02 har bortfalt.

3. Rana Kommune viderefører garanti gitt Helgeland avfallsforedling IKS i sak 21/97 (Kommunestyret behandlet i k.sak 110/12 Oppfølging av Selskapskontroll HAF).
4. Rådmannen gis fullmakt til å innlede forhandlinger med Rana Produkter og FADAS om avtale om avslutning av garanti med erstatning. Kommunestyret fatter endelig vedtak.

Kommunestyret ønsket en nærmere utredning av pkt 4. I k.sak 13/14 ble det vedtatt å videreføre garantiene til FADAS og Rana Produkter AS. Rana Produkter AS skiftet navn i 2015 til Driv Karriere AS.

Kommunestyret vedtok k.sak 47/13 i 2013 å bevilge en garanti på 186 mill. kr til bompengeselskapet E6 Helgeland nord for Korgfjellet. Fylkesmannen godkjente garantien den 28.10.2013.

Kommunestyret vedtok i k.sak 28/15 å stille garanti til E6 Helgeland sør for Korgfjellet på 136 mill. kr med en garantitid på 15 år. Fylkesmannen godkjente garantien den 17.8.2015.

Nordland Bompengeselskap har opptatt 350 mill. kr i lån hos KLP og 400 mill. kr i sertifikatlån hos Nordea.

Kommunestyret behandlet i k.sak 8/17 Utbygging E6 Helgeland nord - muligheter for finansiering av kostnadsøkning og i k.sak 91/17 E6 Helgeland nord og E6 Helgeland sør.

I sak om omlegging av takst og rabattsystem på igangsatt/eksisterende bomvegprosjekt, opplyser Statens vegvesen at det ikke er behov for nye garantivedtak med bakgrunn i den nye bompengerformen.

Den 20.11.2013 ble det sendt epost fra HAF til eierkommunen hvor en ber om at representantskapets anbefaling om å endre selskapsavtalen § 10, slik at selskapets øvre låneramme økes til 100 mill. kr. En utvidelse av lånerammen vil medføre at Rana kommunes garantiansvar øker med 47,62 prosent av økningen. Dagen låneramme til HAF er 40 mill. kr. Det representantskapet anbefalte var altså en økning med 60 mill. kr. I k.sak 26/14 ble det vedtatt en økning av lånerammen med 100 mill. kr. Saldo 64 961 400 kr per 31.12.2020.

Kommunestyret vedtok i k.sak 43/18 utbygging og finansiering av E6 Helgeland, utvidelse av garanti for bompengeselskapets lån til E6 Helgeland sør, inklusive Brattås-Lien, fra 136 mill. kr til 202 mill. kr, se tidligere vedtak, k.sak 28/15.

Kommunestyret vedtok i k.sak 25/18 selvskyldnergaranti for spillemidler til Ytteren flerbrukshall på 13,8 mill. kr. Fylkesmannen godkjente garantien den 20.6.2018. Forskutteringen av spillemidler på 13,8 mill. kr ble utbetalt i 2016 og kommunen har mottatt 4,0 mill. kr i 2019 og 6,0 mill. kr i spillemidler i 2020. Resterende 3,8 mill. kr forventes utbetalt i 2021.

Kommunestyret vedtok i K.sak 41/18 å stille garanti ovenfor Kulturdepartementet på inntil 10,8 mill. kr på vegne av IL Stålkameratene, Arena Bygg og Arena Drift. Fylkesmannen godkjente garantien den 16.5.2019. Det er ikke bevilget spillemidler.

Kommunestyret vedtok i k.sak 46/19 E6 Helgeland å utvide tidligere garanti fra 186 mill. kr til 240 mill. kr. Garantitiden utvides med fem år. Fylkesmannen godkjente garantien den 23.7.2019

Note 10 Andre vesentlige forpliktelser

Kommunestyret bevilget i k.sak 71/19 investeringstilskudd på 6 mill. kr og forskuttering av spillemidler med 45,4 mill. kr til Gruben IL for bygging av et allaktivitetshus på Gruben. I samme sak ble det vedtatt at kommunen skulle inngå leieavtale med Gruben IL for leie av lokaler i allaktivitetshuset for bruk til kroppsøving for elevene ved Gruben barneskole. Årlig leie utgjør 2,5 mill. kr. I saken ble det også vedtatt en partnerskapsavtale med Gruben IL i tilknytning til kommunens bruk av andre lokaliteter i allaktivitetshuset, med årlig utbetaling på 1,5 mill. kr. Kommunestyret vedtok i k.sak 52/20 å øke investeringstilskuddet med 8,5 mill. kr til 14,5 mill. kr. Realisering av prosjektet og utbetaling av bevilgningene er foreløpig usikker.

Kommunestyret bevilget i k.sak 27/19 4 mill. kr i investeringstilskudd til utbygging av Fageråsen hoppanlegg (Fageråsbakkene AS). 2,3 mill. kr av bevilgningen ble utbetalt i 2020. I samme sak ble en treårig partnerskapsavtale med selskapet vedtatt, med en årlig utbetaling på kr 300 000. I tillegg vedtok kommunestyret i k.sak 66/19 at kommunen skulle forskuttede 17 mill. kr i spillemidler til anlegget. Av dette ble 8,5 mill. kr utbetalt i 2020, og regnskapsført som utlån i årsregnskapet for 2020.

Note 11 Avsetninger og bruk av avsetninger

I tråd med regnskapsforskriften § 5-13 a), fremgår det nedenfor en oversikt over samlede avsetninger og bruk av avsetninger i regnskapsåret, både for kommunen og for den enkelte fondstype. Vi skiller mellom samlede avsetninger og bruk av avsetninger i kommunen i året, og inngående og utgående balanse samt samlede avsetninger og bruk av avsetninger per fondstype.

Rana kommune

<i>Avsetninger:</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg. budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
Avsetninger til ubundne fond	189 847	133 227	20 031	76 344
Avsetninger til bundne driftsfond	37 453	17 915	18 019	36 616
Avsetninger til ubundne investeringsfond	15 249	9 140	9 140	33 692
Avsetninger til bundne investeringsfond	55 728	43 345	43 345	100 755
Sum avsetninger til fond	298 278	203 627	90 535	247 407
<i>Bruk av avsetning:</i>	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Reg. budsjett 2020</i>	<i>Oppr. budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
Bruk av ubundne fond	-33 037	-52 792	-29 875	-9 683
Bruk av bundne driftsfond	-30 228	-22 585	-10 680	-25 908
Bruk av ubundne investeringsfond	-18 547	-63 175	-301 625	-1 880
Bruk av bundne investeringsfond	-17 593	-33 362	-30 000	-25 951
Sum bruk av avsetninger	-99 406	-171 914	-372 180	-63 422
Netto avsetninger	142 252	31 713	-281 314	185 928

Balanse alle fond

	Pr 1.1.2020	Avsetning	Bruk	Pr. 31.12.2020
Ubundne fond	411 456	189 847	-31 626	569 678
Bundne driftsfond	124 924	37 453	-30 228	132 148
Ubundne investeringsfond	234 178	15 249	-18 547	230 880
Bundne investeringsfond	156 403	55 728	-17 593	194 538
Sum fond	926 960	298 278	-97 994	1 127 244

Bruk og avsetninger fond – konsern

Avsetninger:	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Avsetninger til ubundne fond	189 847	133 227	20 362	78 287
Avsetninger til bundne driftsfond	37 453	17 915	18 019	36 616
Avsetninger til ubundne investeringsfond	15 249	9 140	9 140	33 692
Avsetninger til bundne investeringsfond	55 728	43 345	43 345	100 755
Sum avsetninger til fond	298 278	203 627	90 866	249 350

Bruk av avsetning:	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Bruk av ubundne fond	-33 037	-52 792	-29 875	-9 683
Bruk av bundne driftsfond	-30 228	-22 585	-10 680	-25 908
Bruk av ubundne investeringsfond	-18 547	-63 175	-301 625	-1 880
Bruk av bundne investeringsfond	-17 593	-33 362	-30 000	-25 951
Sum bruk av avsetninger	-99 406	-171 914	-372 180	-63 422

Netto avsetninger	198 872	31 713	-281 314	185 928
--------------------------	----------------	---------------	-----------------	----------------

Balanse alle fond - konsern

	Pr 1.1.2020	Avsetning	Bruk	Pr. 31.12.2020
Ubundne fond	423 713	189 847	-33 037	580 523
Bundne driftsfond	124 924	37 453	-30 228	132 148
Ubundne investeringsfond	234 439	15 249	-18 547	231 141
Bundne investeringsfond	156 663	55 728	-17 593	194 798
Sum fond	939 738	298 278	-99 406	1 138 610

Disposisjonsfond

Avsetninger til ubundne fond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
900 Finans	189 847	133 227	20 031	76 344
Sum avsetninger til ubundne fond	189 847	133 227	20 031	76 344

Bruk av ubundne fond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
900 Finans	-31 250	-31 250	-30 750	-7 983
135 IKT avdelingen	-376	0	0	0
130 Økonomi	0	-750	-750	0
190 Rådmann	0	-875	-875	0
210 Skole	0	0	1 000	0
270 Barnehage	0	0	1 500	0
320 Legetjeneste og samfunnsmedisin	0	-3 650	0	0
620 Bydrift	0	-5 000	0	0
800 Diverse tilskudd	0	0	0	-200
850 Fellesområde Drift	0	-8 500	0	-1 500
Sum bruk av ubundne fond	-31 626	-50 025	-29 875	-9 683

Bundne driftsfond

Avsetninger til bundne driftsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
900 Finans	17 323	13 450	13 450	22 097
620 Bydrift	6 184	125	125	343
330 Avdeling for barn og familie	2 239	0	0	2 052
630 Byggdrift	2 214	0	0	0
352 NAV Kommune	2 098	0	0	0
350 Psykisk helse og sosialtjenester	1 601	0	67	4 139
320 Legetjeneste og samfunnsmedisin	1 185	0	0	95
610 Areal og miljø	967	0	0	240
300 Kommunaldirektør helse og omsorg	852	0	0	0
600 Teknisk administrasjon	700	0	0	0
200 Kommunaldirektør oppvekst og kultur	651	0	0	0
110 HR avdeling	469	0	0	502
130 Økonomi	295	0	0	135
380 Hjemmetjeneste	232	0	0	12
375 Institusjoner	178	0	0	153
400 Kultur	157	0	0	392
210 Skole	63	0	0	59
340 Miljøterapeutisk	45	0	0	19
631 Feiing	0	0	0	120
642 Vann	0	3 710	3 727	6 258
643 Avløp	0	630	650	0
Sum avsetninger til bundne driftsfond	37 453	17 915	18 019	36 616

Bruk av bundne driftsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
900 Finans	-17 479	-19 766	-9 766	-11 662
600 Teknisk administrasjon	-4 039	0	0	-5 930
350 Psykisk helse og sosialtjenester	-2 531	0	0	-2 478
643 Avløp	-2 030	0	0	-3 257
642 Vann	-1 156	0	0	0
330 Avdeling for barn og familie	-599	-660	-660	-1 659
620 Bydrift	-452	0	0	0
320 Legetjeneste og samfunnsmedisin	-435	0	0	-218
630 Byggedrift	-335	0	0	0
375 Institusjoner	-290	0	0	-228
610 Areal og miljø	-242	-200	-200	-20
631 Feiing	-143	-59	-54	0
190 Rådmann	-132	0	0	-114
400 Kultur	-120	0	0	-61
352 NAV Kommune	-101	0	0	0
380 Hjemmetjeneste	-59	0	0	-281
210 Skole	-50	0	0	-0
340 Miljøterapeutisk	-35	0	0	0
800 Diverse tilskudd	0	-500	0	0
850 Fellesområde Drift	0	-1 400	0	0
Sum bruk av bundne driftsfond	-30 228	-22 585	-10 680	-25 908

Ubundne investeringsfond

Avsetning til ubundne investeringsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
980 Investeringer	15 249	9 140	9 140	33 692
Sum avsetning til ubundne investeringsfond	15 249	9 140	9 140	33 692

Bruk av ubundne investeringsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
980 Investeringer	-18 547	-63 175	-301 625	-11 880
Sum bruk av ubundne investeringsfond	-18 547	-63 175	-301 625	-11 880

Bundne investeringsfond

Avsetning til bundne investeringsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
980 Investeringer	55 728	43 345	43 345	100 755
Sum avsetning til bundne investeringsfond	55 728	43 345	43 345	100 755

Bruk av bundne investeringsfond

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
980 Investeringer	-17 593	-33 362	-30 000	-25 951
Sum bruk av bundne investeringsfond	-17 593	-33 362	-30 000	-25 951

Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk

Formål/Område	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regnskap 2019
Regnskapsmessig mindreforbruk/udekket	56 620	0	0	20 899
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-20 899	-20 899	0	-44 530

Note 12 Opplysninger om endring i regnskapsprinsipper

Endring av regnskapsprinsipper fremgår av balansepost 2581001.

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Konsern 2020
Beholdning pr 1.1	7 124	7 124	7 999
Brukt i løpet året			
Avsatt			
Endring			
Beholdning pr 31.12	7 124	7 124	7 999

I 2008 ble det foretatt flere endringer på bakgrunnen av brev fra KRD av 15.7.2007 og 20.12.2007 om endret regnskapsførsel av likviditetsreserven som skulle sees i sammenheng med GKRS nr. 5 *Endringer i regnskapsprinsipper*. Kommunen overførte endringer i regnskapsprinsipper tidligere år samt mottatt toppfinansiering ressurskrevende brukere 2008 til ny konto 2581001 Endring regnskapsprinsipper drift i 2008.

Note 13 Selvkost

SELVKOSTKALKYLE VANN	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	22 805	18 800	17 137
B. Indirekte kostnader, interntjenester	1 034	923	840
C. Kalkulatoriske rentekostnader	4 091	6 100	6 372
D. Kalkulatoriske avskrivninger	9 819	10 400	9 296
E. Andre inntekter og kostnader	-284	-	-134
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	37 465	36 223	33 511
G. Gebyrinntekter	36 310	39 700	39 769
H. Årets finansielle resultat G - F	-1 155	3 477	6 258
I. Avsetning til selvkostfond	-	3 477	6 258
J. Bruk av selvkostfond	1 155	-	-
K. Kontrollsum (subsidiert) H - I + J	-	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	7 046	3 241	700
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	90	105	88
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	5 981	6 823	7 046
Nøkkel tall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	96,92 %	109,60 %	118,67 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Benyttet kalkylerente: 1,39 %

SELVKOSTKALKYLE AVLØP	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	21 095	18 704	23 440
B. Indirekte kostnader, interntjenester	993	923	1 049
C. Kalkulatoriske rentekostnader	3 328	5 000	5 066
D. Kalkulatoriske avskrivninger	9 773	9 773	9 401
E. Andre inntekter og kostnader	294		-357
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	35 483	34 400	38 598
G. Gebyrinntekter	33 453	35 300	35 341
H. Årets finansielle resultat G - F	-2 030	900	-3 257
I. Avsetning til selvkostfond	-	900	-
J. Bruk av selvkostfond	2 030	0	3 257
K. Kontrollsum (subsidierring) H - I + J	-	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	5 798	7 755	8 888
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	66	172	167
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	3 835	8 827	5 798
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	94,28 %	102,62 %	91,56 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %	100,00 %

SELVKOSTKALKYLE FEIING	<i>Regnskap 2020</i>	<i>Budsjett 2020</i>	<i>Regnskap 2019</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	4 432	4 213	4 198
B. Indirekte kostnader, interntjenester	153	237	134
C. Kalkulatoriske rentekostnader	20	20	23
D. Kalkulatoriske avskrivninger	123	99	99
E. Andre inntekter og kostnader	-602	-410	-537
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	4 126	4 159	3 917
G. Gebyrinntekter	3 982	4 100	4 037
H. Årets finansielle resultat G - F	-144	-59	120
I. Avsetning til selvkostfond	0	0	120
J. Bruk av selvkostfond	144	59	0
K. Kontrollsum (subsidierring) H - I + J	-	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	573	550	441
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	7	15	12
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	436	491	573
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	96,51 %	98,58 %	103,06 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %	100,00 %

SELVKOSTKALKYLE RENOVASJON	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	41 982		39 583
B. Indirekte kostnader, interntjenester	2 916		3 169
C. Kalkulatoriske rentekostnader	872		1 374
D. Kalkulatoriske avskrivninger	4 124		4 085
E. Andre inntekter og kostnader	-2 502		-2 149
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	47 392	-	46 062
G. Gebyrinntekter	46 786		46 457
H. Årets finansielle resultat G - F	-606	-	395
I. Avsetning til selvkostfond			395
J. Bruk av selvkostfond	606		
K. Kontrollsum (subsidiert) H - I + J	-	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	-1 554		-1 909
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	-32		
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	-2 192	-	-1 514
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	98,72 %		100,86 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %		100,00 %

Rana kommunes andel av selvkostregnskapet til HAF var 72 prosent i 2019. Noten gjelder Rana kommunes andel.

SELVKOSTKALKYLER ØVRIGE regnskap 2019	Plansaks- behandling (301)	Bygge- og delesaks- behandling (hoveddel av funksjon 302)	Matrikulering (kart og oppmåling, funksjon 303)	Eier- seksjonering (del av funksjon 302)
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	1 533	6 975	2 813	185
B. Indirekte kostnader, interntjenester	-	211	92	-
C. Kalkulatoriske rentekostnader				
D. Kalkulatoriske avskrivninger				
E. Andre inntekter og kostnader				
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	1 533	7 186	2 905	185
G. Gebyrinntekter	820	6 273	1 362	100
H. Årets finansielle resultat G - F	-713	-913	-1 543	-85
I. Avsetning til selvkostfond	-	-	-	-
J. Bruk av selvkostfond	-	-	-	-
K. Kontrollsum (subsidiert) H - I + J	-713	-913	-1 543	-85
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	-	-		-
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	-	-		-
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	-	-		-
Nøkkeltall:				
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	53,49 %	87,29 %	46,88 %	54,05 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	53,49 %	87,29 %	46,88 %	54,05 %

Note 14 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner

Anslag refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester

Gjelder delvis refusjon av direkte lønnsutgifter til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltbrukere. Tilskuddordningen er basert på et prinsipp der kommunen skal inntektsføre et anslag for refusjonsinntekt samme år som utgiften påløper. Det betyr at kommunen må foreslå en beregning av anslått refusjonsinntekt som inntektsføres i driftsregnskapet med motpost i balanseregnskapet (fordring på staten). Utbetalingen skjer to-tre måneder etter fristen for å sende inn refusjonskravet (mai - juni 2021).

Ut fra oppgaver innhentet fra Helse og omsorg, er refusjonsinntekten for 2020 anslått til 63,2 mill. kr og gjelder 49 tjenestemottakere. For 2019 var refusjonsinntekten 60,2 mill. kr for 42 tjenestemottakere.

Anordning variabel lønn

I henhold til forskrift om årsregnskap § 7 skal alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger (anordningsprinsippet) tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes.

Variable lønnsutgifter knyttet til november og desember utbetales i januar og februar påfølgende år. Rana kommune har siden 2011 anordnet lønnsutgiftene i henhold til anordningsprinsippet. Fra og med regnskapsåret 2012 er det kun forskjellen mellom variabel lønn i november og desember mellom regnskapsårene som påvirker regnskapsresultatet. I 2020 utgjorde denne differansen en økt utgift på 1,4 mill. kr.

Note 15 Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigering av tidligere års feil

Om det forekommer endring av regnskapsprinsipp, endring av tidligere års feil av vesentlig betydning og/eller vesentlige estimatendringer, skal dette opplyses om i note. Det skal fremkomme hva som er endringen og eventuell betydning. For 2020 foreligger ingen slike endringer.

Note 16 Interkommunalt samarbeid

Nedenfor er en oversikt over de kommunale foretak og samarbeid som kommunen er involvert i. Selskap som kommunen har aksjer og andeler i fremgår av egen note.

Oversikt over politisk representasjon i styrever, råd, nemnder, generalforsamlinger og bedriftsforsamlinger med mer for perioden 2019-2023 ligger på kommunens hjemmeside:
https://www.rana.kommune.no/politikk/politisk_representasjon/Sider/side.aspx

Mo i Rana havn KF

Formålet med virksomheten til Mo i Rana Havn er å utføre de oppgaver som kommunen er pålagt etter havneloven og tilhørende forskrifter, og herunder ivareta de forvaltningsmessige, administrative, servicemessige og forretningsmessige oppgaver som følger med driften av havnen. Mo i Rana Havn skal sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Rana kommunes havnedistrikt og forvalte Rana havnekasses eiendommer, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse for havnens brukere og kommunen. De arealplanleggingsmessige oppgaver i havneområdet skjer i samråd med brukere som har interesser knyttet til det aktuelle området og i samråd med kommunens plankontor. For å opprettholde og videreutvikle havnenes trafikkgrunnlag, kan Mo i Rana Havn engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet der det er fordelaktig og hensiktsmessig for Rana kommunes havnevirksomhet.

Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF)

HAF skal være et selskap med høy kompetanse innen behandling av avfall og skal til enhver tid være pådriver og utvikler av gode løsninger. Deltakende kommuner er Hemnes, Rana, Nesna, Træna, Lurøy og Rødøy.

Indre Helgeland regionråd

Indre Helgeland regionråd er et felles organ for kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Nesna, Lurøy og Rana. Regionrådet skal være et organ for medlemskommunene når det gjelder uttalelser og initiativ som kommunene mest hensiktsmessig kan gå sammen om til å fremme av regionens interesser.

Polarsirkelen friluftsråd

Polarsirkelen friluftsråd er fellesorgan for Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana og Træna

Indre Helgeland Kontrollutvalgsekretariat

Enheten ivaretar revisjonsordningen for 7 kommuner i Nordland (Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Nesna, Lurøy, Rana, Vefsn). Indre Helgeland Kommunerevisjon er sekretær og saksutreder for og iverksetter av vedtak for kontrollutvalget.

Krisesenter

Krisesenteret er et eget tiltak i avdeling for psykisk helse- og sosiale tjenester. Krisesenteret i Rana er et gratis døgnåpent tilbud til innbyggerne i Rana, Træna og Nesna kommune.

Legevakt

Rana interkommunale legevakt er et samarbeid mellom Rana og Hemnes kommune, der Rana har 76,5 prosent og Hemnes 23,5 prosent av driftsutgiftene

Rana Kommunale borettslag

Rana kommunale borettslag virksomhet består i å gi andelseierne bruksrett til egen bolig i borettslagets eiendom.

Stiftelsen Helgeland museum

Stiftelsen Helgeland museum skal samle inn, bevare og forske på kulturhistorien og naturhistorien på Helgeland. I denne sammenheng skal museet arbeide med bevaring av kulturminner og fysiske miljøer av kulturhistorisk betydning, og vern av gjenstander, skrevne kilder, bilder og muntlige tradisjoner. Museet skal drive en allsidig formidling av resultatene av dette arbeidet.

Stiftelsen Rana Frivilligsentral

Stiftelsen skal ha som formål å videreføre og utvikle sentralen ut fra behovet for frivillighet blant Ranas innbyggere.

Helgeland Landbruksrådgivning

Helgeland Landbruksrådgivning dekker kommunene Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes og Rana.

KF Byggdrift fra og med 1.1.2021:

Etablering av KF byggdrift er vedtatt i KST Sak 89/20 «Etablering av KF byggdrift» og kommunestyret vedtok følgende:

«Rådmannen bes iverksette KF bygg i Rana kommune, foretaket skal bestå av dagens byggdrift og reinhold. Kommunestyret skal være generalforsamling og må godkjenne salg av bygg. Ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår skal ligge fast og ikke forringes. Organiseringen skal evalueres etter 3 år. Foretaket skal være operativt fra og med 01.01.2021. Formålet med selskapet er å redusere antall kvm kommunen eier og leier og øke kommunes FDVU knyttet til kommunale bygg.»

Note 17 Kapitalkonto

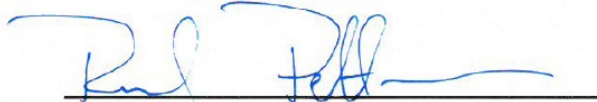
Kapitalkontoen beskriver hvor mye kommunen har brukt av sin egenkapital til å finansiere anleggsmidler. Dette fremkommer som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidler. Kapitalkontoen fremgår av balansepostene 2599000 - 2599025.

Saldo 1.1.2020	-1 037 848
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	-275 561
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-9 666
Kjøp av aksjer og andeler	-16 001
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Bevilgning flyplass, ikke aktiverbar	-124
Utlån	-127 833
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Avdrag på eksterne lån	-58 310
Økning pensjonsmidler	-192 979
Reduksjon pensjonsforpliktelser	-51 041
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)	
Avgang fast eiendom og anlegg	181
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	184 763
Avskrevet eiendom	0
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	0
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 445
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	84 223
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	293 550
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	0
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12.2020	-1 199 200

Kapitalkonto - konsern

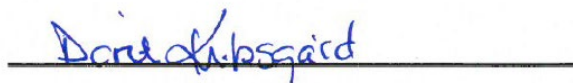
Saldo 1.1.2020	-1 072 122
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	-275 659
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-9 666
Kjøp av aksjer og andeler	-16 001
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	
Bevilgning flyplass, ikke aktiverbar	-124
Utlån	-127 833
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	
Avdrag på eksterne lån	-60 760
Økning pensjonsmidler	-197 246
Reduksjon pensjonsforpliktelser	-51 041
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	271
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	189 297
Avskrevet eiendom	0
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	0
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 445
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	84 223
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	297 880
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	2 859
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12.2020	-1 228 476

Mo i Rana 24.mars 2021

Robert Pettersen

Rådmann

Dorit Kibsgård

Fagleder regnskap

Velkommen til Rana kommune

[Informasjon om korona](#)

[Flytte til/move to Rana](#)

Nyheter og kunngjøringer

Frister Høringar Nyheter Offentlig ettersyn
Pressemeldinger Sosiale medier

Selvbetjening / Kontakt oss

Beredskap Foreningsregister Gebyrer Kart
Ledige stillinger Postlister Profilhåndbok
Skjema Vakttelefoner

Barn, familie og skole

Barnehage Barnevern Familietjenesten
Helsesykepleier Jordmor Logopedtjenesten PPT
SFO Skole Skolerute SLT Trygg oppvekst
Voksenopplæring

Kultur, idrett og fritid

Moheia Bad/fritidspark Kino Bibliotek
Kulturskole Idrett Fritidsavdeling Friluftsliv
Priser Tur/skiløyper Tilskuddsmidler

Helse og sosial

Fastlege Flyktninger Folkehelse
Funksjonshemmede Fysioterapi Kriesenter
Legevakt Psykisk helse Rehabilitering Rus
Økonomisk hjelp

Omsorg

Omsorgskontor/tildelingskontor Botilbud
Demensteam Helsetjenester i hjemmet Hjelp i
hjemmet Kreftomsorg Møteplasser
Sykehjem

Bolig og eiendom

Botilbud Bostøtte Byggesak Drikkevann
Gravemelding Kart Planbestemmelser
Reguleringsplaner Situasjonsskart Startlån
Vannmåler

Brann og feiing

Nød alarmering 110 Akutt forurensning
Beredskap Branntilsyn Feiing og tilsyn Kurs
og kompetanse Restverdiredning,

Vei og trafikk

Gravemelding Motorferdsel i utmark
Parkering Tilskudd private veier
Trafikksikkerhet Veivedlikehold

Natur, miljø og avfall

Forurensning Klima Motorferdsel i utmark
Ranfjorden Ranelva HAF Renovasjon

Skatt og kommunale krav

e-faktura/ Autogiro Eiendomsskatt
Endring av skattekort/kontonummer

Næring, Jordbruk, skogbruk, utmark

Bevillinger Erstatning Jakt/fiske
Jegerprøven Konesjon Kraft
Næringsutvikling Skogfond Snarefangst
Tilskudd Vilt påkjørsel

Politikk og administrasjon

Politisk representasjon,
Møteplan og saksdokumenter

Postlister og arkiv

Fakta om Rana

Jobb i Rana kommune

Innkjøp, Priser og gebyrer
Organisasjon Beredskap

Profilhåndbok

Valg
Møter på nett - Innbyggerinitiativ

Enheter og ansatte

Planer, budsjett og regnskap